

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU TUTANAK DERGİSİ

4'üncü Toplantı 9 Kasım 2016 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KONU

A) GÖRÜŞMELELER

1.- Boru Hatları ile Petrol Taşıma AŞ'nin (BOTAŞ) 2011, 2012, 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

2.- İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulunun 2011, 2012, 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

4'üncü Toplantı

9 Kasım 2016 Çerşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM KİT Komisyonu saat 11.02'de açılarak iki oturum yaptı.

Boru Hatları ile Petrol Taşıma AŞ'nin (BOTAŞ),

İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulunun,

2011, 2012, 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri yapılarak ibra edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 16.39'da toplantıya son verildi.

9 Kasım 2016 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.02

BAŞKAN: Uğur AYDEMİR (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Ertuğrul SOYSAL (Yozgat)

SÖZCÜ: Tamer DAĞLI (Adana)

KÂTİP: Halil ELDEMİR (Bilecik)

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığının ve kamu kurumlarımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

26’ncı Yasama Dönemi İkinci Yasama Yılı’nın 4’üncü Birleşimini açıyorum.

Bugün, gündemimizde Boru Hatları İle Petrol Taşıma Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü (BOTAŞ) ve İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulunun 2011, 2012, 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri yer almaktadır.

II.- KONU

A) GÖRÜŞMELER

1.- Boru Hatları ile Petrol Taşıma AŞ’nin (BOTAŞ) 2011, 2012, 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN - Boru Hatları İle Petrol Taşıma Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün (BOTAŞ) 2011, 2012, 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmelerine başlıyoruz.

Öncesinde, Sayın Genel Müdürden başlayarak toplantımıza katılan kamu kurum yetkilileri ile diğer kuruluş temsilcilerinin Komisyonumuza kendilerini tanıtmalarını rica ediyorum.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, sunum yapmak üzere Sayın Genel Müdüre söz veriyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürlük.

Özet olursa sunumunuz seviniriz.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Tekrar merhabalar.

Normal şartlarda aslında bir sunum planlamıyorduk ama ülkemizin bu güzide kuruluşu hakkında hem Komisyon üyelerimizi hem de kamuda görev alan diğer arkadaşlarımızı bilgilendirmek istedik Başkanımızın da ricasıyla. İnşallah, bir genel bilgilendirme yapacağız, faydalı olacağını düşünüyorum. Yine, sunum içerisinde Başkanım, siz de eğer uygun görürseniz soru-cevap şeklinde de yine cevap verebiliriz, proaktif de yapabiliriz sunumumuzu.

BAŞKAN – Yani, genelde sunum bittikten sonra... Arkadaşlarımız notlarını alıyorlar, ondan sonra soru sormak isteyen arkadaşımız varsa size soru yöneltirler.

Buyurun, siz tamamlayın sunumunuzu.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Sayın Başkanım, değerli üyeler, kamumuzun değerli yöneticileri, mesai arkadaşlarım; BOTAŞ’ımız, 2016 yılının son günlerini yaşadığımız şu günlerde geriye dönük bugüne kadar neler yaptı, bundan sonra neler yapacak kısa bir projeksiyonla hepimizi bilgilendirmek istiyorum.

Sunumumuzun genel planında kurumsal yapımıza ilişkin kısa bir bilgilendirmemiz olacak. İnsan kaynakları profilimiz hakkında kısa bir bilgi vereceğim, doğal gaz faaliyetlerimiz, yatırım süreçlerimiz yürütmekte olduğumuz uluslararası projelerle alakalı bilgilendirmeden oluşuyor.

Kurumsal yapımızı genel çerçeveyi anlamak açısından çok kısa bir şekilde ifade edeceğim. 15 Temmuz 1974’te Irak petrollerinin Türkiye’ye Akdeniz üzerinden, Akdeniz’e taşınmasıyla alakalı kurulmuş bir şirkettir. Bu çerçevede, 1995 tarihinde KİT olarak 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname bizim faaliyet alanımızı düzenliyor ve 1986 yılından itibaren de ülkemize doğal gazın gelmesiyle birlikte, gelme sürecinin başlamasıyla birlikte doğal gaz faaliyetleri de bizim ana faaliyet sahamaıza giriyor. Daha sonra, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu’yla da doğal gaz piyasasındaki temel faaliyet çerçevemiz belirleniyor ve bu çerçevede de o tarihten bu tarafa faaliyetlerimizi sürdürüyoruz.

Genel olarak vizyonumuzu değerlendirdiğimizde, ülkemizin doğal gaz ve petrol alanlarında bir enerji merkezi hâline getirilmesine dönük her türlü teknik, ekonomik, ticari faaliyetin yürütülmesiyle alakalı bölgesinde, dünyada lider bir kuruluş olma hedefimiz var; inşallah, bu hedefe de adım adım ilerliyoruz.

Bununla birlikte, tabii, temel kıstaslarımız neler? Bunu da 4646 temel olarak zaten tarif ediyor. Ve biz, burada uluslararası kalite standartları çerçevesinde rekabetçi, şeffaf, güvenilir, sürekli, emniyetli bir doğal gaz iletim faaliyeti ve diğer taşımacılık faaliyetlerini icra etmek, arz güvenliğiyle alakalı hiçbir problem vatandaşımıza yaşatmadan bu faaliyetlerimizi sürdürmeyi misyon edindik ve bu noktada da devam ediyoruz.

Tabii, bu çerçevede belirlenmiş bir stratejik planımız var. Bu stratejik planın 3 ana unsuru var. 3 ana unsur: Temelde arz güvenliğiyle alakalı faslı yönetebilme adına teknik altyapımızı son derece güçlü hâle getirmek birinci önceliğimiz, ki burada arz güvenliğiyle alakalı sorunları bertaraf etmeyi hedefliyoruz. İkinci aşamada -yine arz güvenliğini esas alan bir nokta- kaynak ve güzergâh çeşitliliğini sağlayarak bölgemizde daha etkin ve sürekli çalışmalarımızı sürdürme adına bir ana omurgamız var. Diğer tarafta da böylesine nitelikli, güzide bir kuruluşun kurumsal yapısının da sürekli olarak gelişmeye açık ve sektördeki rakipleriyle yarışabilir hâlde tutulması hususu. Bu tarafta, tabii, stratejik amaçlarla bunları bütünleştirdiğimizde burada da iletim altyapısının sürekli olarak geliştirilmesi, doğal gaz arz sistem güvenliğinin sürekli olarak sağlanmış olması, yine bölgesel ve küresel stratejik iş birlikleriyle kaynak ve güzergâh çeşitliliklerinin oluşturulması, ülkemizin güvenilir bir enerji merkezi hâline getirilmesi. Bu sadece bizim ülkemiz açısından değil, bölgemiz açısından da son derece önemli bir husus.

Faaliyetlerimizin temel başlıklarını ifade etmek isterim. Petrol ve doğal gaz boru hattı işletmeciliği: Yine, bunun bir yan ögesi LNG terminali işletmeciliğimiz var. Bununla beraber, liman hizmetleri veriyoruz 2 farklı noktada. Petrol ve doğal gaz boru hatlarının, kompresör istasyonlarının projelendirmelerinin, mühendislik, arazi vesaire etüt çalışmalarının hem proje hem yapım işlerini sürdürüyoruz. Bir taraftan doğal gaz ve LNG ticareti yapıyoruz. Yine, doğal gaz ve LNG depolama faaliyeti bir başka başlığımız. Uluslararası doğal gaz ve petrol taşıma projeleri de bir diğer ana başlığımız. Bu, zaten standart kalite yönetim sistem belgeleri.

Bu faaliyetlerimizi ne tür bir insan kaynakları profiliyle yapıyoruz, onu kısaca ifade edelim. Toplam personel sayımız 2.927. 1.338 adedi bizim kapsam dışı personel statüsünde, 1.589'u da kapsam içi yani sendikalı personel statüsünde. Personelimizin ağırlıklı kısmı burada sizin de göreceğiniz şekilde teknik personel yoğunluklu, mühendis ve teknik personel yoğunluklu bir kadromuz var. Bunun dışında, meslek lisesi personel sayımız da dikkat çekici.

Doğal gaz faaliyetleriyle alakalı genelde hepimizin çok merak ettiği: “Ya, kimlerden gaz alıyoruz, işte, ne kadar gaz alıyoruz?” Bununla alakalı böyle genel anlamda bir merak konusu olduğu için bunu da ana başlıklarıyla sizlerle paylaşmak isterim. Bizim Türkiye’de ilk doğal gaz aldığımız ülke Rusya ve bizim de Batı Hattı dediğimiz proje. Bu proje 1998 yılında yenilenmiş kontratıyla 4 milyar metreküp olarak devam ediyor. Rusya’dan 2’nci güzergâhımız Mavi Akım, Samsun’dan giriş yapan, ülkemize Durusu’da giriş yapan hat. Bu hattan da yıllık 16 milyar metreküplük bir gaz alımımız söz konusu. Diğer ana tedarik noktalarından bir tanesi İran. 2001 yılından itibaren yaklaşık 10 milyar metreküp düzeyinde bir gaz alımımız söz konusu. Bunun dışında, dost ve kardeş ülke Azerbaycan geliyor, 1’inci faz kapsamında 2007 yılından beridir 6,6 milyar metreküplük bir gaz alımımız söz konusu. Yine, Azerbaycan, BIL kapsamında işletme anlamında kullandığımız bir gaz alımımız var, bu, oldukça sınırlı ve teknik amaçlı bir gaz alımı. Bunun dışında, FAZ II kapsamında son günlerde oldukça gündemde olan, TANAP projesi olarak da sıklıkla gündemde yer bulan, Azerbaycan Şah Deniz Projesi dediğimiz FAZ II kapsamı ve burada da 6 milyar metreküplük bir gaz alımı söz konusu. Buradaki alımlar, kısmetse 2018 yılında başlayacak projenin Türkiye ayağının tamamlanmasıyla birlikte. Bu bahsettiğimiz ilk kısımlar Cezayir’den boru hattı yoluyla aldığımız gaz miktarlarını ifade ediyor. Cezayir’den sıvılaştırılmış doğal gaz alıyoruz, miktarı ise 4,4 milyar metreküp ve bu 1994 yılında Marmara LNG tesisimizin devreye girmesiyle beraber başlayan bir süreç, şu anda da devam ediyoruz. Bunun dışında, Nijerya’dan aynı şekilde yine sıvılaştırılmış doğal gaz alıyoruz, miktarı 1,3 milyar metreküp.

Tabii, burada yine kamuoyunda çok sık gündeme gelen bir husus Türkmenistan. Türkmenistan’la tarihi çok eskiye dayanan bir gaz alım anlaşması iyi niyet ve hükümetler arası çalışmalarda belirli bir noktada bir proje olmasına rağmen, kapasitesi de yaklaşık 16 milyar metreküp olmasına rağmen, bölgede bu gaz hattının ulaştırılmasıyla alakalı yaşanan siyasi problemler nedeniyle, işte bir tarafında İran, diğer tarafında Rusya, özelinde ise Hazar Denizi’nin statüsünün belirsizliği nedeniyle maalesef belirli bir zemine oturmamış Türkmenistan projemiz var. Bununla alakalı görüşmeler sürekli olarak devam ediyor ama kritik noktası Hazar’ın statüsü, bunun aşılması lazım öncelikle.

Bunun dışında bir başka kalem, Yunanistan’a yılda yaklaşık 750 milyon metreküplük bir ihracatımız söz konusu. Bunun da 2007 yılı başlangıç tarihidir. Burada ifade etmediğimiz yine, belki soru işareti olmasın diye şimdi ifade edeyim. Özel sektörümüzün de elinde yine Rusya’dan gelen boru hattıyla alakalı 10 milyar metreküplük bir gaz kontratı var, bu bizim tedarik kanalımızın dışında, ilave bir 10 milyar metreküplük kontrat. Toplam kontratlarımız içinde yaklaşık yüzde 20’lik bir tabana oturuyor.

Şimdi, burada doğal gaz arz kaynaklarıyla alakalı harita üzerinde ana başlıkları sizlerle paylaşmak istiyorum. Burada görüşüleceği üzere, sol üst köşeden başlamak kaydıyla Rusya bizim yine en eski hattımız, ifade ettiğim gibi, 4 milyar metreküp bizde, 10 milyar metreküp özel sektörde olmak üzere 14 milyar metreküplük bir kapasiteyi ifade ediyor. Ve burada günlük kapasitemiz... Evet, bir yıllık değerimiz var ama bir de kritik değerimiz nedir? Günlük değerlerdir. Günlük sisteme kaç metreküp gaz giriyor? Burada 42 milyon metreküplük bir gaz giriş kapasitesine sahibiz.

Bunun dışında, hatlar kısmından ilerleyeceğim. Depolama tesisini pas geçiyorum. Marmara Ereğlisi, size az önce ifade ettiğim gibi, LNG terminalimizin bulunduğu bölgedir ve burada yıllık, az önce ifade ettiğim, 4,4 Cezayir kontratı; 1,3 Nijerya kontratı; toplam 5,7 milyar metreküplük yıllık

kapasiteyi yönettiğimiz ve günlük olarak da 18 milyon metreküp gaz arzı sağladığımız bir giriş noktası. Şimdi, burasıyla da alakalı günlük pikte yüksek çekişlerin olduğu dönemde bu yüksek çekişlere cevap verebilmek için mevcut kapasitemizi 18 milyon metreküpten 27 milyon metreküpe çıkarma hedefimiz var, bununla alakalı çalışmaya start verdik. Bugün birkaç tane arkadaşımız, üst düzey yöneticilerimiz olmak üzere ihalede oldukları için, bu faslın ihalesinde oldukları için aramızda yoklar, şu anda var gücümüzle, bütün hızıyla buradaki kapasitenin artırılmasıyla alakalı çalışmamızı sürdürüyoruz.

Bunun dışında, az önce yine ifade ettiğimiz Mavi Akım yani Rusya'dan aldığımız 2'nci kontrat... Buradaki toplam miktarımız yıllık 16 milyar metreküp, günlük giriş miktarı ise 47,3 milyon metreküp yani sizlerle 2 kritik veriyi paylaşıyorum. Yılda ne kadar gaz alıyorum, günlük en fazla ne kadar gaz alabilirim?

Bunun dışında, diğer giriş noktamız Azerbaycan FAZ I Projesi. Aktif olan projelere burada yer verdik. Azerbaycan FAZ I Proje'mizde de 6,6 milyar metreküp ve 19 milyon metreküp günlük gaz girişimiz söz konusu.

Hemen aşağıya indiğimizde, Doğu'dan diğer bir gaz girişimiz de İran. İran'da 28,5 milyon metreküp günlük gaz girişimiz söz konusu, toplam yıllık kontrat kapasitemizse 9,6 milyar metreküp.

Diğer taraftan, Egegazla devam edeceğim. Egegaz İzmir'de Aliğa civarında konuşlu özel sektöre ait bir LNG yani sıvılaştırılmış doğal gazı şebekeye bastığımız bir nokta. Burada da şu ana kadarki mevcut kapasite 16 milyon metreküptü. Ve bu 16 milyon metreküple alakalı ilgili firma tarafından kapasite artış çalışmaları tamamlandı diyebiliriz. Kasım bitişleriyle beraber, Aralık ayında da buradaki kapasite 16 milyon metreküpten 25 milyon metreküpe çıkıyor yani burada da yaklaşık 9 milyon metreküplük bir artış sağlıyoruz. Bu bize ne sağlayacak? Bu bize kritik günlerde, yüksek çekişlerin olduğu dönemde gaz arzıyla alakalı alternatif bir ekstra giriş sağlamış olacak.

Hemen yukarıya çıktığımızda ise Yunanistan'ı görüyoruz. Yunanistan bizim için bir ihracat noktası ve yıllık 750 milyon metreküplük ihracat yaptığımız tek ülke konumunda şu anda.

Bunun dışında, yani ilave, belki bizim açımızdan da hani sürpriz olabilecek bir şey, Kuzey Marmara ve Değirmenköy sahalarındaki depolama tesisleri. 1 Eylül 2016 tarihi itibarıyla Türkiye Petrollerinden işletme anlamında verimli işletmecilik yapabilme, kritik gün ve saatlerde oldukça seri reflekslerimizi de daha da hızlandırabilme adına uhdemize aldığımız, devrini gerçekleştirdiğimiz çok çok önemli bir "asset", özellikle doğal gaz piyasası açısından çok farklı bir unsur ve burada bizim için son derece değerli bir kaynağı bünyemize katmış olduk. Buradaki temel verileri de sizlerle paylaşmak istiyorum. Burada normal şartlarda 2,6 milyar metreküplük bir gaz depolama kabiliyetine sahibiz. Bu depo, normal şartlarda daha önce doğal gaz çıkarılmış rezerv alanları ve bu alanlara biz tekrar doğal gaz depolayarak ihtiyaç günlerinde, zor zamanlarda doğal gaz tedarik ediyoruz, şebekemize gaz verebiliyoruz. Burada, bizim açımızdan şöyle bir önemi var: Ülkemizin özellikle en yüksek doğal gaz kullanımının olduğu bölüm Marmara Bölgesi. Ve depomuz da Marmara Bölgesinde olduğu için bu tarafta arz güvenliğiyle alakalı hem santral yoğunluğu çok fazla hem endüstriyel tüketim çok fazla hem de...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Marmara Bölgesi'nde ne tür kullanım var, orayı bir açalım. Konut kullanımı mı, sanayi kullanımı mı, enerji üretimi mi, ne?

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – 3'ünü zikrediyorum Sayın Vekilim. 3 başlıkta da en yüksek tüketimin olduğu bölge Marmara Bölgesi. Bir; elektrik üretimi, iki; endüstriyel tüketim doğal gaz açısından, üç; konut. Dolayısıyla, burada bu deponun varlığı bizim açımızdan son derece önemli ve değerli ve buradaki depolama kapasitemiz 2,84 milyar metreküp; bugünkü fiili, son güncel

rakamı sizlerle paylaşıyorum. Daha önce sisteme bu noktadan 20 milyon metreküp gaz basabiliyorken şu andaki gaz basma kabiliyetimiz Değirmenköy'deki sahanın da sisteme dahilyle beraber 25 milyon metreküp günlük değere erişmiş bulunuyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Günlük kullanım ne kadar Marmara Bölgesi'nde?

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Günlük kullanımı birazdan intikal ettireyim. Olur, bölgesel bazlı...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Rakamları anlayabilmek için... 25 milyon metreküp kullanma şansımız var dediniz.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Depolama kabiliyetimiz 2,84 milyar metreküp. 25 milyar metreküple kastımız şu: Bir günde ne kadar gaz verebiliyoruz sisteme. Tamam, burada bir depomuz var ama bu deponun...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İhtiyaç ne kadar?

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – İhtiyacı, bunu tamamen sizin pik dönemdeki arz güvenliğiyle alakalı tutuyoruz. Ana, bizim şu anda...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İhtiyaç ne kadar diye soruyorum.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – O zaman büyük resmi şöyle tarif edeyim: Bizim normal şartlarda Türkiye'mizin günlük tüketimi maksimum 230 milyon metreküp düzeyinde seyrediyor. Bu 230 milyon metreküpi karşılamak için az önce söylediğim şuradaki kaynaklardan, işte, Rusya'dan 42 milyon metreküp giriş yapıyor. Marmara Ereğlisi'nden -burada 18 milyon olarak gördüğünüz rakamı 27'ye çıkarmayı hedefliyoruz- 27 olarak giriş yapacak 2017'de. İşte, az önce söylediğim Değirmenköy sahası 25 milyon metreküp, bunun üstüne Mavi Akım'dan gelen 47,3 milyon metreküp, Azerbaycan'dan gelen 19 milyon metreküp, İran'dan gelen 28,5 milyon metreküp, yine Egegaza ait Aliğa LNG Terminalinde 25 milyon metreküp; toplamda da burada elde ettiğimiz miktar 220 milyon metreküpe yaklaşmış oluyoruz. Burada, arada, gördüğünüz gibi bir fark var. Bu fark da yani bizim ülkemizde yaklaşık iki ayı bulan çok yoğun kış şartlarına bağlı doğal gaz ihtiyaçları pik yapıyor. Bizim normal şebekemiz bu altmış günlük, yetmiş beş günlük diyebiliriz, işte kış şartlarına bağlı. Tamamen hava durumuyla alakalı, endüstrinin durumu da tabii ki son derece önemli, diğer taraftan, elektrik tüketimi diğer belirleyici unsur. Ama, bizim pik dönemimiz kış sezonları. Bu kış sezonunda artan ihtiyacımız şebekenin normal akışının dışında depolarımızla karşılamaya çalıştığımız... Yani şu bizim şebekemizin kapasitesi olsun ama ülkemizin pik dönemde buraya çıkan talebini de depolarımızla ya da LNG tesislerimizle karşılamış oluyoruz. Yani, burası pik günler için kullanıma ihtiyaç duyduğumuz bir kapasite. Sunumun ilerleyen kısımlarında arz güvenliğiyle alakalı birkaç tane başlıkta sizin de belki soru işareti olan hususlarınız daha da aydınlatılmış olacak.

Toplam rakamlara gelecek olursak burada 2015 ve 2016 yıllarının genel bir karşılaştırmasını görüyorsunuz. Bu rakamlar BOTAŞ tarafından piyasaya arz edilen gaz miktarlarıdır. Bu rakamları 2014 yılı için 39,3 milyar metreküp düzeyinde, 2015'te 40,6 milyar metreküp, 2016 sonu ise planlanan rakamı dikkate alacak olursak 36,7 milyar metreküp düzeyinde. Bu 36,7 milyar metreküpnün ülkeler bazındaki dağılımı aşağıda yer buluyor. Burada tabii, ilk etapta "Bu tüketim neden düştü? diye bir soru gelebilir. Bu tüketimin temel düşüş sebebi ise 2016 yılında son derece olumlu seyreden hava şartları, artı bunu da ifade edebiliriz: Hidrolik kapasitemizdeki pozitif artış da elektrik üretiminde hidrolik kapasitenin artışıyla beraberinde getirdi, dolayısıyla doğal gaz tüketimi de bu noktada bir miktar düşüş

gösterdi. Ama, önümüzdeki süreç yine meteorolojik koşullara bağlı olarak, bizim yapmış olduğumuz yeni yatırımlara bağlı olarak yeni yerlere, yeni OSB'lere, illere, ilçelere doğal gaz götürdüğümüz için bu rakamlarda yükselme göreceğimizi ümit ediyoruz.

Bunları nerelerde kullandığımızla alakalı, isterseniz kısaca ifade edeyim. Burada, 2015 yılı için bakacak olursak 10 milyar metreköplük bir sanayi kullanımımız söz konusu, yine, 10 milyar metreköp düzeyinde seyreden konut kullanımımız var, 18 milyar metreköp düzeyinde ise elektrik üretimi söz konusu. 2016, onu da isterseniz şöyle bir pasta dilimiyle büyük resmi biraz daha rahat görebiliriz düşüncesiyle vereyim. Burada görüldüğü gibi, 2016 yılı sonunda önceki yıllarla karşılaştırıldığında elektrikteki doğal gaz tüketiminin payı düşüyor. İşte, 56'lardan... 2014 yılında yüzde 56 doğal gaz tüketiminde elektrik üretiminin payı. 2015'te yüzde 46 düzeyinde, 2016 yılı sonu itibarıyla da yüzde 44 bandında, belki bir miktar daha düşüş gösterebilir. Konut tüketiminde ise bir artış dikkati çekiyor, 22'den 27'ye çıkmışız 2015 yılında, 2016 yılında ise 29 puanı öngörüyoruz.

Endüstriyel noktada ise 22'den 27'ye çıktık yani yüzde 27 düzeyindeyiz, 2016'da da yine yüzde 27 düzeyinde bir endüstriyel tüketim öngörüyoruz.

İhracatla alakalı kabaca bir bilgi: 750 milyon metreköp düzeyinde bir kontratımız var ve burada 650 milyon metreköp düzeyinde de gerçekleşen ihracatımız söz konusu.

Şimdi, genel anlamda yatırımlarımızla alakalı başlığımızı sizlerle paylaşmak istiyorum, Doğal gaz arzı sağladığımız illerle alakalı bir Türkiye haritası. Burada hangi illere hangi yılda ulaştığımızı gösteriyoruz. Gördüğünüz gibi, haritada üç tane noktamız kaldı. Önceki hafta sonu yapılan son açılışlarla birlikte Muş, Bingöl, Bitlis -Sinop'a da gaz arzını sağladık, orayı da dâhil ettik. Iğdır hakeza-nihayetinde de Tunceli'de bu ay itibarıyla doğal gaz iletim hattını tamamlamış olduk ve 2016 yılı itibarıyla 78 ilimize doğal gazı götürmüş oluyoruz. Üç tane noktamız kaldı. Bu üç tane şehirle de alakalı başlangıçta hem mühendislik süreçleri, yapım süreçleri, hepsi devam ediyor. Yani, şu anda askıda bekleyen hiçbir çalışma yok. Şırnak 2017 hedefimiz. Şırnak'a kısmetse 2017 yılında gazı götürmüş olacağız. Hakkâri ve Artvin'le alakalı planımız ise...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sadece gazı götürüyorsunuz değil mi oraya siz?

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Tabii.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ondan ötesi yok mu?

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Ondan sonraki aşama şöyle: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumumuz tarafından bölgenin dağıtım işinin ihale edilmesi söz konusu. İhale süreciyle de beraber dağıtım faslına geçiliyor. Ama, biz, bu noktada, yatırımlarımızın hangi yıllarda gerçekleşeceğiyle alakalı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumumuzla sürekli koordinasyon hâlindeyiz yani şöyle bir sistem yok: Ben 2018 yılında önce bir doğal gazı götüreyim, yıl 2018 olsun, gazı orada ben kendi ana hattımda gördükten sonra hadi EPDK buranın dağıtım ihalesini yapsın, iki sene de oradan kaybedelim. Böyle bir şekil söz konusu değil. Tazımız şöyle: Yatırım programımızı EPDK'yla paylaşıyoruz. Onlar da bizim gaz verme programına göre öncesinde ihale ediyorlar, eş zamanlı bu süreç yürütülmüş oluyor. Dolayısıyla, bölgesel olarak da temelde gecikmeler minimize edilmiş oluyor.

Şimdi, doğal gaz boru hatlarımızın geldiği nihai noktayı paylaşmamız gerekirse, güncel rakamı veriyorum, 2016 Ekim ayında 13.091 kilometreye erişmiş durumdayız.

Şimdi, son noktayı az önce yine ifade ettim ama metin olarak da şöyle paylaşayım. En son düzlükte, 2016 itibarıyla Muş, Sinop, Bitlis, Bingöl, Mardin, Tunceli, bu bölgelerin iletim hatlarının inşaatları tamamıyla tamamlandı ve doğal gaz arzı sağlanmış oldu. Bu bölgelerde, Tunceli'yle alakalı fasıl, Sinop'la alakalı fasılda da dağıtım çalışmaları devam ediyor.

2016 yılında Şırnak'ın doğal gaz iletim hattına başladık, inşallah 2017'de vermiş olacağız, 2018'de de az önce ifade ettiğim gibi, Hakkâri ve Artvin programımızda.

Bunun dışında, bütün sayın vekillerimizin de genel olarak takip ettiği, merakla beklediği hususlardan bir tanesi, ilçelerimize doğal gaz arzının, doğal gazın götürülmesi meselesi. Bununla alakalı, nüfusu 10 binin üzerinde olan ilçelerle alakalı birkaç tane Bakanlar Kurulu kararı düzenlendi. Bu Bakanlar Kurulu kararının akabinde 35 tane ilçemiz bu kararın gereklerini yerine getirerek bizlere müracaat etti ve biz de bu ilçelerimizi yatırım programına aldık. Bu ilçelere göre...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Son çıkan Bakanlar Kurulu kararı 20 bin.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Onu da ifade edeceğim, şimdi akabinde ona geliyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir de “İlçeler gereğini yerine getirerek...” derken neyi kastediyorsunuz?

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – İfade edeceğim.

Nüfusu 10 binin üzerinde olan ilçelerde gerçekten doğal gaz kullanımını vatandaşımız arzu ediyor mu? Burada ülkemiz olarak da atıl bir yatırım yapmamamız gerekiyor. Dolayısıyla, bu ilçelerde -şöyle bir örnek çalışmadır aslında- eğer mevcut elektrik abone sayısının yüzde 60'ını sevk ve koordine ederek “Evet, biz doğal gaz kullanmak istiyoruz.” şeklinde bir ön abonelik çalışması yapıldı. Bu noktada bu kararlılığı ve talebi ortaya koyan ilçelerden 35 tanesi bu kapsamda bundan faydalanıyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şırnak'ta ne kadar yapılmıştı? Yüzde kaç kullanmak istiyor Şırnak'ın?

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Şırnak, il statüsünde olduğu için...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Orada yapmıyor musunuz?

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Hayır. İl statüsünde olan yerlerde temel hedefimiz 2018'e kadar hepsine götürmek.

İkinci aşamaya geçmek isterim. Bu da nüfusu 20 binin üzerinde olan ilçelerimizle alakalı. Bununla alakalı Bakanlar Kurulu kararımız 17 Ekim tarihinde yayınlandı ve bu çerçevede biz de şu anda hızlı bir şekilde nüfusu 20 binin üzerindeki ilçe merkezlerimizde bu talepleri ve mühendislik çalışmaları dâhil, sevk ve koordine ediyoruz. Bununla alakalı bilgilendirmeyi de inşallah en kısa zamanda kamuoyuyla paylaşacağız.

Şimdi, bu 35 tane talebi olan ilçenin hangi yıllarda gaz arzına kavuşacağını, gaza kavuşacağını sizlerle paylaşacağım. İsimlerini tek tek...

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Okumanda fayda var, evet.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Fayda varsa okuyayım.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, şu anda sunumunuz hemen hemen yarım saat oldu. 35 ilçenin ismini okumamıza gerek yok.

Zaten bize verdiğiniz sunumda yok mu?

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Hepsinde var, sunumunun tamamında bütün metinler yer alıyor.

BAŞKAN – Tamam, sunumdan biz bakalım. Zamanı daha tasarruflu kullanalım arkadaşlar, öğleden sonra da programımız var.

TAMER DAĞLI (Adana) – Mehmet Ağabey Urfa'yı merak ediyordur. Urfa'dan hiçbir ilçe yok Mehmet Ağabey, sen onu takip edersin artık.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, biraz daha hızlanabilirsek, yarıya geldik herhâlde sunumda.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Peki, o zaman ilçeleri okumadan ilerliyorum.

SALİH ÇETİNKAYA (Kırşehir) – Urfa'nın ilçeleri de... Şöyle bir şey Genel Müdürüm: Mesela, 2016 yılında 17 ilçe... Bu, 2016 yılının sonuna kadar bitecek anlamına mı geliyor?

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Bu, şu anlamda: Biz BOTAŞ olarak ana iletim hattını 2016 yılı bitmeden bu ilçelerimize ulaştırmış olacağız. Bununla alakalı yine Enerji Piyasası Düzenleme Kurumumuzun Başkanlığında ve organizasyonunda ilgili dağıtım şirketleriyle gerekli görüşmeler yapıldı ve bu görüşmeler neticesinde dağıtım süreçleriyle ilgili de vakit kaybedilmemesi için her biri lisans genişleme müracaatlarını Enerji Piyasası Düzenleme Kurumumuza verdi. Dolayısıyla, artık, vakit kaybedilmeden önümüzdeki yıl itibarıyla burada 2016 olarak gördüğünüz ilçelerin hemen hemen yüzde 95'inde diyebilirim gazın kullanıldığını göreceğiz. 2017'ler, 2017'de dağıtım şirketleriyle mutabakat sağladığımız, onların da 2017'de gaz arzını ulaştıracağı ilçeler. 2018'leri de mümkün olduğu ölçüde 2017'ye çekmeye çalışacağız ama temel iş planımız 2018.

Yine doğal gazın yaygınlaştırılmasıyla alakalı bir diğer konu başlığımız, organize sanayi bölgelerine doğal gazın ulaştırılması hadisesi. Bununla da alakalı yine Bakanlar Kurulu kararımızla birlikte OSB'lere hızla doğal gazın götürülmesi çalışmalarına başladık. Bunlardan 13 tane OSB'den 2 tanesi için şu anda gaz arzı sağlanmış durumda, 11 tanesiyle de alakalı çalışmalarımız devam ediyor. Bununla birlikte, 2016'nın yine Ekim ayıydı, üretilen bir Bakanlar Kurulu kararı çerçevesinde bu 13 OSB'nin üzerine yaklaşık 26 tane daha OSB bizim yatırım programı kapsamına girecek, bizim öngörülerimiz bunlar ve bununla da alakalı Sanayi Bakanlığımızla da eş zamanlı ve eş güdümlü çalışıyoruz. Bu da ulaştırılması planlanan OSB'lerimiz.

Şimdi, yine kamuoyunun merakla takip ettiği hususlardan bir tanesi doğal gaz depolama. Bu doğal gaz depolamanın temelde, işte, 3 tane fonksiyonunu ifade edebiliriz. Yaz-kış dönemleri arasındaki farkı şebeke optimizasyonu açısından yönetebilmek için depoya ihtiyacımız var. Yani, burada sizin temel ihtiyacınızın yüksek günlerini bir kenara bıraktığımızda, şebekenizi tasarımıyorsunuz. Kalan aradaki farkı da depo gibi, LNG terminali gibi unsurlarla destekliyorsunuz. Aksi, atıl yatırım çerçevesine dönüşüyor. Ama, arz güvenliği kapsamında biz şebeke optimizasyonunda çalışıyoruz.

Yine, depoların bize sağladığı bir fayda, gün içerisinde çok yüksek farklılıklar seyredebiliyor. Örneğin, Ankara'yı ele alacak olursak, gündüz hava sıcaklığı 17-18 derece düzeyinde seyrederken çoğu ısıtıcı cihazlar, dış hava sensörlü olanlar, devreye bile girmiyor. Ama, gecenin sıcaklığının düşmesiyle birlikte tüketim miktarı artıyor. Bu anlık değişimleri de genelde depolarla karşılıyorsunuz. Genel şebeke optimizasyon kriterleri çerçevesinde ifade ediyorum. Diğer nokta ise arz güvenliği. Bu üç tane fonksiyonu sağlamış oluyoruz ve bizim şu anda Silivri Kuzey Marmara ve Değirmenköy yer altı depolama tesislerinde bugün 2,84 milyar metreküplük depoladığımız bir gazımız ve şebekeye de günlük 25 milyon metreküp verebileceğimiz bir enjeksiyon sistemimiz var.

“Hedefimiz ne?” dersek, 2020 yılında buradaki depolama kapasitesini 4,28 milyar metreküpe çıkarmayı hedefliyoruz. Yani, bu son derece değerli ve kıymetli bir hedef. Anlık olarak sisteme verebileceğimiz gaz miktarını da 25'ten 75 milyon metreküpe çıkarmayı hedefliyoruz. 3 kata varan bir artış. Yani, deponuz ne kadar büyük olursa olsun, diğer kritik noktası, sisteme verebildiğiniz günlük miktar. Dolayısıyla, buradaki kapasiteyi de artırıyoruz.

Tuz Gölü Doğalgaz Yeraltı Depolama Projesi'yle alakalı da sizleri bilgilendirmek isterim. Bu konu da oldukça merak uyandıran konulardan bir tanesi. Sistemde temel olarak her ne kadar Tuz Gölü desek de bizim haritada gördüğümüz, uçaktan da baktığımızda bazen beyaz bazen de böyle pembemsi olarak gördüğümüz bu alanın içerisi değil bizim depolama alanımız. Onun biraz daha güneyinde, Aksaray civarında Sultanhanı beldesine yakın bir alan. Biz bu bölgede nasıl bir çalışma yapıyoruz? Hirfanlı Barajı'ndan tatlı suyu alıyoruz, burada gördüğünüz boru hattıyla Hirfanlı'dan bizim buradaki sahamıza tatlı suyu getiriyoruz. Getirdiğimiz tatlı suyla daha önce sismik çalışmaları tamamlanmış bölgede -burada şöyle tarif edersem; affınıza sığınarak, basit bir şekilde tarif etmeye çalışıyorum- tüpler oluşturuyoruz. Yerin 1.100 ila 1.400 metre altında yani toprak katmanının 1.400 metre altında, derinliği 300 metre civarında, genişliği ise 80 ila 90 metre arasında olan tüpler oluşturmaya çalışıyoruz. “Niye bu kadar derinde? Niye bu büyüklükte?” dersiniz, bu da tamamen mekanik sızdırmazlık ve basınç dayanımıyla alakalı. Tamamen teknik bir çalışma ve buradaki temel çalışmanın sistemi, tatlı suyu Hirfanlı'dan alıyoruz ve burada daha önce sondaj yaptığımız noktalarda bu tüpleri oluşturuyoruz. Tatlı suyla tuzu eritiyoruz, onu -son derece uygun ve çevresel değerlendirmeleri de çok başarılı bir şekilde aşmış bir projedir bu- tuzdan tekrar ayrıştırarak bu sefer elde ettiğimiz suyu, erimiş suyu, tuzdan arındırılmış suyu Tuz Gölü'ne basıyoruz ve Tuz Gölü de tekrar hayat bulmaya başladı. Yani, orada son derece inanılmaz değişimler gözlemliyoruz. Uygun olduğumuzda yine bu konuda yerinde görmek isteyen vekillerimizle de bir...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kaç tüp planladınız, kaç tüp açıldı şimdiye kadar?

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Burada 2 fazdan oluşan bir çalışma. Şu anda faz 1 ve faz 2 kapsamında 12 tane kavernimiz var ve bu 12 kavernin, inşallah, ilk etabı -büyük bir hızla devam ediyoruz- 2017 yılı Ocak ayının -bir sürpriz yapacaktık ama Sayın Bakanımız da paylaştı, o yüzden ben de paylaşmakta mahsur görmüyorum- 17'sinde hazır hâle gelmiş olacak. İlk gaz basma işlemini gerçekleştireceğiz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şu anda aktif değil mi?

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Şu anda aktif değil.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bu uzun bir hikâye, ihalesi uzun hikâye, bunda alınan krediler için kullanılmadan geri ödenen paralar, faizler ayrı hikâye. Öyle bir başarı hikâyesi yok bu hikâyede aslında. “Sürpriz yapacaktık.” diyorsunuz da. Tabii ki bunu başarmak önemli ama onun hikâyesinde arkaya doğru baktığında, çok garip hikâyeler var altında.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Bazen bambu gibi oluyor. İşte, bir bambuyu diktığınızde altı yıl sonra tepki veriyor falan. Bu işin de bir “know-how”u var. Ülke olarak çok bildiğimiz bir konu değil.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İhalesi kaç tarihinde yapıldı?

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Yapım sözleşmesi 15 Haziran 2011'de yapıldı.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yok, daha önceki ihalesi kaç yılında yapılmış?

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – 2008 yılında.

DOĞAL GAZ YERALTI DEPOLAMA DAİRE BAŞKANI MEHMET GAZİ DÜLGER – Ön yeterlilik de dâhil olmak üzere 2008 yılında.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Aynı şirketle mi devam ediyorsunuz?

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Evet, yurt dışı uluslararası bir firma.

DOĞAL GAZ YERALTI DEPOLAMA DAİRE BAŞKANI MEHMET GAZİ DÜLGER – Siz bundan önceki süreçleri kastediyorsunuz yani 2006 ve 2008 yılı arasında. O dönemlerde su ihale hattı ayrı bir ihale olarak düşünülmüş. Medyaya yansıyan kısımlar o bölümle ilgiliydi yani su hattının yapımıyla ilgili süreç biraz uzun sürmüştü. Sonrasında ihale süreci iptal edilip...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Medya değil de Sayıştay raporlarından söylüyorum ben size. Aklımızla dalga geçmeyin yani.

DOĞAL GAZ YERALTI DEPOLAMA DAİRE BAŞKANI MEHMET GAZİ DÜLGER – Estağfurullah.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Estağfurullah.

Buradaki mesele şu: Ülkemiz açısından son derece değerli bir tesisi sisteme, inşallah, almış olacağız Ocak 2017 tarihinde. İkinci grubumuzu ise 2019 yılında devreye almış olacağız. Toplamda 1 milyar metreküplük bir depolama kapasitesine erişmiş olacağız.

Sayın vekilimin işaret ettiği gibi, evet, geçmişte birtakım eksikliklerimiz olmuş olabilir, katılımım da. Ben de sektörden birisi olarak katıldığım husus da olabilir ama nihayetinde şu anki hedefimizi konuşacak olursak, bizim şu anki hedefimiz: Cumhuriyetimizin 100'üncü yılına bu bölgede 5,4 milyar metreküplük bir kapasiteyle ve günlük 80 milyon metreküplük bir gaz sisteme verecek kapasiteyle girmeyi hedefliyoruz. Bu ne demek? İki tane son derece büyük depoyla, birisi Tuz Gölü, diğeri Silivri olmak üzere toplamda 10 milyar metreküpü bulan bir depolama kapasitesi ve 155 milyon metreküplük sadece bir depo girişi sisteme mümkün olabilecek noktaya gelmiş oluyoruz. Bu bizim açımızdan son derece değerli. "Neden?" diyecek olursanız, ülkemizin konutlarda yıllık gaz tüketimi yaklaşık 10 milyar metreküp düzeyinde. Biz burada 10 milyar metreküplük bir depolama değerine eriştiğimizde bize son derece önemli bir arz güvenliği oluşturmuş oluyor. Bunu da inşallah hep birlikte başaracağız.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir de şu bilgiyi verin de: 80 milyar metreküpe çıktığımızda günlük kullanım kaçta çıkacak? "Cumhuriyetin 100'üncü yılında bunu hedefliyoruz." diyorsunuz.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Günlük miktarın 270 milyon metreküpe çıkmasını ön görüyoruz. Ama, bizim hedefimiz şu: Minimum 350 milyon metreküp sisteme gaz verebilecek kapasite. Yani, bu son derece önemli ve kritik bir hedef. Biz buna cevap vermeyi hedefliyoruz.

Yine, Marmara Ereğlisi LNG terminaliyle alakalı, kapasite artırımıyla alakalı çalışmamız, 2017 kışına hazırlamayı hedefliyoruz ve burada 18 milyon metreküp olan gaz basma kapasitesini 27 milyon metreküpe çıkaracağız. Bu da oldukça önemli.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Acele etme Başkanım, dinliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Akar, Sayın Genel Müdürümüzün sunumu hakikaten çok kapsamlı, çok teşekkür ediyoruz. Çok da bilgileniyoruz, ağzına sağlık ama sayın vekillerimizin bakışları bana karşı hakikaten biraz değişmeye başladı. El hareketleri başladı sayın vekillerimizden.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Dinliyoruz.

TAMER DAĞLI (Adana) – Stenograf arkadaşlar kayıt alamıyor, orada sıkıntı oluyor, onun için.

BAŞKAN – Bir de arkadaşlar, karşılıklı konuştuğumuz zaman herkesin mikrofonunu açamıyorum ben, kayıtlara geçmiyor. Dolayısıyla, mümkünse sunum bittikten sonra söz alarak konuşursak kayıtlara geçmesinde fayda var her sorduğumuz sorunun.

Sayın Genel Müdürüm...

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Hemen toparlıyorum.

BAŞKAN – Kırk dakikayı geçti sunumuzun. On beş dakikayla sınırlamıştık ama kırk dakikayı geçti şu anda sunumuz.

Buyurun.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Yani, doğal gaz gelişme kaydeden bir konu olduğu için affınıza sığınarak Sayın Başkanım. Çok da merak edilen konular. Hemen toparlıyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Başkanım, bunu anlatmasını sizin istemeniz lazım, ben istiyorum yani çok garip.

BAŞKAN – Sayın Akar, aynı doğal gaz kapasitesi gibi bizim de zamanımız fazla yok, sınırlı zamanımız var. Dolayısıyla, en güzel şekilde kullanmamız lazım zamanımızı. Saat 13.30’a kadar da bu işi bitirmemiz lazım. Önerimiz de çok fazla çünkü.

Buyurun Sayın Genel Müdürlüm.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Affınıza sığınarak hemen devam ediyorum.

Arz güvenliğiyle alakalı son derece kritik bir çalışmamız da yüzer depolama ve gazlaştırma ünitesi dediğimiz FSRU’lar. Bununla da alakalı yine arz güvenliğini hedefliyoruz. Ülkemizde iki noktayı hedefleyen çalışmamız proje aşamasında. Bunlardan bir tanesi İskenderun Körfezi, diğeri ise Saros Körfezi. Hedefimiz burada 2018 yılında, inşallah, bu tesisi de ülkemize kazandırmak. Bunu başardığımızda 20 milyon artı 20 milyon, 40 milyon metreküplük ilave gaz girişi sağlamış olacağız. Bu da bizim arz güvenliği açısından son derece kritik bir çalışma.

Uluslararası çalışmalarla alakalı kısa bir bilgi verip toparlıyorum.

Burada görüldüğü üzere, Rusya’dan almış olduğumuz batıdan gelen bir batı hattını görmek mümkün. Mavi Akım’ı görüyoruz. Bunun dışında, Şah Deniz 1 ve Şah Deniz 2 hattını görüyoruz. Kesikli çizgilerle görülen kısımlardan bir tanesi TANAP’ı ifade ediyor, mavi olan. Diğer taraftan, proje aşamasında olan, İran üzerinden gelen bir hat söz konusu. Bunun dışında, son dönemde, dediğim gibi, yine gündemde olan bu TANAP hattını Hazar Denizi’nden takip edecek olursak Avrupa’ya kadar uzanan bir kısım. Türkiye sınırları içerisinde yaklaşık 1.850 kilometrelik bir boru hattı. Bir de bunun Avrupa tarafı var. Avrupa tarafına da TAP diyoruz. Bir sonraki slaytta onunla alakalı detay vereceğim. Planlanmakta olan, Rusya’dan bir sonraki aşamada “Türk Akımı” ismiyle kendisine yer bulan alternatif bir doğal gaz tedarik boru hattı da kahverengi çizgilerle Karadeniz’in tam ortasında yer buluyor. İki hat olarak tasarlandı bu proje. Bir hattı Türkiye için, diğer hattı Avrupa için.

REŞİT POLAT (Kilis) – Bir de bu Suriye sınırında bir hat olacaktı, Suriye sınırından giriş yapacaktı.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Suriye sınırında Mısır üzerinden gelecek doğal gaz hattıyla alakalı bir çalışmanın Türkiye tarafı tamamlanmış durumda. Diğer taraf belki bölgesel olarak biraz daha sükûnetin sağlanmasıyla aktive olabilecek bir hat.

REŞİT POLAT (Kilis) – Mısır üzerinden gelecek değil mi?

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Tabii, öyle bir plan vardı. Türkiye tarafındaki hat çalışması bitirilmiş durumda.

Çok kısa Sayın Başkanım. Bu, artık, son slaytım. TANAP’la alakalı çok kısa bir bilgi vererek bitireceğim.

Görüldüğü üzere, Türkiye tarafında 1.850 kilometre, Gürcistan sınırından Edirne’ye kadar olan fasıl. Avrupa’daki kısmı İtalya’da son buluyor. İtalya’daki uzanan kısmı ise Türkiye’den sonra 878 kilometre. Azerbaycan ve Gürcistan tarafında da yine yapımı devam eden hat söz konusu. Bu proje

bittiğinde toplam kapasitesi 31 milyar metreküpün bir miktar da üzerinde olacak. Böyle bir kapasiteye sahip. Bu hattan Türkiye olarak 6 milyar metreküpü 2018 yılında almaya başlayacağız. Avrupa'ya olan hattın tamamlanması ve gazın verilmesi ise 2020 yılında.

Bu sene itibarıyla yani 2015'te başlayan yatırım çalışmalarında 2016'yı kapatırken yüzde 55 imalatları tamamlamış olacağız 2016 sonunda. Hedeflediğimiz takvimde de Türkiye'yi bu gazla buluşturmayı hedefliyoruz, bir sapma öngörmüyoruz.

Sunumum bu kadar.

Çok teşekkür ediyorum ilginiz için.

BAŞKAN – Biz çok teşekkür ediyoruz Sayın Genel Müdürüm.

Değerli arkadaşlar, çok kapsamlı bir sunum oldu, teşekkürler.

Şimdi söz almak isteyen değerli üyelerimiz...

Salih Bey, buyurun.

SALİH ÇETİNKAYA (Kırşehir) – Sayın Başkanım, çok kıymetli üyeler; biz Genel Müdürümüze teşekkür ediyoruz sunumlarından dolayı. Doğal gaz, gerçekten, Türkiye'de 81 vilayeti kapsayan çok önemli bir yatırım.

Şimdi, Genel Müdürüm, 24'üncü sayfadan tekrar şunu sormak istiyorum ben ilçeler meselesinde: Tabii, artık, illerin de yatırımları tamamlandı, ilçelere doğru bir gidiş var ve ilçelerden ciddi talep var. Bunun mutlaka talep eden ilçeler açısından gerçekleştirilmesi önemli bir husus.

Bu “Mucur ve Kaman -Kırşehir'in ilçeleri- 2016 yılında tamamlanacak.” dediniz. Şu anda mevcut durumu nedir bunun? Onu soruyorum. Bu doğal gazın ilçeye gelişinde fiyat farkı olacak mı? Sizden ya da farklı kaynaklı bir fiyat farkı olacak mı? Onu sormak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Ben teşekkür ederim.

2016 yılı itibarıyla Mucur ve Kaman ilçelerini biz doğal gaza erdirmiş olacağız. Fakat, şöyle bir hata yaptık: Biz çok hızlı ilerledik, bir hata ise. Yatırım grubumuz gece gündüz çalışıyor. Normalde hedeflenen süre 2017'di. Burada arkadaşlarımızın yoğun ve hummalı çalışmasıyla 2017 yılı hedefi 2016'ya çekildi ve 2016'da biz bu iki ilçemize gaz vereceğiz.

Şimdi, dağıtım şirketinin birkaç adım önüne geçince dağıtım şirketi maalesef 2017'de hazırlıklarını bitiriyor Sayın Vekilim. Lisans genişleme talebini yaptılar, onu da takip ediyoruz. Dolayısıyla, hukuki anlamda altlığı oluşmuş durumda ve 2017 yılında onların da yapacağı altyapı çalışmasıyla işlem tamamlanmış olacak.

Fiyat konusuna gelince, fiyat konusunda belirleyici unsur BOTAŞ olmamakla birlikte, bu iki ilçemiz Doğal Gaz Piyasası Kanunu ve mevzuatları çerçevesinde kendi dağıtım lisansı bölgesi tarifesiyle işlem görecektir. Yani, Kırşehir ya da Kırıkkale merkez sizin lisans alanınız KIRGAZ ve bu iki ilçe, iki şehirde hangi fiyattan kullanılıyorsa aynı fiyattan gaz kullanacak.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Tor, buyurun.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, ben de teşekkür ederim. BOTAŞ'ımızın kıymetli yöneticilerine de hoş geldiniz diyorum. İnşallah, gelecekte daha da başarılı olurlar.

Ben genel konularla ilgili birkaç hususu dikkatinize sunmak istiyorum. Rapordan okuyacağım ama genel konular olduğu için, burada yanlışlık mı var diye. Birincisi şu: Şimdi, raporda petrol rezervlerinin ülke dağılımı verilmiş. Örneğin, British Petroleum Company'nin verilerine göre bu raporda Amerika Birleşik Devletleri'nin petrol rezervi yok gibi gözüküyor. 2014 yılında 239,8 milyar tona çıkmış dünya petrol rezervi. Bunun yüzde 17,5'i Venezuela, 15,7'si Suudi Arabistan, yüzde 10,2'si Kanada, İran, Irak, Kuveyt, Birleşik Arap Emirlikleri diye gidiyor. Şimdi, baktığımızda, burada Amerika Birleşik Devletleri'nden hiç bahsedilmemiş, oysa biraz aşağıya bakıyoruz, raporda Amerika'nın günlük üretiminin 11 milyar 644 bin ton olduğu gözüküyor. Yani, Amerika'da rezerv yok mu?

İkinci konu: Petrol üretim ve tüketimiyle ilgili veriler de var burada. Sanki burada da bir yanlışlık var gibi geliyor. 2014 yılında günlük üretim 88 bin varil, günlük tüketim 86 bin varil olarak geçiyor. Sadece Güney Sudan'ın üretimi -raporda yer aldığı şekliyle söylüyorum- üretim 88 bin küsur, tüketim 92 bin küsur ama sadece Güney Sudan'ın üretimi günlük 159 bin varil olarak geçiyor. Yani, yalnız başına Güney Sudan'ın dünya üretiminin neredeyse 2 katı tutarında bir petrol üretiminden bahsedilmiş. Raporda bir yanlışlık olduğu kanaatindeyim.

Bir başka konu da: Yani, toplu bilgiler verildi. Bu toplu bilgilerden birkaç husustan ben bahsetmek istiyorum. Sayın Genel Müdürümüz veya ekip arkadaşları da daha sonra cevaplandırabilir.

Finansman giderleri olarak tabloya baktığımızda 2010'dan itibaren geliyor ve 2012'de finansman gideri 10 milyon 967 bin TL imiş. 2013'e geliyoruz, 154 milyon 411 bin lira olmuş. 10.967 liradan -11 bin diyelim, yuvarlak rakam- 154 milyon 411 bine çıkmış yani 15 kat artmış, 2014'te de 139 milyon 914 bin olarak geçiyor. 15 kat bir fark var, sebebi nedir? Bunu sormak istiyorum.

Yine tabloda, bağlı ortaklıklara ödenen sermaye miktarlarına baktım ben. 2010'da 671 bin, 2011'de 671 bin, 2012'de 671 bin olarak geçiyor. Sanıyorum bindir o, yukarıya da bir miktar yazılmadığı için. Yani bu acaba nedir diye de bir sürü şey yaptım. Tabloya baktığımız zaman yukarıya bin rakamı konulsaydı... Şimdi ben "bin" okuyorum tabii, herhâlde öyledir Sayın Genel Müdürüm veya Sayıştay.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Sayın Vekilim, bu okumuş olduğunuz kısımlar acaba Sayıştay raporundaki kısımlardan mı okuyorsunuz?

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Tabii, tabii, Sayıştay raporundan okuyorum, 2014 raporundaki tablolar. Genel konular olduğu için, henüz önerilere geçilmediğinden buralar dikkatimi çekti, başlangıçta söyleyeyim dedim. 671, neyse bilmiyorum, bin midir nedir, sonra bir bakıyorsunuz 1 milyon 67 bin 821'e çıkmış. Yani burada da herhâlde 671'den 1 milyon 67 bin 821'e, kaç katıysa, onu da çarpıp toplamadım işin doğrusu. 2013'te tabloya bakarsak yani bağlı ortaklıklara ödenen sermaye 2014'te bu defa 2 milyon 138 bin 321 olmuş, son iki yıl farkı da 1 milyon 70 bin 500 olarak gerçekleşmiş. Bu rakamlarla ilgili bilgi verirsiniz sevinirim. Sebebi nedir? Bağlı ortaklıkların önceden 671 lira mıydı sermayesi, sonradan 1 milyon küsur, 2 milyon küsurlar aktarılmış.

Şimdi, bir başka konu -bunun da sebebini öğrenmek istiyorum- ham petrolün boru taşıma miktarı, boru hatlarıyla ham petrol taşıma miktarı 2010'da 25... 25 milyon ton mu bu nedir acaba? Bilmiyorum ben bunu.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Ön tarafta ölçü yazıyor Sayın Vekilim.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Ben bulamadım.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – En ön hücrelerinde o var.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Milyon ton, pardon.

27, 24, 25 geliyor, 2014 yılında 13 milyon tona düşüyor yılda, 25'ten 13'e, 2014 yılında biz neredeyse yüzde 50 ham petrolü daha az taşımışız. Nitekim, evet, bir sonraki sütunda da son iki yıl farkı demiş, 12 milyon ton daha az taşımışız. Sebebi nedir buradaki tabloya göre?

Bir de, Sayın Genel Müdürüm, şunu sormak istiyorum ben: Faaliyet kârı ve zararı miktarları var, 2010'dan itibaren burada 496 milyon, 1 milyar 558 bin –küsurları okumuyorum- 771, 68, en son, 2013 rakamı 68 milyon 234 bin lira. Sonra, 2014'te BOTAŞ 1 milyon 765 bin 826 lira zarar gözüktüyor. Zararın sebebi nedir? Bunları öğrenmek istiyorum.

Yani, finansman giderlerindeki katlamalar, bağlı ortaklıklara ödenen sermaye, 671 binden 1 milyon küsurlara, taşımayla ilgili, yüzde 50 azalmasının sebebi nedir, bir de zararın sebepleri -önemli miktarlarda- nelerdir? Bir de, tabloyla ilgili başlangıçta yer alan şeylerde acaba bir yanlışlık mı var, ABD'yle ilgili rakamlarda?

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Raporun özellikle giriş kısmı değerli Sayıştayımız tarafından hazırlandı. Yani, ABD faslıyla alakalı bilgilendirme bilmiyorum Sayın Başkanım şu anda nasıl değerlendirelim.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, siz notlarınızı alıyorsunuz, en sonunda –belki benzer sorular da olacak- tek bir cevapla hepsini halledebiliriz belki.

Şimdi biz arkadaşlarımızı dinleyelim, üyelerimizi.

Evet, Sayın Akyürek, buyurun.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve değerli hazırun; benim sorum Genel Müdüre. Başta, yeni görevinizde başarılar diliyorum, Allah devamını sağlasın.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Çok teşekkürler.

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Şanlıurfa 2 milyon nüfus ama maalesef, Şanlıurfa'ya doğal gaz, evet, geldi, Siverek'e Adıyaman üzerinden gelen bir yol vardı, o da mecburi yapıldı ama Viranşehir, 200 bin nüfuslu, ilçe nüfusu 98 bin hâlen doğal gaz verilmedi. Bundan altı ay önce ben geldim, görüştüm, bana dediler ki: “Gereken kontrat yapıldı.” “Kontrat” dediğim OSM yani organize sanayiye -Viranşehir'de olduğu için- 2018'de doğal gaz verilecek, ondan sonra da Viranşehir'e verilecek. Baktım, tabloda Viranşehir hiç gösterilmedi, o konuda bilgi istiyorum.

İki: BOTAŞ boru hattı geçiyor. Şimdi, burada Derik'ten ta Urfa'ya kadar bir boru hattımız var, petrol boru hattı. Geçen sene 9 kilometre veya 8 kilometre o yolun üzerinde, boru hattı geçen yolun üzerinde 50'nin üzerinde köy vardı. Sağ olsun, Sayın Genel Müdür Yardımcımıza geldik ve orayı asfalt yaptılar ama doğu tarafını yaptılar, batı tarafı, orada da hemen hemen 50'nin üzerinde köy var, o köylüler devamlı oradan geçiyor, oranın da asfaltının yapılması talep ediyoruz.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Tam lokasyon neresiydi Sayın Vekilim, doğu dediğiniz?

MEHMET AKYÜREK (Şanlıurfa) – Doğru dediğimiz, Derik'ten başlıyor, Viranşehir'e kadar. Orada 9 kilometre asfalt yapıldı ama Viranşehir'den Siverek tarafına, Urfa tarafına yapılmadı. O konuda da köylülerimiz mağdur oluyor.

Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum Sayın Akyürek.

Sayın Öztürk, buyurun.

TAHİR ÖZTÜRK (Elâzığ) – Evet, Başkanım, Sayın Genel Müdüre sunumlarından dolayı teşekkür ediyorum.

İlçeler bazında, Elâzığ'da Karakoçan ilçemiz var, kaydetmişsiniz 2016 için fakat aynı güzergahta, Bingöl'e giden doğalgaz boru hattı üzerinde Kovancılar ilçemiz var ve Palu ilçemiz var. Bunların da müracaatları var doğal gaz alabilmek için.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Kovancılar ve Palu, doğru anladım değil mi?

TAHİR ÖZTÜRK (Elâzığ) – Evet.

O iki ilçemizin de dâhil edilmesi konusunda bir çalışma var mı? Çünkü müracaatlar var, ilçenin kaymakamının ve vatandaşların talepleri var. Bu Kovancılar ilçemiz Karakoçan'dan daha büyük, nüfusu daha fazla ve Bingöl'e giden doğal gaz boru hattı da oradan geçiyor. Bu iki ilçemizin de dâhil edilmesi konusunda bir çalışmanız var mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Öztürk.

Sayın Deligöz, buyurun.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Değerli Genel Müdürem ve yönetimine teşekkür ediyoruz bu çalışmalarından dolayı.

Benim de –Mehmet Ağabey konuyu açtı Urfa'dan- kendi ilçem Narman, Erzurum'un Narman ilçesi. Hemen yakınımızdan boru hattı geçti Oltu'ya kadar. Ben o bölgenin milletvekiliyim. Oltu'da dağıtım başladı, tesisler yapılıyor fakat 15 kilometre yakınından geçmesine rağmen Narman'a bir boru hattı uzatılabilir mi? Hâlen o ilçede oturmam hasebiyle önem arz ediyor benim için; annem, babam, kardeşlerim orada oturuyor. Bir de, soğuk memleket orası. Hemen Oltu'nun yanı başında Şenkaya ve Olur var, insanlar orada zaten emanet gibi duruyor, göç müthiş had safhada. Yani orayı ödüllendirmek gerektiğini düşünüyorum. Şimdi, mesela Şanlıurfa'da yoğun nüfus var, elzem, gerekli belki sanayi için ama en azından sıcak memleketler. Bizim orada kömür de yok, çok büyük ormanlar da yok, insanlar yakacak sıkıntısı çekiyor. Mesela, devlet memurları bir yıllık maaşının yaklaşık 4 ayını, 5 aylık maaşını biriktirdiklerinde ancak yakacak şeylerini karşılıyorlar orada. Gerçekten öyle, ben de orada memuriyet yaptım geçmişte. Yani, doğuda, mesela Sivas'ta da aynı şey düşünülebilir. Soğuk memleketlere öncelik vermenizi temenni ediyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kömür doğal gazdan ucuz değil mi?

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Ucuz, ucuz, yarı yarıya geliyor. Bir de yakması... Mesela, kömürü tamamen sanayilere yönlendirmek lazım diye düşünüyorum. Çok zor şartlarda soğuk kış, ağır kış geçiren yerlere politika olarak daha önem verirsiniz doğru olacağını düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum Sayın Deligöz.

Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sunumunuzun bir kısmına yetişemedim, geç kaldım, kusura bakmayın, bir işim vardı.

Önce şunu sorayım da o cevabı aldıktan sonra devam edeyim: Şu anda doğal gaz üretimimiz tüketimimizin yüzde kaçını karşılıyor? Belki cevabını verdiniz sunumunuzda ama ben geç kalmış olabilirim, onu merak ediyorum. Doğal gaz üretimimiz tüketimin yüzde kaçını karşılıyor? İthalattan bahsetmiyorum, yerli üretimden bahsediyorum.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Yani, bu değer yüzde 1 mertebesinde diyebiliriz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yüzde 1. Teşekkür ederim.

Şimdi, arkadaşlar, ödüllendirdiğimiz şehirler, ödüllendirdiğimiz ilçeler. Yüzde 1’ini üretebildiğimiz bir enerji kaynağıyla ısıtmaya, sanayimizi çalıştırmaya, elektriğimizi ve buharımızı üretmeye çalışıyoruz. Yüzde 1’le karşılıyoruz. Bu tamamen dışa bağımlı bir enerji kaynağı. Şimdi, konutlara getirilmesi, temiz bir yakıt olması, o odunun, kömürün tozuyla insanların uğraşmamasını kabul edebilirim, doğrudur ama öyle müjdelenecek, şehirlere gittiğinde müjdelenecek, ilçelere gittiğinde müjdelenecek olay değil. Gerçekten, gerçeklere baktığınızda, insanların kullanımına baktığınızda konutlarda çok az kullanıldığını görüyorsunuz, özellikle de Marmara Bölgesi. Marmara Bölgesi’ndeki kullanımın yüksekliği, tabii konutun yoğun olması, sanayinin yoğun olması, elektrik üretiminin yoğun olmasından kaynaklandığı bir gerçek. Ama şimdi, Şırnak örneğini verdiğimiz zaman, sizin Ceylanpınar ya da ilçenin örneğini verdiğimiz zaman doğal gazı o ilçeye getirdiğinizde çok fazla konutta kullanılacağını, özellikle köylerde falan düşünmüyorum. Biz en erken doğal gaza geçen, BOTAŞ dışında, yatırımı özel sektöre yaptırıp –bugün Belediye Başkanımız da içerde- 110 milyon dolara mal edip, Hazineyi zarara uğrattımız iddiasıyla altı sene dört ay ceza alan Sefa Sirmen var bu konuda. Ama sizin belediye, AKP’li belediye geldikten sonra bunu özelleştirdi ve 524 milyon dolara sattı, İZGAZ’ı 524 milyon dolara sattı. Benim kentimde 3 tane dağıtım şirketi var, bir de bu özelliği var. İZGAZ satıldıktan sonra yani özelleştikten sonra o ana kadar belediye katkılarıyla, İZGAZ belediye şirketiyle yapılan yatırımlardan sonra çok fazla yatırım yapılmadı. Bunların da düzenlenmesi gerekiyor. Niye düzenlenmesi gerekiyor? Bir şirketinin, dağıtım şirketinin bir mahalleye, bir köye gazı getirebilmesi için oradan para kazanabilmesi, yatırımın karşılığını beş yılda, on yılda alacağını hesaplayabilmesi gerekiyor. Yani, diyor ki: “Ben yatırım yaparsam –bu, konutlarda yedi sekiz sene, on sene, on iki sene arasında değişiyor- ben on iki senede, bu paramı bu köye getirdiğimde, bu mahalleye getirdiğimde alabiliyorsam bu yatırımı yaparım.” ve Kocaeli gibi yerde, alan olarak, yüz ölçümü olarak Türkiye’nin 6’ncı küçük kenti olmasına rağmen insan yoğunluğu bakımından Türkiye’nin İstanbul’dan sonra 2’nci kenti olmasına rağmen hâlen büyük beldelelerde –şimdi belde kalmadı gerçi onlar mahalle statüsüne dönüştürüldü- nüfusu binin üzerinde, 2 binin üzerinde olan, hâlen köy diye tanımladığımız yerlerde doğal gaz yatırımı yaptıramıyoruz yani dağıtım şirketleri doğal gaz yatırımı yapmıyorlar. Niye sordum başında o soruyu “Siz nereye kadar götürüyorsunuz?” dedim, dağıtım şirketinin ayağına kadar götürüyor, ondan sonra her şey, yatırım dağıtım şirketine ait. Birinci yatırımı yaptıktan sonra aldı ihaleyi, ondan sonra yatırımın devamını, yeni yeni yerleşim alanları ya da köylere gidecek yatırımları yapmıyorlar çünkü neye bakıyor özel sektör? Kazancına bakıyor, her şey duygusal. Para kazanabilir miyim diye... Devlet gibi düşünmüyor ki. “Ben vatandaşın ayağına gideceğim.” diyor devlet, 1 tane de elektrik aboneliği olsa 5 tane direk diyor, gidiyor. Şimdi, gitmiyor, giderse de elektrik faturasına yansıtıyor. Doğal gazda böyle bir olay yok bildiğim kadarıyla değil mi, yatırımda doğal gaz faturasına yansıtma diye bir olay yok, onun için de gitmiyor ve Kocaeli gibi yüz ölçümü çok küçük bir ilde bile hâlen gidilmeyen mahalleler, yerler var, nüfus yoğunluğu dolu, kalabalık.

Dediğim gibi, yüzde 1’lik bir enerji kaynağı bu. Şimdi, yüzde 1’lik enerji kaynağında yanlış politikalar sonucu hızlı bir şekilde elektrik üretimi yapmaya başladık. Daha önce fuel oilden sanayide elektrik üretiliyordu, buhar üretiliyordu, Özal döneminde, rahmetli Özal döneminde hızlı bir geçiş yapıldı –doğal gazı yeni keşfetmiş gibi Türkiye- elektrik üretimimizde yüzde 56’lara çıkan mertebe şimdi yüzde 44’lere düştü. Daha da düşmesi gerekiyor doğal gazdan çünkü gerçekten, yap-işlet-devret modeliyle yapıldığı ve garanti verildiği için de yaklaşık 16 kuruşa geliyor elektriğin maliyeti, hidroelektrik santrallerinde 2 kuruşa gelirken, termik santrallerde 7 kuruşa gelirken elektrik maliyeti bu doğal gazla üretilen tesislerde 16 kuruşa geliyor. Demek ki bizim ne yapmamız lazım? Doğal gazı bir müjde olarak sunmaktan ziyade... Tabii ki kullanacağız, ayrı konu, millî gelirimiz iyi, fert başına düşen gayrisafi hasıla 30 bin, 40 bin euro olur, Avrupa ülkelerindeki gibi insanlar refah içerisinde

yaşar, 1.300 lira asgari ücretimiz olmaz... Bakın, 300-400 lira... O soğuk dediğiniz ilçede, kombili bir sistemde, merkezî sistem değilse minimum yani hırkayla, kazakla, battaniyeyle oturduğu zaman 300, 400 lira ödeyecek. Yani, asgari ücretin 1.300 lira olduğu bir ülkede doğal gazı bu kadar müjde gibi sunmak doğru değil. Keşke o insanlar yerli kömüre ucuz ulaşsınlar da onu yaksınlar, hiç olmazsa dışarıya kaynağımız aktarılmaz diyorum.

Bu ilçelere giderken, hatlar getirilirken siyasallaşmaması çok önemli işin. Bana göre, ekonomik durumu... Şimdi diyeceksiniz ki “Fakir fukara ne yapacak?” Fakir fukara kullanamıyor gerçekten. Hani, bedava dağıtılan kömür yerine bedava doğal gaz dağıtsak bu doğrudur. O miktarda doğal gazı dağıtılım gerçekten, doğal gazı verelim ve insanlar temiz havayla buluşsunlar, temiz yakıtla buluşsunlar, kolay yakıtla buluşsunlar, o kömürü...

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Doğru diyorsunuz, katılıyorum. Mesela Zonguldak’tan kömür çıkıyor, oraya bedava gidiyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tabii, tabii.

Eğer vatandaş tesisatını yaptırmış ve geliri nedeniyle kullanamıyorsa -Başkan, darlanıyorsun ama bunlar gerçekten önemli konular- ve devlet ona kömür yardımı yapıyorsa, tesisatını yapmışsa doğal gaz yardımı yapsın devlet. Bana göre daha mantıklı, daha mantıklı, daha güzel.

Şimdi, onun için de çok şey yapmamamız lazım...

MUSTAFA ŞAHİN (Malatya) – Haydar Bey, doğal gaz ile evdeki tüp maliyetinin...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tüp maliyeti yüksek. Doğru, doğru, size katılıyorum. Siyasi bir şey yapmıyorum ben, gerçekleri anlatmaya...

MUSTAFA ŞAHİN (Malatya) – Asgari ücretler ilişkilendirdiniz de. Yani, vatandaşın, o asgari ücret alan insanların...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Doğru, bir tane tüp yakıyordu mutfağında -kaç lira oldu tüp şu anda? 70 TL mi?- o 70 TL karşılığında 5 liraya, 10 liraya bu işi kurtarıyor. Bu değil ki sadece, ısınması var bunun, birçok şeyleri var. Yani, gerçekten zor, bu şartları kabul edeceğiz, realiteyi buna göre belirleyeceğiz ve doğal gazı getireceğimiz illeri Mehmet Ağabey’in talep ettiği gibi Şanlıurfa’nın şu ilçesi değil, Mardin’in bu ilçesi değil, Şırnak değil, eğer şartları sağlıyorsa... Bu kriterleri iyi koymak lazım, bu tüketimi çok da teşvik etmemek lazım, onu anlatmaya çalışıyorum. Hani, getirdik, bir vizyon çizebilirsiniz “2023’te şunu yapacağız, şu kadar doğal gaz tüketeceğiz.” Tüketin, keşke onun 5 katı imkânlarımız olsa da tüketelim, herkes doğal gazla ısınsın ama mesele o değil ki, bunun tümüne bir döviz ödüyoruz, ithal ediyoruz, yüzde 1 üretiyoruz. Biz bunu teşvikten ziyade kendi yerli enerji kaynaklarımızı geliştirecek yöntemler bulmalıyız, bunu yapmalıyız, bunu ifade etmeye çalıştım, diğerlerini zaten sonunda konuşuruz diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Akar.

Sayın Özdiş, buyurun.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Teşekkür ediyorum.

Herkese “Hoş geldiniz.” diyorum, saygılar, sevgiler sunuyorum.

Biraz önce gerçi benzer konulara değindi MHP üyesi kardeşim, bir de ben tekrar altını çizmek istiyorum. Bu finansman giderleri tablosuna baktığımızda 2013 yılında 31 milyon TL demişsiniz, bu 150 milyon gerçekleşmiş, yine 2014 yılı için ilk başta 7,5 milyon demişsiniz, ancak bu da 132 milyon olarak gerçekleşmiş. Bu farklar neden kaynaklanıyor. Mümkünse bir rapor istiyorum bu konuyla ilgili. Ayrıca, 2012 yılında 24 milyon TL olan finansman gideri 2013 ve 2014’te niye bu kadar arttı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum Sayın Özdiş.

Sayın Sertel, buyurun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Evet, arkadaşlar birçok soruyu sordu, ben de bir iki soru soracağım.

Şimdi, Enerji Bakanı Berat Albayrak bir açıklama yapmıştı 40 İlçeye Doğal Gaz Dağıtım Töreni’nde, orada “2018 yılı sonuna kadar Türkiye’de gazı ulaştıramayacağımız şehir kalmayacak. dedi. Ben bunun kayda geçmesi açısından size soruyorum: Bu iddianın gerçekleşmesi, Bakanın söylemi kurumunuzun yaptığı yatırımlarla örtüşür nitelikte mi, kalmayacak mı 2018’e kadar?

İkincisi: 2014 yılı son incelemesinde siz 587,278 milyon lira zararla kapattınız. Kurumun bu denli zarar etmesinin nedenlerini bize gerekçeleriyle bir yazılı olarak verirseniz. Ayrıca, 2015 yılı ve 2016 yılının ilk on ayı kurumun mali tablosu, kârlılığa geçildi mi yoksa BOTAŞ hâlâ zararla mı devam ediyor, onu da öğrenmek istemiştim.

Rusya’yla olan kriz sırasında...

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Sayın Vekilim, 2015 ve 2016’yı soruyorsunuz, doğru mudur?

ATİLA SERTEL (İzmir) – Evet, 2015 ve 2016’nın onuncu ayına kadar olan kısmı soruyorum.

Rus uçağının düşürülmesinden sonra bu doğal gaz alışverişinde bir azalma söz konusu oldu diye okuduk. Doğru mu değil mi bilmiyorum. İlişkilerin normalleşmesi sürecince Rusya’dan ithal edilen doğal gazda herhangi bir kesilme yaşandı mı ve o süreç içerisinde sanıyorum Azerbaycan üzerinden bir telafi oldu. Aradaki azalım ve artışları da rakamsal olarak istiyorum. Yani, BOTAŞ 2015 ve 2016’nın ilk on ayında ne kadar doğal gaz ithal etti, onu da rakamsal olarak merak ettiğim için soruyorum ve kamuoyunun bilmesi açısından.

Doğal gazda bu kış herhangi bir sorun yaşanacak mı, sıkıntı olabilir mi? Onu da takip ediyorsunuz, bilmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

Değerli arkadaşlar, sorularımızı aldık. Yalnız, Sayın Genel Müdürüm, cevaplarını, geneli üzerinde görüşmeler yapılırken hepsinin beraber cevaplarını alırsak -arkadaşlar da hazırlasınlar cevaplarınızı- o zaman alacağız.

Şimdi önerilere geçiyoruz.

2009 yılında gündemde kalan bir öneri bulunmaktadır. Öneri, 2010 yılı 3 no.lu önerisiyle aynı mahiyettedir. Okutup birlikte işleme alacağız.

Öneriyi okutuyorum:

2009 Öneri 1:

Ordu-Giresun Doğal Gaz Bağlantı Hattı Faz-I ve Faz-II yapım işlerinin geçici kabul itibarıyla tarihi 11/07/2007 olmasına ve tespit edilen eksikliklerin giderilmesi için yükleniciye 60'ar gün süre verilmesine, aradan üç yıl geçmesine rağmen hâlâ tamamlanamamasının BOTAŞ Teftiş Kurulu Başkanlığınca incelenmesi.

BAŞKAN – Evet, Sayın Genel Müdürüm, cevapları özet şekilde alabilirsek seviniriz, bizim anlayacağımız şekilde, özet olsun.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Peki.

Ordu-Giresun şehirleriyle ilgili yapılan doğal gaz bağlantı hattı çalışmalarındaki eksiklikler giderilmiş durumda, Teftiş Kurulunun yapmış olduğu tespitlerin de idari ve disipline dönük tüm uygulamalar yerine getirilmiş durumda, mali kısımda da ilgili firmanın teminatlarından ve hak edişlerinden de kesilerek, bu kabul eksiklikleri giderilerek... Şu aşamada, zaten 2007 yılından beridir gaz kullanan bir hattan bahsediyoruz, şu anda da herhangi bir teknik problem yer almamakta. Teftiş raporunun bütün gerekleri yerine getirilmiştir.

BAŞKAN – Sayıştay Başkanlığının görüşünü alıyorum.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, müsaade eder misiniz bir iki dakika önerilerin geneli üzerine çok kısa bir bilgilendirme yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Şimdi, bugün toplamda görüşeceğimiz 17 tane önerimiz var. Bu 17 önerinin 10 tanesi geçmiş yıllardan kalan öneriler, 2009 ve 2010 yıllarından kalan öneriler. Yani, üç grup önerimiz var. Birisi: Meclisin, KİT Komisyonu toplantıları yapılmadığı için zamanında işlemleri tamamlanmış ama gündemde kalan, bugün muhatabı bulunmayan öneriler. Daha çok 2009 ve 2010 yılı önerileri çünkü disiplin yönünden zaman aşımı süreci işlemiş olan konular. İkincisi: Soruşturmalar tamamlanmış, işlemlerin de bir kısmı tamamlanmış, Sayıştay tarafından izlenmesi gereken önerilerimiz var, bu da AŞED'lerle ilgili, işte Şanlıurfa, Diyarbakır, Doğu Karadeniz boru hatlarıyla ilgili olanlar. Bir de BOTAŞ'ın kendi yetkilerini aşan konular var. Onları da denetimin sahibi Meclis olduğu için gündeme taşıdık. Doğal gaz satışlarının maliyetinin altında gerçekleşmesi Bakanlar Kurulu kararı gereği, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarından dolayı 1990-1991 yılından bu tarafa BOTAŞ'ın gelir kaybı, henüz tahsil edilemeyen, bir de Gümrük Kanunu'ndan kaynaklanan konular var. Bunlar da BOTAŞ'ı aşan ama Meclisin bilgisine getirdiğimiz konular.

Şimdi, görüşmüş olduğumuz konulardan bir tanesi, soruşturması tamamlandı. Zaten burada disiplin açısından zaman aşımı süresi dolmuş olan konulardı. İlgili yapımcı firmadan kesilmesi gereken alacaklar da tahsil edildi. Dolayısıyla, bizim de gündemimizde olan, gündemden çıkması gereken bir öneridir bu.

Arz ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, önerinin her iki yıl için gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2010 yılında gündemde kalan 5 öneri bulunmaktadır. 1'inci öneri, 2011 yılının 1 no.lu önerisiyle aynı mahiyettedir. Öneriyi okutup birlikte işleme alacağız.

Öneriyi okutuyorum:

2010 Öneri 1:

BOTAŞ'a ait olup Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının talebi doğrultusunda Bakanlığın kullanımında olan;

Araçlardan birinin görevli şoför tarafından yapılan kaza neticesinde hurdaya ayrılması ile ilgili olarak sorumluların tespit edilmesi ve söz konusu aracın bedelinin tahsil edilmesi,

Bu araçlara takılan yakıt taşıtmatiklerinin söz konusu araçlardan sökülmesi ve taşıtmatiklerin araçlara takıldıkları tarihten bu yana ödenen yakıt bedellerinin ilgili Bakanlıktan tahsilinin sağlanması ve sorumluların tespit edilmesi,

hususlarının Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı'na incelenmesi, gerekirse soruşturulması,

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, buyurun. Yine özet olarak cevaplırsanız...

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Özet olarak şöyle ifade edelim: Bu konu Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Teftiş Kurulunun da dışında Başbakanlık Teftiş Kurulunca da incelenmiş bir konu olup Başbakanlık Teftiş Kurulunun raporu doğrultusunda bu uygulamalara tamamıyla son verilmiştir ve şu an itibarıyla da, raporun düzenlendiği tarih itibarıyla da bu konuda herhangi bir araç tahsisi ve bununla ilgili gider karşılanması söz konusu değildir.

BAŞKAN – Sayın Sayıştay Başkanımız, buyurunuz.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, Sayın Genel Müdürümüzün yaptığı açıklamaya katılıyoruz. Burada hurdaya ayrılan araçlarla ilgili BOTAŞ'ın bir iç sigorta fonu var.

BAŞKAN – Gündemden çıkaralım mı Sayın Başkan?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Tabii, gündemden çıkaralım. Gereği yerine getirilmiştir.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, önerinin her iki yıl için de gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci öneriyi okutuyorum:

2010 Öneri 2:

BİL Genel Müdürlüğü kullanımında olan ve 2011 yılında kullanım dışına çıkarılan taşıt araçlarının kullanım dışına çıkarılış nedenlerinin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığınca incelenmesi, gerekirse soruşturulması.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Bu konuda da Bakanlığımızın teftişi tamamlanmıştır. Bu teftiş kapsamında gerekli çalışmaları bitirdik. Çok temel, genel prensipler, araçların; bir, yaş olarak, belirli bir yaşı doldurması; iki, kilometre olarak belirli kriterleri aşmış olması, 300 bin kilometre gibi; üç, ekonomikliğini yitirmiş, işletme ekonomisinden uzaklaşmış araçların hurdaya çıkarılmasıyla alakalı rapor doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapıldı ve bunlardan hurdaya çıkarılması gerekenler hurdaya çıkarıldı. Diğer kısmı da polis teşkilatıyla alakalı bir kamu kuruluşuna hibe edildi. Bununla alakalı tüm çalışmalar rapor doğrultusunda tamamlanmıştır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Sayıştay Başkanımız...

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Gündemden çıkarılmasını arz ediyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü öneri hakkında karar vermiştik.

4'üncü öneriyi okutuyorum:

2010 Öneri 4:

Geçici kabul eksiklikleri giderilmediği için idare tarafından geçici kabulleri onaylanmamış olan Adıyaman-Şanlıurfa-Elazığ-Diyarbakır Faz II-III, Ordu-Giresun Faz I Doğal Gaz Boru Hatlarında ve kesin kabulü yapılmış olan Doğu Karadeniz Faz III Doğal Gaz Boru Hattında gaz akışının başlamasıyla ortaya çıkan buzlanma ve tıkanma nedenlerinin, geçici kabul öncesi yapılmış olan hidrostatik test ve kurutma işlemlerinin teknik şartnameye uygunluğunun ve Yapım İşleri Şartnamesi'nin ilgili maddelerine göre geçici kabul işlemlerinin BOTAŞ Teftiş Kurulu Başkanlığınca incelenmesi,

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm...

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN - Konu Teftiş Kurulumuzca incelendi. Yine, burada idari ve disiplin yönünden tüm gerekleri yerine getirilmiştir raporun. Mali hususla alakalı da ilgili firmalardan, yine teminatlarından ve hak edişlerinden kesintiler yapılarak teknik kusurların tamamı giderilmiştir. Hatlar işletmededir ve sorunsuz olarak da bu bölgedeki hatlarımız çalışmaktadır. Ama raporun tüm gerekleri de yerine getirildi.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Sayın Sayıştay Başkanım, buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, burada bizim denetim olarak izlememiz gereken, Doğu Karadeniz Faz 3 Doğal Gaz Boru Hattı'yla ilgili yargıya intikal eden bir husus var. Dolayısıyla, yargı sonuçlanınca zaten biz bunu raporumuzda değerlendireceğiz. Bunun da gündemden çıkarılmasını arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2010 Öneri 5:

Muhtelif OSB ve Sanayi Tesisleri Doğal Gaz Bağlantı Hattı yapım işinin;

- Geçici kabul işlemlerinin Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin ilgili maddelerine uygunluğunun,

- Eksik kalan işlerin süresi içinde yüklenici nam hesabına tamamlanmaması hususlarının BOTAŞ Teftiş Kurulu Başkanlığınca incelenmesi.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bu öneri aynı zamanda 2011 yılının 6 no.lu önerisiyle aynı mahiyettedir.

Sayın Genel Müdürüm, buyurun cevap için.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Bu öneride yer alan hususlar yine hakeza Teftiş Kurulumuzca değerlendirilmiş, sonuçlandırılmış ve biz de idare olarak hem disiplin hem idari husustaki düzenlemelerin tamamını, tespitlerin tamamını yerine getirdik. Teknik eksikliklerin de tamamı -bir tanesi hariç- yerine getirilmiş durumda. Gaz arzı akışı o yıllar itibarıyla da devam etmekte. Yine, herhangi bir teknik problem yer almamakta.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Sayıştay Başkanım, buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, bu projenin eksik kalan işlerinin yükleyicinin nam ve hesabına yaptırılması işlemi hâlâ devam ediyor. Bunu da biz denetim olarak izleyeceğiz. Gündemden çıkarılması...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bu önerinin her iki yıl için de gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2011 yılı görüşmelerine başlıyoruz.

2011 yılına ait 11 öneri bulunmaktadır.

1'inci öneri hakkında vermiştik.

2'nci öneriyi okutuyorum:

Öneri 2:

BOTAŞ Teftiş Kurulu tarafından düzenlenen ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 28/02/1996 tarihli 29 sayılı Genelgesi kapsamında ilgili Bakanlığa gönderilen soruşturma raporlarında belirtilen, “BİL Genel Müdürü İbrahim Palaz hakkında soruşturma yapılması ve Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulması” hususlarının yerine getirilmesini teminen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı nezdinde girişimlerde bulunulması.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, buyurun cevap için.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Bu konu Bakanlığımız Teftiş Kurulunca değerlendirilmiş ve bu konuyla alakalı bir rapor düzenlemiştir. Bu rapor kapsamında söz konusu personelin bu teknik gezisi, tamamıyla Sayın Bakanın ve ilgili Müsteşarımızın beraberinde gerçekleştirdiği bir teknik çalışma. Dolayısıyla, usul açısından herhangi bir problem görülmemiş durumda. Bunun dışında da burada hani usul açısından yapılan bir öneri var. Usul noktasında, az önce ifade ettiğim gibi, her iki seyahat de Bakan, Sayın Müsteşar ve o dönemki Genel Müdürle birlikte yapıldığı için bir usul hatası tespit edilmemiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, Genel Müdürlüğün açıklamasına katılıyoruz. Yanlış başlatılmış bir işlem. Seyahat onayı alınmadan yurt dışına birkaç defa çıkış yapılmış, bazılarında açıklama doğru. Sayın Bakan Ve Sayın Genel Müdürle birlikte yapılmış bir seyahat. Teftiş Kurulu raporlarında da bunların zımnen onay yerine değerlendirilmesi gerektiği... Ama sonradan prosedürü tamamladılar ve gündemden çıkarılmasını arz ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü öneriyi okutuyorum:

Öneri 3:

BİL ve BTC Co. arasında yapılan “İşletme Anlaşması Tadilat 3” Anlaşmasının; İşletme Anlaşması Tadilat 3 metni ve eklerinin BİL Genel Müdürü İbrahim Palaz tarafından yetkisiz olarak imzalanması,

- İmzalanan İşletme Anlaşması Tadilat 3 metni ve eklerinin içeriğinde yer alan ve uluslararası ve ülke anlaşmalarında yer almayan BİL ve BOTAŞ menfaatlerine aykırı metin ve eklerin tespit edilmesi hususlarının BOTAŞ Teftiş Kurulu tarafından incelenmesi ve gerekirse soruşturulması.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, cevap için buyurun.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Bu konu, Bakanlığımız Teftiş Kurulunca incelemiş bir konu ve burada yapılan Tadilat 3 Anlaşması tamamen ülke menfaatleri doğrultusunda... Ki şirketin bundan sonraki dönemlerde yaptığı, elde ettiği gelirler de göz önünde bulundurulduğunda

teyit edilmiş bir veri. Yani, bu anlaşmayla ülkemizin ciddi bir gelir elde etmesi söz konusu ve bu, tamamen Bakanlığın Teftiş Kurulunun raporu doğrultusunda da sözleşme hükümleri yerine getirilmiş durumda.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Sayın Başkanım, buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, bir önceki yapmış olduğum açıklama gibi bu da uluslararası bir anlaşmaya imza atabilmek için derdest yayımlaması lazım yani orada görevlendirilen şahsın Hükûmet adına görevlendirilmesi lazım, yetkilendirilmesi lazım. Bu işlem tamamlanmadan yapılmış bir anlaşma. “Burada herhangi bir zarar, ziyan var mı ülke adına, kurum adına? anlamında biz bunun soruşturmasını istedik. Yapılan soruşturma sonucunda da aksine ülkenin ciddi kazanımlar elde ettiği yönünde Teftiş Kurulu raporu geldi bize. Biz de katılıyoruz bu görüşe.

Gündemden çıkarılmasını arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Akar’ın biz söz talebi var.

Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, iddia ciddi, iddiayı yapanlar Sayıştay denetçileri.

Bir: Yetkisiz imza kullanılması. Böyle bir gelenek yok devlette. Bu bir bana göre suçtur. Bir de uluslararası sözleşmeye imza atıyorsun yetkin olmadığı hâlde.

İki: Yine, imzalanan işletmesi anlaşması, Tadilat 3 metni ve eklerinin içeriğinde yer alan ve uluslararası ülke anlaşmalarında yer almayan, BİL ve BOTAŞ’ın menfaatlerine aykırı metin ve eklerin tespit edilmesi. Demek ki Sayıştay denetçileri bizim adımıza denetim yaparken, Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetim yaparken burada bir yanlışlığa usulsüzlüğe rastlamışlar ki bunu yazmışlar yani keyfiyetten yazılmamış bu. Teftiş Kurulu yapmış teftişi, ülke menfaatleri gereği bunun daha kazançlı olduğu söyleniyor Teftiş Kurulunda, Sayıştay da bunu tespit etmiş, demek ki diğer arkadaşlar bunu tespit edememişler; böyle anlıyorum. Şimdi, o teftiş kurulu raporunu bana da yollamanızı rica ediyorum. Nasıl teftiş etmişler, nasıl batmışlar, nasıl bir kazanç sağlamışız? Hem yetkisiz imza kullanmış... Bu kadar rahat olmamalı bu iş. Evet, bana göre burada bir sıkıntı var. O zaman buradan her heyet gittiğinde, ülke dışına gittiğinde, yetkisi olmadan uluslararası sözleşmelere imza atsinlar ve sonra da bunun yükümlülüğü vardır, bunun sorumluluğu vardır, bunun şartları vardır. Böyle bir şey olabilir mi ya? “Bana göre, bana uygun.” diyorsunuz. Siz “Uygun.” diyemezsiniz buna. Siz kanunlara göre hareket edeceksiniz, “Kanunen yetkisi yok.” diyeceksiniz. Uygun olur mu bu? Bilemiyorum yani ben mi yanlış anlıyorum olayı?

BAŞKAN – Sayın Başkanım, buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, ben bunun usulsüz olduğunu başta ifade ettim yani uluslararası bir anlaşmayı bir görevlinin imzalayabilmesi için Hükûmet adına, devlet adına görevlendirilmesi yani derdest yayımlaması, yetki verilmesi lazım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Peki, böyle bir işlemi yapan vatandaşın kanunlarla tanımlanan suçu nedir?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Bu yapılmamış. Bu görevi ihmal olabilir, suistimal olabilir; onu ben bilemiyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bu sizin göreviniz, Sayıştay Kanunu’na göre, size verdiği yetkiye göre Sayıştay Savcılığına suç duyurusunda bulundunuz mu?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Hayır, bulunmadım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Niye yapmadınız bunu? Kim yapacak bunu bizim adımıza?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Bulunmadık çünkü biz 2014 yılında başladık BOTAŞ’ı denetlemeye yani şu raporları yazan arkadaşlarımızın şu anda hiçbirisi görevde değil. Yaş haddinden emekli olan oldu, istifa edip ayrılan oldu. Onu bilemiyorum. Yapılan işlem başlangıçta yanlış ancak biz bunun tespiti için soruşturma istemişiz Bakanlıktan. Bakanlıktan gelen teftiş raporu benim elimde, şu anda burada. Ben bunu size takdim edemem çünkü bize gönderilmiş bir rapor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bizim adımıza çalışıyorsunuz, nasıl takdim edemezsiniz, ben onu anlayamadım.

BAŞKAN – Biz size onu temin ederiz Sayın Akar yani Sayın Genel Müdürümüzden...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bu sözünüz de yanlış, “Ben size takdim edemem.” Siz kimin adına görev yapıyorsunuz?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Milletvekilim, bizim sözümüzde yanlış yok.

BAŞKAN – Zaten Sayıştaydan bunu istemiyoruz Sayın Akar. Biz kuruldan isteriz bu teftiş raporunu.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Mesele kurul falan değil, Sayıştayın bakışı çok anlamsız burada.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Milletvekilim, bizim raporu isterseniz 10 defa çoğaltır veririm ama bu raporu düzenleyen Bakanlık olduğu için onların düzenlediği ve bize gönderdiği bir raporu size takdim edemem.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bakanlık teftişini kim talep etmiş?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Biz talep ettik.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bravo, tamam, harika.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuçta bize bildirildi.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Harika, tamam.

Siz bu işi kimin adına yaptınız?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Meclis adına yapıyoruz elbette.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bravo. Biz kimin adına denetim yapıyoruz?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Millet adına yapıyorsunuz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Benim gelip o raporu yerinde görme, benim gelip dosya bazlı kurumda inceleme yapma şansım var mı?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Var, sonuna kadar var.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – O zaman siz bana “Veremem.” diyemezsiniz.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Ama, ben derim. Rapor bizim raporumuz değil Sayın Milletvekilim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, bu raporu istiyorum. Sayın Başkan, siz de notunuzu alın, bu raporu istiyorum.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Raporu, tabii, Bakanlıktan isteyebilirsiniz. Ben müsaade ederseniz rapordan aynen ifade ediyorum, rapor şunu söylüyor, diyor ki: “Tadilat 3 Anlaşması yetkisiz olarak imzalanmış. Ancak, yapılan bu sözleşme imza sonucunda ülkenin ciddi kazanımları olduğu için, uygulamaya konulmaması sonucunda doğacak zarardan, ziyandan kurum yetkilileri sorumludur.” diye

bitirmiş. Dolayısıyla, böyle bir kazanım da varsa burada yapılacak bir tek şey var: Görevsiz, yetkisiz olarak imzaladığı için bir şey yapılması gerekiyorsa Yüce Meclis o konuda bir karar verir, yapılır. Yani, o konuda bizim bir şey söyleme şeyimiz yok.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Böyle bir rapor olabilir mi? Şimdi, ihale yapıyorsunuz, yetkiniz yok ama yaptınız, Kamu İhale Kurumuna sormadınız, hakikaten de ülke bundan büyük kazançlı çıktı falan ya da kurum kazançlı çıktı; var mı böyle bir şey kendi kafanıza göre?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, zaten bizim Bakanlıktan, Teftiş Kurulundan bir arkadaşımız burada mevcut. Ona bir söz verelim.

BAŞKAN – Bakanlık temsilcisi arkadaşımız, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI BAĞLI VE İLGİLİ KURULUŞLAR DAİRESİ BAŞKANI NURHAYAT CANTEKİN – Ben Teftiş Kurulumuzun bir özetini çok kısa geçmek istiyorum. Burada yetkisiz imzalanma diye geçmiyor raporda. Uluslararası anlaşmalar önceden parafe edilir, zaten BOTAŞ Genel Müdürlüğünün Yönetim Kurulu kararıyla... Ayrıca o tür toplantılara BOTAŞ ve Bakanlık temsilcileri de katılmış. Yani, bizim teftiş raporunda özetle “Bu anlaşmanın imzalanması diye bir şey söz konusu... Bir geçerliliği yok.” diyor. Sadece o mutabakatın sağlanması için atılan bir imza. BOTAŞ Yönetim Kurulundan geçmeden zaten imzalanamaz ve devamında da diyor ki, bunun yararlı bir anlaşma olduğu ve bir an önce gereğinin yerine getirilmesi gerektiği söyleniyor. Bir usulsüzlük olarak ifade edilmiyor. Ama ilk kısmı Sayın Sayıştay...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben şunu anlıyorum buradan: Orada denetime giden Sayıştay görevlileri -kimdi Genel Müdür- İbrahim Palaz’ı sevmiyorlar ya da onlarla husumetleri var. Ben buradan bunu anlıyorum. Yani, husumetleri var, ona bir komplo kurmuşlar. Sonraki denetimde de BOTAŞ’ta siz olmadığınız zaman bir başka Sayıştay denetmeni gidip de sizin yaptığınız denetimler üzerinden bir şey getirdiğinde bunu söyleyebilirler, sizin söylediğinizi, “Emekli oldular.” diyebilirler. Kurumlarda süreklilik vardır. “Emekli oldular.” diye bir şey var mı? Devam ediyor ve sizin kontrolünüzde devam ediyor, bugün siz cevap veriyorsunuz. Bu eksikliği görüyorsanız ve gerçekten de kanunlara göre yetkisiz bir imza kullanmışsa gereğini yapmanız lazım. Mesele burada. Meseleye ben “Suçludur, suçsuzdur; kazandırdı, kazandırmadı.” diye bakmıyorum, buna bakmıyorum. Kuralların işlenmesi... Biz müstemleke bir devlet değil ki ya. Burada kanunlar var. Kanunları, yaşamayı Meclis yapar. Herkesin yetkisi bellidir, imzası bellidir, kimin nereye imza atacağı bellidir. Evvelsi gün de bir kurumda oldu aynı şey burada.

BAŞKAN – Sayın Cantekin, gerçekten, açıklayıcı bir bilgi verdi. “Burada imza söz konusu değil.” dedi.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Onu özel inceleyeceğim, teftiş raporunu da istiyorum. Bu Sayıştay raporlarında inceleyeceğim onu.

BAŞKAN – Özel bir inceleyin Sayın Akar. Tabii, size gönderelim. Teftiş raporunu Enerji Bakanlığından talep ediyoruz, tarafımıza ulaştığında Sayın Akar’a da verelim.

Sayın Mit’in bir söz talebi var.

Sayın Mit, buyurun.

MUSTAFA MİT (Ankara) – Bakanlık yetkilisinin anlattığına göre, sorunun cevabını kısmen aldım ancak bu 2 no.lu öneride de 3 no.lu öneride de özellikle bu İbrahim Palaz’ın korunduğu ve kollandığı kanaatindeyim. Dolayısıyla, aynı raporu ben de istiyorum. İnceledikten sonra tekrar görüşlerimi belirteceğim.

BAŞKAN – Enerji Bakanlığımızdan üye sayısı adetince rapor istiyoruz, bütün üyelerimize dağıtalım.

MUSTAFA MİT (Ankara) – Bu İbrahim Palaz ile TÜBİTAK’ın imamı Hasan Palaz arasında bir akrabalık bağlantısı var mıdır, bilen var mı?

BAŞKAN – Hiç araştırmadık, bilmiyoruz.

Buyurun Sayın Tor.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, bu konuyla da doğrudan ilgili olduğu için bir iki konuya da ben değinmek istiyorum. Konu şu: 2011 yılı Sayıştay raporunda ayrıntılarıyla açıklanmış, “BOTAŞ Teftiş Kurulu tarafından düzenlenen ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının şu tarih sayılı genelgesi kapsamında ilgili bakanlığa gönderilen soruşturma raporlarında belirtilen BİL Genel Müdürü İbrahim Palaz hakkında “soruşturma yapılması ve cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunulması.” Sayıştay raporunda böyle geçiyor. Yerine getirilmesini teminen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı nezdinde girişimlerde bulunulması önerilmiş. Şimdi, burada, tabii, BİL Genel Müdürü İbrahim Palaz hakkında soruşturma yapılması ve cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunulması önemli bir konu. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına gidiliyor. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Denetim Hizmetleri Başkanlığı tarafından bir rapor düzenleniyor, inceleme raporu. Söz konusu raporun sonuç bölümünden bazı paragraflar okumak istiyorum. Yani önce BOTAŞ Teftiş Kurulu tarafından düzenlenen bir rapor var. Bunun üzerine, yanlış anlamıyorsam, bir de Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Denetim Hizmetleri Başkanlığı tarafından düzenlenen bir rapor var oraya intikal ettirildiği için. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından düzenlenen raporun sonuç bölümünde “BOTAŞ müfettişlerince teşebbüs ve bağlı ortaklıklarında yapılan inceleme ve soruşturmalarda sorumluluğun Genel Müdüre ait olduğu anlaşılan durumlarda Genel Müdürün ifadesine başvurulmaksızın, sonuç tespiti yapılmaksızın ve savcılığa suç duyurusunda bulunma önerisinde bulunulmaksızın konunun hemen Bakanlık Denetim Hizmetleri Başkanlığına bildirilmesi hususunun ilgili BOTAŞ müfettişlerine ve BOTAŞ Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Başkanlığına hatırlatılması...” diyor. Önerinin birincisi bu. Benim burada sorum şu: Sayın Genel Müdürüm, bizim BOTAŞ’ın Teftiş Kurulunun teşebbüs ve bağlı ortaklıklarında inceleme ve soruşturma yapma yetkisi yok mu? BOTAŞ Teftiş Kurulunun teşebbüs ve bağlı ortaklıklarda inceleme ve soruşturma yetkisi var mı, yok mu?

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Var.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Çünkü, evet, diyor ki burada, tekrar okuyorum: Orada suç duyurusu vardı, rapor Bakanlığa gitti, Bakanlık yeni bir inceleme yaptı. O zaman BOTAŞ Teftiş Kurulunun tespitlerinin tam aksi çıkmış ve “Teşebbüs ve bağlı ortaklıklarında yapılan inceleme ve soruşturmalarda sorumluluğun Genel Müdüre ait olduğu anlaşılan durumlarda...” Çünkü bunun sorumluluğu tespit etmiş ki BOTAŞ Teftiş Kurulu “Suç duyurusunda bulunulsun.” diyor. Bakanlık “Böyle bir şey yapmayın; müdürün ifadesine başvurmayın, suç tespiti yapmayın, savcılığa suç duyurusunda bulunmayın.” diyor.

İki: “BİL Genel Müdürünün yurt dışı seyahatlerinin onaylanması hususunda keyfi uygulamalara mahal verilmemesi için BOTAŞ Genel Müdürlüğünün uyarılması...” Yani, keyfi uygulamalar varsa uyarmayla mı geçiştireceğiz biz? Yani, ne demek bu? Keyfiyen sen gez, toz; ondan sonra bir uyar. Oh ne güzel! Böyle bir sonuç çıkmış ortaya.

Başka bir sonuç: “Hukuki danışmanlık hizmeti dâhil, tüm danışmanlık hizmeti alımları...” Çünkü burada çok büyük rakamlar var herhâlde, bu raporda da geçmiyor, detayına da bakmak için zaman olmadı. “Bakılan iş veya davalar, bu iş veya davaların dağılımı, danışmanlık hizmeti alınan konulara ilişkin hususlar, danışmanın tecrübe ve kariyeri ve danışmana ödenecek ücretler konusunun kayıt altına alınmasını teminen BİL Genel Müdürlüğüne bildirilmesinin ve mevcut hukuki danışmanlık ve avukatlık sözleşmelerinin Avukat Mehmet Kayacı da dâhil yeni düzenlemeye göre yenilenmesinin BİL Genel Müdürlüğüne bildirilmesi...” Yani, uyarılması, bildirilmesi şeklinde geçirilmiş bir rapor söz konusu burada. Yani, burada, işte, danışman tecrübe ve kariyeri ve danışmana ödenecek ücretler konusunun kayıt altına alınmadan bir sürü bir şeyler yapıldığı anlaşıyor. “Düzenleme yapılsın.” diyor. Yani, ortada ciddi kusur varsa, hizmet kusuru varsa gereği niye yapılmamış?

Beş: Hukuki danışmanlık ve avukatlık sözleşmeleri dâhil, tüm danışmanlık hizmet alımları kapsamında yapılan bütün işlerin kayıtlı hâle getirilmesinin sağlanmasıyla bundan sonra yapılacak BOTAŞ teftişlerinde bu hizmetlere ilişkin maliyetlerin hesaplanmasının uygun olacağı hasebiyle bu hususta BOTAŞ Genel Müdürlüğü’nün talimatlandırılması...” diyor. Tekrar buranın altını çizerek vurgulamak istiyorum: “Hukuki danışmanlık ve avukatlık sözleşmeleri dâhil, tüm danışmanlık hizmet alımları kapsamında yapılan bütün işlerin kayıtlı hâle getirilmesinin sağlanması...” Ortada ciddi bir kayıt dışılık söz konusu imiş tespitlere göre. BİL Genel Müdürünün Bakan veya BOTAŞ Genel Müdürü onayı olmaksızın İtalya’ya, İran’a yaptığı... Tahsil edilmesi de var. “...binaen ödenen masrafların tahsil edilmesi gerektiği...” diyor. Sonuç itibarıyla da Bakanlık raporunda “Cezai ve disiplin yönünden ise yapılacak bir işlem bulunmadığı...” diyor. Şimdi, o zaman ben de diyorum ki: Eğer BOTAŞ Teftiş Kurulu yanlış işler yaptıysa Teftiş Kurulu bu düzenleyen müfettişler hakkında gereğini tevessül etmiş midir? Yani, ortada bir Teftiş Kurulunun raporu var. Bu Teftiş Kurulunun raporu, Bakanlık Teftiş Kurulu raporu tarafından çürütülmüş. Hiçbir cezai ve disiplin yönüne başvurulmamış. Dolayısıyla, bir tarafta cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunma önerisi var, öbür tarafta da cezai ve disiplin yönünden yapılan hiçbir şey yok. Büyük bir tenakuz. Eğer BOTAŞ Teftiş Kurulu yanlış yaptıysa haklarında soruşturma açın o zaman, cezalandırın yanlış yaptıysa. Niye? Ortada bir suçlama var. Cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunma teklifleri var ama nedendir işte, Bakanlığa gidiliyor. Biz bu işleri de biliyoruz yani açığını da söyleyeyim, net de söyleyeyim. Yapanın yanına kâr kalmamalı. Neden kâr kalmamalı? Bakın, burada ben bunun üzerinde özellikle de duruyorum.

Şimdi, son bir cümlem, bu konuyla ilgili son cümlem şudur: Bizim Türkiye’de iktidarın gücünün ve tasarruflarının yasama, yargı, bağımsız denetim otoriteleri tarafından hesap verilebilirliği konusunda bir endeks yayınladı, işte, 20 Ekimde yayınlanan Hukukun Üstünlüğü Endeksi’nde Türkiye, maalesef, 113 ülkeden 108’inci sıradadır. Arkadaşlar, biz sadece Kamboçya’yı, Mısır’ı, Özbekistan’ı ve Zimbabwe’yi geride bırakmışız. Böyle yaparsak Türkiye’ye yazık ederiz. Bu ülkeyi seviyoruz. Bizim hiç yapmamamız lazım. Yanlış yapanın yanına kâr kalmaması lazım. Bunu söylemek istiyorum. Kimse keyfi de davranmamalı çünkü hepimiz biliyoruz, özellikle iktidar partisi milletvekili arkadaşlarımıza daha çok bu konuda talep vardır, her gün kapımızda “İş, iş, iş, asgari ücret bile olsa çalışırım.” diyen, şirketlerde çalışırım diyen yüzlerce insan geliyor, hakikaten bunahıyoruz. Kaynaklarımız kıt. Yapanın yanına kâr kalırsa, biz bunlara ses çıkarmazsak Türkiye yarın bir gün Özbekistan’ı, Kamboçya’yı, Zimbabwe’yi ve Venezüella’yı da geçemez, yazık olur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tor, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, az önce Sayın Canteğin'in de ifade ettiği üzere, ortada bir anlaşma yok. Bir mutabakat sağlanmış ve Teftiş Kurulunun raporuna göre de "Bu mutabakatı bir an önce imzaya dökün, kurum zarara uğramasın." diyor. Tabii, Sayın Tor'a da katılıyorum, bu raporu düzenleyen bu BOTAŞ Teftiş Kurulu veya Sayın Akar'ın ifade ettiği üzere, acaba herhangi bir anlaşmazlığı mı var o genel müdürle? Genel müdürü yakmak mı istiyor? Buna bakmak lazım belki ama ortada bir anlaşma yok. Sadece mutabakat sağlanmış, Teftiş Kurulu da "Bir an önce mutabakatın gereğini yerine getirin." diye rapor tutmuş. Dolayısıyla, BOTAŞ Genel Müdürlüğü de Teftiş Kurulunun raporuna istinaden anlaşmayı sağlamış ve kurum kâra geçmiştir.

Değerli arkadaşlar, başka söz talep eden olmadığına göre ben bu...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben bir söz daha talep ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, şöyle bir metin okumak istiyorum ben de. BOTAŞ Teftiş Kurulu raporunda BİL Genel Müdürü hakkında cumhuriyet başsavcılığında suç duyurusunda bulunulması istemi -BOTAŞ Teftiş Kurulu tarafından bir istem var- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 28/2/1996 tarih 29 sayılı Genelgesi nedeniyle ilgili bakanlığına bırakılmış. 1996 yılında bir genelge yayınlanmış, bu nedenle oraya bırakılmış. "Suç duyurusunda bulunulması hususunda gecikmeye meydan verilmesi Türk Ceza Kanunu'nun "Kamu görevlisinin suçu bildirmemesi", madde 279, "Kamu adına soruşturma ve kovuşturmayı geciktiren bir suçun işlendiğini göreviyle bağlantılı olarak öğrenip de yetkili makamlara bildirimde bulunmayı ihmal eden veya bu hususta gecikme gösteren kamu görevlisi altı aydan iki yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır." Bu Sayıştay denetmeni için de geçerli, BOTAŞ'ın denetmeni için de, Teftiş Kurulu için de geçerli, başka kurumlardaki devlet memurları için de geçerli, 657 sayılı Yasa'ya tabi herkes için geçerli. Bundan daha açık bir hüküm olabilir mi? Yani, siz tespit ettiğiniz bir usulsüzlüğü, gerçekten, Türk ceza kanunlarına uymayan veya belirtilen bir suç işlendiğini tespit ettiğinizde bunu Sayıştayın Rapor Değerlendirme Kuruluna, bunu Sayıştayın bilmem nesine ya da Bakanlığın Teftiş Kurullarına yollama yerine ya da BOTAŞ'ın veya diğer kamu kurum kuruluşlarının teftiş kurulları tespit ettiklerini Enerji Bakanının onayına sunma yerine, savcılığına suç duyurusunda bulunma yükümlülükleri var. Bu yükümlülükleri yerine geliyor mu? Gelmiyor, şimdiye kadar şahit olmadık.

BAŞKAN – Sayın Akar, bunu bu öneri için mi söylüyorsunuz, geneli itibarıyla mı söylüyorsunuz?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ya, geneli de söylüyorum. Önerinin içindeki şey bu zaten.

BAŞKAN – Geneli itibarıyla... Bu öneride yalnız bir anlaşma yok. Burada hakikaten bir şey var. Belki schven mi yaptılar, kasıt mı var bilemiyorum ama.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkanım, adama özel yer ayırmış Sayıştay yani "BİL Genel Müdürü İbrahim Palaz hakkında ise..." diye başlamış böyle.

BAŞKAN – Şimdi, eğer anlaşma yapılmış olsa Sayın Akar, o arkadaş bu anlaşmaya imza koymuş olsa Teftiş Kurulu bununla alakalı "Anlaşmayı yapın." demez. Anlaşma sonuçlanmamış, imza konulmamış ortada.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, Sayıştay raporuna bakıldığında araç kullanımı vardı. Yurt dışı seyahatlerine izinsiz veya yetkisiz imza kullanımına... Ya da adam her şeyi yapmış, Sayıştay raporuna bakıldığında. Ben suçlamıyorum, ben itham etmiyorum orada.

BAŞKAN – Ama, imza yok ki ortada Sayın Akar. İmza olsa olsa dediğiniz doğru, bu öneri de imza yok ortada. Niye imza yok? İmza olsa Teftiş Kurulu "Bu anlaşmayı bir an önce bitirin de kurum zarara uğramasın." diye bir tavsiyede bulunmaz. Ortada bir anlaşma yok, ortada bir mutabakat var.

Mutabakatın neticesinde Teftiş Kurulumuz, Enerji Bakanlığımız ne demiş? “Hemen bu anlaşmayı, mutabakatı imzaya dökün, yazıya dökün, kurum kâra geçsin.” diye öneride bulunmuş. Ne yapmış? BOTAŞ da BİL de bunun gereğini yapmış zaten. Yani, sonuçta da her iki kurum da kâra geçmiş. Dolayısıyla, ben bu önerinin, başka söz talep eden yoksa arkadaşlarımızdan, üyelerimizden, önerinin gündemden çıkarılmasını ve ayrıca Teftiş Kurulu raporlarının da bütün üyelerimize dağıtılmasını Enerji Bakanlığımızdan talep ediyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şöyle: Bu İbrahim Palaz hakkındaki Bakanlıktaki... Bununla veya diğerleriyle ilgili ne varsa, bu vatandaşla ilgili ne yapılmış olması lazım, bunu da kronolojik olarak sıraladığımızda...

BAŞKAN – Sayın Mit’in bir söz talebi daha var.

Sayın Mit, buyurun.

MUSTAFA MİT (Ankara) – Sayın Başkan, burada Sayıştayın raporunda bahsedilen kişinin sadece yurt dışına çıkmasıyla ilgili değil. Şimdi, bu arkadaş yurt dışına çıkıyor. Yurt dışına çıktığı zaman da Türk Ticaret Kanunu, Borçlar Kanunu ve BİL mevzuatına aykırı olarak sözleşmelerde kurum aleyhinde hükümlere onay veriyor. Shell Turkuaz Petrol Anonim Şirketi ile BİL arasındaki sözleşmenin 15/2 maddesindeki “Sipariş tutarının yarısı kadar gecikme cezası uygulanacaktır.” ifadesini “Sipariş tutarının yüzde 10’u kadar gecikme cezası uygulanacaktır.” şeklinde değiştiriyor. Şimdi, burada yetkisi olmadığı hâlde kurumu zarara uğratacak bir belgeye imza atıyor. Şimdi, buradaki konunun iyice anlaşılması lazım. Bunun şeyden kaldırılması doğru değil yani. Bununla ilgili, cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunması gerekir diye Sayıştayın şeyi var ama Bakanlık bununla ilgili suç duyurusunda bulundu mu, bulunmadı mı o belli değil, o raporda da belli değil. Burada bir gariplik var.

BAŞKAN – Sayın Mit, Sayıştayın görüşünü alalım, tekrar devam edin.

Buyurun Sayın Başkan.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, burada bir gariplik yok. Şöyle bir gariplik yok: Bu BİL’in kuruluş yeri Jersey Adaları. Yurt dışında kurulmuş bir kurum burası. Dolayısıyla, ben bildiğim şeylere dayanarak bunu söylüyorum yani bu konuda bir inceleme yapmış değilim. Dediğim gibi, bu raporlar bizden önceki arkadaşlarımız tarafından yazılan raporlar ama Sayıştayın raporu olduğu için bizim raporumuz, biz bunlara sonuna kadar sahip çıkmak durumundayız.

Yurt dışında kurulduğu için o zamanki BOTAŞ Genel Müdürüyle arasında bir yetki karmaşası yaşanmış. Bizim raporlarımızda çok detaylı bir şekilde var. Dolayısıyla, bizim soruşturmalarımızın sonucunda BİL Genel Müdürü belli bir noktaya getirilebilmiş ve ondan sonra da zaten istifa mı etti, emekli mi oldu, orasını ben de bilmiyorum. Bizim buradaki tespitimiz şu: Sayın Akar’ın söylediği bir şey var, “78’inci maddeye göre Sayıştay niye bunu yapmadı?” Ayın 23’ünde Halk Bankasının görüşmelerinde göreceksiniz, orada bir konuyu, müzekkeremizi hazırladık, kendi savcılığımıza, cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunulmak üzere gönderdik. Yani, yapmış olduğumuz incelemelerin sonucunda eğer böyle bir şey yapmamız gerektiği kanaatine varırsak bunu zaten yapıyoruz ama buradaki durum öyle değil. Burada bir karmaşa var, 2 tane yanlış yapılan işlem var. Burada bir kamu zararı doğup doğmadığı yönünde kesin bir kanaate ulaşamadığımız için konuyu soruşturmaya götürmüşüz. Soruşturmanın sonucunda gelen şeyi, müsaadenizle -bir tek paragraf- okumak istiyorum. Saydıktan sonra yukarıdan aşağıya diyor ki: “Bu sebeplerle BİL Genel Müdürünün BİL işletme anlaşması Tadilat 3’ün yürürlüğe girebilmesi için üzerlerine düşen yükümlülükleri bir an evvel yerine getirmemelerinin, böylece zarar edilen bir anlaşmanın yerine kâra geçişi sağlayan bir anlaşmanın uygulamaya geçirilmesinin temin edilmesinin gerektiği, aksi hâlde durumun ilgilileri hakkında sorumluluk doğuracağı, bütün bu tespit,

değerlendirmeler çerçevesinde işbu rapor konumuza ilişkin olarak cezai, mali ve disiplin açısından yapılacak bir işlemin bulunmadığı...” Bu, elimizdeki Enerji Bakanlığının yapmış olduğu soruşturmanın sonucunu okuyorum. Şimdi, burada...

BAŞKAN – Tamam, konu anlaşıldı zaten. Yani, kurum kâra geçmiş zaten. Yetkisi var mı yok mu, imza da koymamış zaten bu anlaşmada.

Sayın Özdiş’in bir söz talebi var.

Buyurun Sayın Özdiş.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BİL konusu gündeme gelmişken... Üst yönetime hangi şartları haiz kişiler atanıyor, BİL Yönetim Kurulu üyeliğine? Bunlar liyakat esasına göre mi atanıyor ve bunlar, mümkünse, tek tek, isim isim görev başladıktan bugüne kadar yıllık ne kadar ücret aldılar harcırahlar dâhil, ödenekler dâhil, bunu istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim Sayın Özdiş.

Önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4’üncü öneriyi okutuyorum:

Öneri 4:

Dünya Bankası kredisiyle finanse edilmesi tercih edilen ve 21/5/2010 tarihinde Dünya Bankası ihale prosedürüne göre ihale edilen Erzincan Kompresör İstasyonu yapım işinin 3 farklı para birimi üzerinden yapılan sözleşmesinin yaklaşık 80,4 milyon ABD doları olan toplam bedeli ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında 4/4/2012 tarihinde ihalesi gerçekleştirilen ve finansmanı öz kaynaklarla karşılanan Eskişehir Kompresör İstasyonu yapım işinin 58,6 milyon ABD doları olan sözleşme bedeli arasında, Erzincan Kompresör İstasyonu yapım işi aleyhine yüzde 37 oranında 21,8 milyon ABD doları maliyet farkı olduğu ve ileride oluşacak kur farkı ve faizler de dikkate alındığında Erzincan Kompresör İstasyonu yapım işinin finansmanında Dünya Bankası kredisi kullanımının BOTAŞ’a maliyetinin tespitini teminen konunun BOTAŞ Teftiş Kurulu Başkanlığınca incelenmesi.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, cevap için buyurun.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Teftiş Kurulu bu çalışmayı bütün yönleriyle değerlendirdi ve Teftiş Kurulunun yapmış olduğu raporda nihayetinde 2 farklı şehirde, 2 farklı kapsamda, 2 farklı nitelikteki 2 kompresör istasyonu ve dolayısıyla, burada, her 2’si de ihale yöntemiyle yapılmış bir çalışma. İhalede herkes açık bir şekilde girdiği için ortaya çıkan rakamlara göre de herhangi bir problem tespit edilmemiş durumda. Dolayısıyla, yani bu konuda herhangi bir problem görülmemiş.

BAŞKAN – Evet.

Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bu cevap çok tatmin edici olmadı tabii.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Teknik detaya da girebiliriz isterseniz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şunu söylüyorum, 2 farklı şehir, 2 farklı kapsam, şunu söyleyin bize: 2 farklı şehirde kapasitesi bilmem şu olan kompresör, diğer şehirde şu kompresör, aradaki birim maliyet farkı şu. Yani, böyle bir tespit varsa tamam, okey diyeceğiz, geçeceğiz ama bir konuyu anlamamız lazım.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Peki. Detayı hemen teknik arkadaşımızdan alalım.

BOTAŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ABDULVAHİT FİDAN – Sayın Başkanım, sayın vekillerim; öncelikle, az önce Sayın Genel Müdürümüzün de arz ettiği gibi, ben aslında 6 veya 7 noktada...

Öncelikle, Erzincan'ı süre açısından irdeleyeceğim. Erzincan Kompresör İstasyonunun yapım süresi on yedi ay, Eskişehir Kompresör İstasyonunun yapım süresi yirmi aydı.

İkinci olarak lokasyon olarak inceleyeceğim. Erzincan Kompresör İstasyonunun Erzincan'a ve Erzurum'a uzaklığı yaklaşık 105 kilometre. Tam ortada bir yerdir, Tercan'ı geçince Mercan Otlukbeli civarında. Eskişehir Kompresör İstasyonu ise Eskişehir'e -şu anki bizim eski mevcut kompresör istasyonumuzun yerine inşa edilmiştir- yaklaşık 30 kilometredir. Dolayısıyla, bu lokasyondan dolayı da bir farklılık doğmuştur.

Üçüncü olarak, Erzincan Kompresör İstasyonu 48 inç ana iletim hattımızın üzerine inşa edilmiştir. Dolayısıyla, bu çerçevede, öncelikle “hot tap...” Şöyle söyleyeyim: Kompresör istasyonu yapıldıktan sonra ana iletim hattına bağlantısıyla ilgili, “sıcak bağlantı” dediğimiz 48 inç ve o 14,3 milimetre... Dolayısıyla, o boru hattına ait özellikteki et kalınlığına ait 2 adet “hot tap” işlemi gerçekleştirilmiştir. Eskişehir Kompresör İstasyonu ise 40 inçtir mevcut ana iletim hattı üzerindeki. Dolayısıyla, “hot tap” maliyetli bir şeydir, “hot tap”ler farklıdır.

Dördüncü olarak, Erzincan Kompresör İstasyonunda 20 dairesel lojman, 5 katlı 2 blok şeklinde ve 20 odalı misafirhane yapılmıştır. Eskişehir Kompresör İstasyonunda ise 12 dairesel lojman ve 12 odalı misafirhane yer almaktadır.

Diğer bir unsur: Erzincan Kompresör İstasyonu, az önce bahsettiğim gibi, 48 inç ana iletim hattında olduğu için vanalar 48 inçtir. Eskişehir Kompresör İstasyonunda 40 inçtir.

Diğer bir husus: Eskişehir Kompresör İstasyonu mevcut bir kompresör istasyonunun yanına inşa edildiği için enerji çekilmesi için iletim hattı noktasında herhangi bir masrafa gidilmemiştir.

Erzincan Kompresör İstasyonuna ise enerji iletim hattı çekilmiştir. Fakat, her şeyden de önemlisi, Erzincan Kompresör İstasyonunun turbo kompresör markası farklıdır, üreticisi. Eskişehir Kompresör İstasyonunun ise farklıdır.

En son olarak da bu kompresör istasyonlarında biri 2011 yılında, diğeri ise 2012 yılındadır, farklı yıllardadır ve bu kompresör istasyonlarında çıkıldığı dönemdeki -çünkü en büyük maliyet kompresör istasyonudur- talebe bağlı olarak maliyeti vesaire değişebilir.

Bunlarla beraber, sayın vekillerim, kur da farklıdır. 2011 yılında dolar kuru 1,50 küsur civarındaydı fakat Eskişehir Kompresör İstasyonunun şey yapıldığı dönem ise dolar kuru -yuvarlak söylüyorum- 1,8'di. Bu, yaklaşık yüzde 20'lik bir farktır. Tüm bunlarla beraber ele alındığında aslında birbirinden çok farklı zamanlarda... Tabii, ihale metotları da farklıdır. Biri Dünya Bankası, diğeri Kamu İhale Kanunu çerçevesindedir.

Dolayısıyla, bu çerçevede, tamamen lokasyonu ve süresi, teknik özellikleri farklı 2 ayrı kompresör istasyonunun mukayesesi söz konusudur.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kompresör istasyonlarını kapasite olarak mı mukayese ediyorsunuz, neyle mukayese ediyorsunuz?

BOTAŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ABDULVAHİT FİDAN – Sayın Vekilim, aslında, şöyle söyleyeyim...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yani, karşılaştırmayı neye göre yapıyorsunuz?

BOTAŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ABDULVAHİT FİDAN – Arz edeyim efendim.

Şöyle: Dolayısıyla, geçen flow’u sağlaması açısından şey olur. Her 2 kompresör de 3+1 yani toplam 4 ünitelidir fakat bunların güç şeyleri farklıdır. Yani, Eskişehir Kompresör İstasyonunun üreticisinin markası farklıdır, diğerinin farklıdır efendim ama güçleri...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Mesela, “Bu 4 üniteden oluşuyor.” diyorsunuz. Bu karşılaştırmada üniteleri mi karşılaştırıyoruz? Mesela, termik santral yapılıyor, bir ünitesi 300 megavat enerji üretiyor, diğeri 250 megavat enerji üretiyor. Yani, bunları neye göre karşılaştırıyorsunuz?

BOTAŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ABDULVAHİT FİDAN – Doğrudur. Efendim, megavat cinsinden aldığımızda yaklaşık üç aşağı beş yukarı ikisi 48 megavata karşılık gelmektedir efendim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Başkanım, bitirmedim.

BAŞKAN – Buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sevgili Genel Müdür Yardımcım, Sevgili Genel Müdürüm; belki siz ihale ettiniz, belki etmediniz ama baktığım zaman, anlattıklarınıza, 100 kilometre Erzincan-Erzurum’a farklılık; enerji iletim hatlarının yakınlığı, uzaklığı; diğerinin 30 kilometre olması, yanında bir tesisin olması, enerji hattının çekilmesi; yapılan lojmanlar gibi farklara baktığımızda ve kapasitelerinin de aynı olmasına, üretim markalarının farklarına baktığımız zaman 21,8 milyon dolarlık bir farkı oluşturmaz, kendimizi kandırmayalım. Beni buna ikna edin, ben hiçbir şey bilmiyorum. Bu iki tesis hakkında yani 48 megavatlık bir enerji karşılaştırması yaptığımız 2 tesis hakkında anlattığınız vanalardan dolayı, anlattığınız lokasyon farklılıklarından dolayı, anlattığınız lojmanlardan dolayı 21,8 milyonluk ABD doları fark oluşuyorsa ben herkesten özür dilerim. Böyle bir yatırım yok, böyle bir şey de yok. Ne marka farkı olursa olsun. Rekabet hâlinde bu markalar, bunlar dünya markaları, bunlar “KOBİ” dediğimiz, merdiven altı üretilen şeyler değil ki, dünya markaları. Dünyada üreten 1 veya 2 şirket, 3 şirket vardır, 5 şirket vardır toplamda. Bu ihalede giren şirket sayısı da çok fazla değildir. Bunlar bütün dünyada rekabet ederler birbirleriyle. Bu gerekçelerle kimsenin 21,8 milyon dolarlık... Başka bir gerekçe söyleyin, ikna olmak istiyorum. Yani, kimse ikna edemez.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

BOTAŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ABDULVAHİT FİDAN – Sayın Başkanım, Sayın Vekilim; şöyle ki: Üniteler arasındaki fark o dediğiniz rakamı doğurur efendim, doğuruyor da çünkü netice itibarıyla şöyle söyleyeyim, şunu sorabilirsiniz: “Neden Eskişehir’deki üreticiler farklı da Erzincan farklı?” Biz öncelikle Erzincan’ı yaptık, sonra Eskişehir’in ihalesi vesaire yapıldı. Fakat, Eskişehir’e giren, az önce bahsettiğim Dünya Bankası şeyli olduğu için, Dünya Bankası yasaklı olduğu için girememişti Sayın Vekilim. Dolayısıyla, Eskişehir’deki bedel, ünite olarak söylediğim bedel yaklaşık 29 milyon dolar civarıydı. Fakat, Erzincan’daki ise 40 milyon dolar civarıydı. Dolayısıyla, Erzincan’da önerilen makinenin aynısı Eskişehir’de de yine aynı rakamla üretildi, sunuldu. Dolayısıyla, makine arasındaki fark da aslında, az önce bahsettiğim diğer tüm unsurlarda beraber, böyle bir rakamı doğruluyor Sayın Vekilim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Elinizde karşılaştırmalı tablo var mı?

BOTAŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ABDULVAHİT FİDAN – Var efendim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Onu bana yollarsanız memnun olurum.

BOTAŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ABDULVAHİT FİDAN – Tabii ki efendim. Lokasyon dâhil olmak üzere, hepsinin kullanılan şeyine göre karşılaştırmalı bir tablosunu da yaptık efendim, onu da arz edelim.

BAŞKAN – Sayıştayın görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Gündemden çıkarılmasını arz ediyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Evet, önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5’inci öneriyi okutuyorum:

Öneri 5:

Geçici kabul eksiklikleri giderilmediği için idare tarafından geçici kabulleri onaylanmamış olan Adıyaman, Şanlıurfa, Elâzığ, Diyarbakır Faz II-III, Ordu-Giresun Faz I doğal gaz boru hatlarından ve kesin kabulü yapılmış olan Doğu Karadeniz Faz III doğal gaz boru hattında gaz akışının başlamasıyla ortaya çıkan buzlanma ve tıkanma nedenlerinin, geçici kabul öncesi yapılmış olan hidrostatik test ve kurutma işlemlerinin teknik şartnameye uygunluğunun ve Yapım İşleri Şartnamesinin ilgili maddelerine göre geçici kabul işlemleriyle ilgili olarak BOTAŞ Teftiş Kurulu Başkanlığınca başlatılan incelemenin bir an önce sonuçlandırılması.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, cevap için buyurun. Zaten bu öneri kısmen aynıydı daha önce görüştüğümüz öneriyle. Bir farklılık var, o farklılığı da hemen cevaplarsanız.

Buyurun.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Sayın Başkanım, yani burada farklılık arz eden Doğu Karadeniz Faz III’le alakalı bir fasıl. Bu da tamamıyla eksikleri giderilmiş ve bununla alakalı müteahhide geri ödemesiyle alakalı yansıtmaları yapılmış, süreci tamamlanmış bir husustur.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayıştayın görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, bunun da henüz kesin hak edişi yapılmadı. Bizim izlememizi, gündemden çıkarılmasını arz ediyorum.

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6’ncı öneri hakkında karar vermiştik.

7’nci öneriyi okutuyorum:

Öneri 7:

Doğal gaz anlaşmalarında yer alan “Al ya da öde” kuralı gereği eksik alım nedeniyle geçen yıllarda ödenen tutarların telafisinin Rusya ve İran’dan beş yıl içinde, Azerbaycan’dan ise on iki yıl içinde asgari alım miktarına ilave olarak yapılması zorunluluğu bulunduğu ve alınacak gaz bedelinin mahsup edilmemesi hâlinde kamu zararı oluşacağı dikkate alınarak satışların artırılmasını teminen gerekli tedbirlerin alınması.

BAŞKAN – Evet, cevap için buyurun Sayın Genel Müdürüm.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – “Al ya da öde”yle alakalı özetleyecek olursak: 2008 yılında küresel kriz nedeniyle ortaya çıkan, üstüne de tabii meteorolojik koşullarla da doğal gaz sarfiyatının azalmasının da getirdiği bir “al ya da öde” yükümlülüğümüz vardı. “Al ya da öde”ye ilişkin tüm yükümlülüklerimiz yani bir kuruş dahi şey olmaksızın 2015 yılı itibarıyla tamamlandı, herhangi bir problemimiz yok “al ya da öde”yle alakalı, 2015 itibarıyla tamamen bitmiş durumda.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bu “al ya da öde” geçmiş yıllara ilişkin bitti. Peki, yaptığınız yeni sözleşmelerde “al ya da öde” şeklinde bir anlaşmanız var mı? Yani, taahhüdünüz var mı “al ya da öde”yle ilgili?

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Al ya da öde’ye ilişkin yeni bir kontratımız zaten şu anda yok. Yani yapmış olduğumuz kontrat dersiniz, mesela, herhâlde Türk Akımı nedeniyle mi...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yok, şunu soruyorum: Son beş yılda, tamam, bu geçmişe dönüktü, orada “al ya da öde” nedenleriyle fazladan para ödediğimiz ülkeler, almadığımız gazın parasını ödediğimiz ülkeler oldu. Son beş yılda yaptığımız anlaşmalarda buna benzer anlaşmalar yaptık mı? Eğer yapmışsak -şöyle hemen cevaplamamız da gerekmiyor, var veya yok- varsa en şunu istiyorum: Son beş yılda anlaşmalar gereği ne kadar alımı garanti ettik, ne kadarını aldık, ne kadar para ödedik almadığımız gaz için? Böylece bu konuyu da sormuş olayım. Onu da bana bir şey hâlinde yollarsanız... Yani, son beş yılı istiyorum, yaptığınız anlaşmalar... Birim fiyatını sormuyoruz çünkü o gizli diyorsunuz, sadece şeyini soruyoruz, ne kadarını kullandık, ne kadar para ödedik açıktan? Yani, yoksa, hepsini kullandıysak problem yok zaten.

BAŞKAN – Sayıştayımıza söz veriyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, 2015 yılı itibarıyla 139 milyon liralık bir alacak söz konuydu “al ya da öde” kapsamında, Haziran 2016 tarihi itibarıyla o gazın da alımı yapıldı. Şu an itibarıyla sıfır noktadayız, herhangi bir alacağımız yok bu kapsamda.

Arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8’nci öneriyi okutuyorum:

Öneri 8:

4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu’nun amacına uygun olarak kamunun etkisini azaltıp doğal gaz piyasasının serbestleşmesine imkân sağlayacak, sağlıklı bir rekabet ortamı oluşturmak için aynı alanda faaliyet gösteren 2 kamu kuruluşunun faaliyetlerindeki mükerrerliğe son vermek üzere yeniden yapılandırılmalarını sağlamak ve TPAO’nun Silivri Doğal Gaz Yeraltı Depolama Tesislerinin faaliyetinin, BOTAŞ’ın iletim ve depolama faaliyeti kapsamında değerlendirilmek üzere ilgili merciler nezdinde girişimlerde bulunulması.

BAŞKAN – Evet, Sayın Genel Müdürüm, cevap için buyurun.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Sayın Başkanım, bu konuyla alakalı sunumumuzda da bahsetmiştik, gerekli çalışmalar tamamlandı ve 1 Eylül itibarıyla da söz konusu depolar BOTAŞ'ın uhdesine alındı ve şebeke optimizasyonu da beraberinde sağlanmış oluyor.

BAŞKAN – Sayıştayımızın görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Gündemden çıkarılmasını arz ediyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9'uncu öneriyi okutuyorum:

Öneri 9:

Nabucco Projesi'nin gerçekleştirilmesinin önündeki engeller ve belirsizlikler ortadan kaldırılmadan daha fazla kaynak aktarılması.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Bu öneri, 2011 yılına ait bir öneri. Bununla alakalı gerekli çalışmalar yapıldı. 2013 yılında BOTAŞ Yönetim Kurulu tarafından da Nabucco Projesi'nin tasfiyesiyle alakalı karar verildi. Bununla alakalı tüm tasfiye süreçleri de şu anda sonlanma aşamasına gelmiş durumda, tüm imzalar atıldı. Yönetim Kurulu olarak gereği yerine getirildi yani.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayıştayımızın görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Gündemden çıkarılmasını arz ediyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10'uncu öneriyi okutuyorum:

Öneri 10:

BOTAŞ'ın sözleşme taahhütlerini yerine getirmemeyi alışkanlığa dönüştüren ve bu nedenle sürekli hukuki ihtilafla neden olan yüklenicilerin, devam eden yargı süreçleri sonuçlanana kadar isim değiştirerek veya farklı ortaklıklar oluşturarak yeni ihalelere katılmalarına yasaklama getirilmesi ve bu hususta Kamu İhale Kurumunun ve hukuk müşavirliğinin görüşü alınarak ihale şartnamelerinde ihaleye katılım yeterlik şartları arasına hukuki ihtilaflar kriteri dahil edilmesi.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, cevap için buyurun.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Sayın Başkanım, bu konuda Sayıştayın önerisi doğrultusunda gerekli işlemleri yaptık. Yine 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında, bu noktada 30 Nisan 2014 yılındaki Yönetim Kurulu kararıyla tamamen buna uyumlu hâle getirdik. Ayrıca da bilgi sistemleri üzerinde bu yola tevessül edenlerin tespiti ve takibi, tüm ihale gerçekleştiren birimlerimizin de takibine girdi. Bununla alakalı tedbirleri almış, tamamlamış durumdayız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Burada öğrenmek istediğim, şu anda cari yılda aktör olarak kaç tane dağıtım şirketine gaz satıyorsunuz? Bu ihaleler, tabii, iki yıl önce de yapılmış olabilir ama son iki yılda diyelim hangi şirketlere ne kadar gaz sattınız? Ödenmesi gereken rakam ne, alacağınız nedir diye bir tablo istiyorum sizden.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Güncel olarak vereyim.

4 Kasım itibarıyla hiç alacağımız yok ama detay raporu yine size sunalım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Onu da belgeli verin daha iyi olur, sizin için bir avantaj olur o.

BAŞKAN - Sayıştayımızın görüşünü alalım.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, buradaki uygulama, müteahhitlerin, aldıkları ihalenin yüzde 95’lik kısmını bitirdikten sonra bu yüzde 5’lik geçici kabul ile kesin kabul arasındaki farkı yapmamaları üzerine biz bu öneriyi getirmiştik. Kurum onu namihesaba yaptırıyordu. Bu arada, o müteahhitler başka isimlerle yeni firmalar kurarak ihaleleri girmeye devam ediyorlardı. Bunu engellemek adına getirdiğimiz bir öneri. Gereğini yerine getirdiler, gündemden çıkarılmasını arz ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer öneriyi okutuyorum:

Öneri 11:

Raporun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor ekinde listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, buyurum.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Biz de, Yönetim Kurulu olarak, bununla alakalı diğer bölümlerde yer alan, rapor ekinde de sunulan diğer öneri ve tavsiyelerin gereklerini yerine getireceğiz.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi 2012 yılı görüşmelerine başlıyoruz.

2012 yılına ait bir öneri bulunmaktadır.

Öneriyi okutuyorum:

Öneri 1:

Raporun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor ekinde listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Yine BOTAŞ Yönetimi olarak raporun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor ekinde listelenen öneri ve tavsiyeleri de yerine getireceğimizi ifade ediyoruz.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2013 yılı görüşmelerine başlıyoruz.

2013 yılına ait bir öneri bulunmaktadır.

Öneriyi okutuyorum:

Öneri 1:

Raporun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor ekinde listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevap için buyurun Sayın Genel Müdürüm.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Biz, yine, BOTAŞ Yönetimi olarak, raporun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor ekinde listelenen öneri ve tavsiyeleri yerine getireceğimizi ifade ediyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2014 yılı görüşmelerine başlıyoruz.

2014 yılına ait beş öneri bulunmaktadır.

Birinci öneriyi okutuyorum, buyurun.

Öneri 1:

Abone ve serbest tüketicilere yönelik doğal gaz satış fiyatlarının, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının uygun görüşünün alınması kaydıyla, BOTAŞ Genel Müdürlüğü tarafından alım maliyetlerinin altında belirleyebileceği ve bu nedenle doğabilecek zarar ve/veya mahrum kalınan kardan dolayı BOTAŞ'a herhangi bir ödeme yapılmayacağı şeklindeki kararların, KİT'lerin fiyat ve tarifelerini düzenleyen 233 sayılı KHK'nin 35'inci maddesiyle uyumlu hâle getirilmesi için ilgili merciler nezdinde girişimde bulunulması.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, cevap için, buyurun.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Sayın Başkanım, burada, öneride yer verilen husus, Hazine Müsteşarlığımızın da bilgisi dâhilindedir. Yine, bunu, bu hususu çeşitli vesilelerle de Sayıştayımızın önerileri doğrultusunda ilgili makamlara da yazılı olarak bildirdik. Ama, sonuç olarak, fiyat belirleme mekanizması Bakanlar Kurulunun karar aldığı bir husus. Dolayısıyla, biz de bu alınan kararın gereğini yerine getiriyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, ben burada bir açıklama yapmak istiyorum, müsaade eder misiniz?

BAŞKAN – Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Raporun görüşmeleri ilk başladığı anlarda MHP Milletvekilimiz Sayın Tor tarafından 3 tane soru soruldu, o da Genel Müdürlüğümüzün üzerinde kaldı. Bu konuyla da direkt ilgili olduğu için müsaade ederseniz kısa bir açıklamayla...

BAŞKAN – Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Şimdi, bu toplu bakış kısmında bu British Petroleum Company'nin istatistiklerinden alınan rakamlar var burada. "Amerika'nın hiç petrol üretimi yok mu?" gibi bir soru geldi. Burada yüzdelere oranında ifade edilmiş, bu yüzdeleri topladığınız zaman yüzde 70 gibi bir oran çıkıyor. Amerika da geri kalan o yüzde 30'luk kısmın içerisinde değerlendirilebilir, birincisi bu.

İkincisi, toplu bilgiler sayfasından 671... Bu, bin TL cinsindendir bizim raporlardaki ifadeler, burada 3 sıfırımız eksik Sayın Tor.

2013 yılında niye 1,67'ye çıktı? TPIC'le BOTAŞ birleştirildi. Dolayısıyla, bağlı ortaklıkların sermayesi ondan dolayı artmış oldu.

2014 yılında 2,138 niye? O da TPIC'in sermayesi artırılmak suretiyle arada bu kadar bir fark oluştu.

Şimdi, bu faaliyet kârı veya zararı 2013 yılında 68 milyon; efendim, 2013 ve 2014 yıllarında 1 milyar 765 milyon.

BAŞKAN – Bu öneriyle mi alakalı söyledikleriniz?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Bu öneriyle alakalı efendim.

Sayın Tor, bakarsanız raporumuzun ekleri arasında, ek 13/A'da bunun detayı var. Bakanlar Kurulu tarafından maliyetin altında satış yapıldığı için pik noktadan dolayı -buradaki çok detaylı o tabloyu bir incerseniz- kurumun bu kadar bir zararı oluşmuştur.

Arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer öneriyi okutuyorum:

Ulaştırma Bakanlığı DLH İnşaatı Genel Müdürlüğünün 1989 yılı yatırım programında 77E050030 proje numarası ile yer alan, Yüksek Planlama Kurulunun 15/8/1989 tarih ve 89/T-64 sayılı kararına istinaden 26/10/1990 tarihli protokolle BOTAŞ'a devredilen, YPK'nın 1/2/2006 tarih ve 2006/T-5 sayılı kararıyla ilgili kısımları, İstanbul Büyükşehir Belediyesi İSKİ Genel Müdürlüğü ve Kocaeli Büyükşehir Belediyesi İSU Genel Müdürlüğüne devredilmesi kararlaştırılan ancak bu devri gerçekleştirilemeyen İzmit (İpraş), İstanbul (Haramidere) 16 inçlik akaryakıt boru hattı konusunda yapılacak işlemlerin belirlenmesi için gerekli merciler nezdinde girişimde bulunulması.

BAŞKAN – Cevap için buyurun Sayın Genel Müdürüm, kısaca.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Sayın Başkanım, bu hatla alakalı, YPK kararı çerçevesinde, biz gerekli girişimlerde bulunduk fakat karşı tarafta yer alan kamu kuruluşları bu hattın devriyle alakalı gerekli işlemleri yapmadılar. Dolayısıyla, hat şu anda hâlâ bizim uhdemizde. Şu anda da NATO POL'le -3'üncü havalimanının yakıt ihtiyacının karşılanması amacıyla yapılacak hatlar için bir kısmının kullanımı söz konusu- görüşmelerimiz final aşamasına geldi. Yeni bir YPK'yla bu hatların diğer bir kamu kuruluşuna devri için son noktadayız.

Bilgilerinize arz ederim.

BAŞKAN – Sayıştayımıza söz verelim.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, bu konu yirmi yedi yıldır gündemde ve BOTAŞ'ı aşan bir konu. Bugüne kadar çözemediler. Dolayısıyla, biz Meclisi bilgilendirmek adına bu öneriyi getirdik. Zaten izliyoruz, gündemden çıkarılmasını arz ediyorum.

BAŞKAN – Şöyle yapalım bunu: Belli bir noktaya getirmiş BOTAŞ bu işi. Biz de izleyelim, neticesini birlikte görelim inşallah.

Önerinin izlemeye kalmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer öneriyi okutuyorum:

Öneri 3:

- BOTAŞ'ın inisiyatifi dışında gelişen olaylar çerçevesinde, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararıyla uygulamadan doğacak zararın Hazinece karşılanması için çıkarılan Bakanlar Kurulu kararına dayanarak, Irak-Türkiye Ham Petrol Boru Hattı'nın kapatılması nedeniyle altı buçuk yıl süreyle, yıllık asgari taşıma geliriyle yapılan giderlerden oluşan zararın Bakanlar Kurulu Kararı çerçevesinde Hazine tarafından tazmini için yeniden girişimlerde bulunulması,

- 2003 yılından sonraki yıllarda, hattın düşük akış bazında işletilmesi nedeniyle yıllık taşıma miktarından doğan alacak konusundaki anlaşmazlığın, Irak millî petrol şirketi olan SOMO şirketiyle başlatılan görüşmelerden sonuç alınamaması hâlinde, iki ülke arasındaki ekonomik ve diplomatik ilişkiler çerçevesinde çözümlenmesini teminen, Dışişleri Bakanlığı ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı nezdinde girişimlerde bulunulması

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür, buyurun.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Sayın Başkanım, bu konu, 1990 ile 1996 yılları arasında Irak'a uygulanan ambargo çerçevesinde Bakanlar Kurulunun almış olduğu, BOTAŞ'ın bu noktadaki mahrumiyetlerinin, hak kayıplarının, kâr kayıplarının “zarar” olarak nitelenmesi yönünde bir kararı var fakat Hazine Müsteşarlığı bu noktadaki kararı teknik birtakım gerekçelerle sınırlandırmış ve uygulanamadı bu karar. Şimdiyse bizim Irak petrol şirketiyle devam eden tahkim davasının da bizatihi konusu olduğu için burada mahrum kalınan gelirler yasal süreçteki fasıl da rayına girmiş ve takibi yapılan bir duruma erişmiştir yani onu bilgilerinize sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Sayıştayımızın görüşünü...

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Bir saniye Başkanım. Alacak miktarımız nedir en son? Sayın Genel Müdürüm, alacak miktarımız nedir SOMO'dan, toplam miktar?

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Güncel rakamı size sunayım.

BAŞKAN – Not alın, cevaplar kısmında Sayın Tor'un sorusunu cevaplayalım, vakit kaybetmeyelim.

Başka sorunuz var mı Sayın Tor, bundan başka?

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Hayır.

BAŞKAN – Sayıştayımızın görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, ben Sayın Tor'un sorusunu da cevaplamış olayım. 1 milyar 39 milyon TL hak kaybı vardı BOTAŞ'ın. Bunun karşılığında...

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Dolar mı, Türk parası mı?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Dolar, 1 milyar 39 milyon dolar. Bunun karşılığında 176 milyon 340 bin dolar bir para ödendi BOTAŞ'a Birleşmiş Milletler tarafından, onun dışında başka bir ödeme yapılmadı. Konu tahkime intikal etti, biz de izliyoruz. Neticelendiği takdirde Meclise bilgi arz edeceğiz. Gündemden çıkarılmasını arz ediyorum.

BAŞKAN – Önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer öneriyi okutuyorum:

Öneri 4:

LNG işletmesi tarafından ithal edilen sıvılaştırılmış doğal gaz ithalatı nedeniyle proforma fatura üzerinden Tekirdağ Gümrük Müdürlüğüne 15/6/2006-9/9/2011 tarihleri arasında yatırılan geçici KDV’lerden, nihai olarak düzenlenen fatura üzerinden hazırlanan düzeltme beyannameleri ile iade edilmeyen 16,4 milyon TL tutarındaki alacağın tahsili için, mahkeme kararlarında da vurgulanan, gümrük mevzuatındaki eksiklik ve açıklamalar da dikkate alınarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığı nezdinde tekrar girişimlerde bulunulması önerilir.

BAŞKAN – Cevap için buyurun Sayın Genel Müdürüm.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Sayın Başkanım, bu konu teknik bir konu, Gümrük ve Ticaret Bakanlığıyla aramızda bir ihtilaf noktası. Söz konusu olay da bu LNG şeklinde bizim getirdiğimiz gazın proforma faturalarla ilk çıkış noktası itibarıyla belirlenen miktar ile sisteme dâhil edileceği zamana kadar geçen süre içerisindeki kayıplardan kaynaklanan bir problem. Bununla alakalı yapılan teknik çalışmalarda yüzde 5 fire konusu teknik olarak tespit edilmiş bir husus. Gümrük Bakanlığımızın yaptığı düzenlemede bu yüzde 5’i binde 5 olarak yapmış oldukları için teknik hatadan kaynaklı ihtilafımız var. Bu konuda Danıştay ilk aşamada bizi haklı buldu. Şu anda karar düzeltme aşamasında. Gereğini yasal çerçevede takip ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Sayıştayımızın görüşünü alalım.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, yargıya intikal etmiş bir konu, izliyoruz biz. Yargı sonuçlandıği takdirde neticesini Meclise arz edeceğiz efendim. Gündemden çıkarılmasını arz ediyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5 no.lu öneriyi okutuyorum:

Öneri 5:

Raporun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor ekinde (Ek;14) listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Biz de yine BOTAŞ yönetimi olarak, raporun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor ekinde listelenen diğer öneri ve tavsiyelerle alakalı gerekleri yerine getireceğimizi ifade ediyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kurumun dört yıla ait önerilerinin görüşmeleri sona ermiştir.

Şimdi kurumla alakalı öneri ve görüşlerin dile getirilmesi, soru-cevap işlemi için geneli üzerinde görüşme açıyorum. Talep eden Komisyon üyelerine söz vereceğim.

Sayın Genel Müdürüm, Komisyon toplantımızda Komisyon üyelerimizin yönelttiği sorulardan cevaplandırılması hazırlık getirenlere toplantı tutanaklarının tarafınıza tebliğinden itibaren on beş gün içerisinde yazılı cevap verilmesi gerekmektedir.

Değerli arkadaşlar, şimdi söz talep eden arkadaşlarımıza tekrar söz vereceğim.

Sayın Tor, buyurun.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, birinci sorum: TÜRK TELEKOM, bildiğiniz gibi, kamu kurumu statüsünü kaybetti. BOTAŞ'ın arazilerinden geçirdiği fiber optik kablolar için bir kira geliri istenmemiş şimdiye kadar veya düzeltebiliriz istenmişse. Ne zaman başlandı istenmeye? Çünkü, Superonline'dan tespit ettiğim kadarıyla bir gelir elde ediyoruz ama TÜRK TELEKOM'dan uzun süre bir gelir elde etmemişiz. Bu konuda bir inceleme yaptırdınız mı? Eğer TÜRK TELEKOM'dan bir gelir elde ediyorsak bu fiberoptik arazilerimizi kullandığı için, ne kadar bir gelir elde ettik şimdiye kadar? Birinci sorum budur.

İkincisi: Şimdi, BİL'in 2014 yılı net satışları 230 milyar TL, bu satışların üretim maliyeti 99 milyar TL, genel yönetim gideri de 57 milyar TL olarak gerçekleşmiş. Şimdi, tabii, 2014 yılı üretim maliyeti 99 milyar TL ama genel yönetim giderleri 57 milyar lira. Genel yönetim giderlerinin biraz yüksek olduğu kanaatini edindim ben. Sebebi nedir? Yani, bu kadar yüksek bir genel yönetim giderinin sebebi ne olabilir?

Bir başka konu da, üçüncü bir konu: Adıyaman-Urfa-Elâzığ-Diyarbakır Boru Hatları içinde yapılmayan imalatlar için ara hak edişlerle yapılmış gibi gösterilip yapılmadığı hâlde yükleniciye haksız ödemelerde bulunulmuş. Hem yüklenici firma hem de sorumlu personel hakkında, haksız ödeme alan, haksız ödeme yapan firma ve personel hakkında gerekli yasal süreçler işletilmiş midir, başlatılmış mıdır? Üçüncü sorum da budur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum Sayın Tor.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Ben o son kısmı bir daha alabilir miyim, üçüncüsünü Sayın Vekilim.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Adıyaman-Urfa-Elâzığ-Diyarbakır Boru Hatları içinde ara hak edişlerle haksız ödeme yapıldığı... Bunlarla ilgili gerek ödeyen gerek alan bakımından herhangi bir işlem başlatılmış mıdır? Bunu soruyorum. Devamında da ne kadarlık bir fazla ödeme, haksız ödeme yapılmıştır? Bu da bu arada yazılı olarak şey yapılabilir.

BAŞKAN – Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teşekkür ederim.

Birçok soruyu konuşmalarım içinde sordum ama bir şeyi öğrenmek istiyorum. Bana göre Suriye'deki iç savaşın çıkma nedeni, aslında İsrail ve Güney Kıbrıs Rum kesiminin bulmuş olduğu zengin doğal gaz rezervlerinin taşınmasıyla ilgili. Bu, başka nedenlere dayandırılabilir ama benim gerekçem bu. Zaten bu doğal gaz rezervleri bulunduktan sonra olayın daha da boyutu değişti ve büyüdü. Bununla ilgili o dönemin Bakanı Sayın Taner Yıldız da “Bu doğal gazı biz taşıyabiliriz.” demişti. Bununla ilgili bir çalışmanız var mı, ön bir çalışma yapıldı mı, ne yapılabilir konusunda? Bunu öğrenmek istiyorum.

Fiberoptik olayı uzun yıllardır görüştüğümüz bir olay ama bir türlü çözüme kavuşmadı. Bugünlerde TELEKOM da patlama noktasına geldi artık, borçlarını ödeyemez duruma geldi. Hukuk müşavirliği bu konuyu 2015 itibarıyla takip ettiğini söylüyor ama son gelişme nedir? Çünkü, fiberoptik gerçekten de önem arz etmeye başladı İnternet'e hızlı erişim konusunda, her ne kadar Hükûmet kanalıyla, zaman zaman toplumsal olaylar nedeniyle yavaşlamasına rağmen böyle bir olayla karşı karşıyayız ve daha çok da fiberoptik tercihini kullanmaya başladık evlerde.

Burada dikkatinizi çekmek istediğim bir şey daha var aslında, çok konuyla ilgili değil ama. Hepimiz anlaşmalar yapıyoruz bu operatör şirketlerle; TELEKOM’la yapıyoruz, Vodafone’la yapıyoruz, Turkcell’le, Superonline’la yapıyoruz. Size bazı hızları garanti ediyorlar, diyorlar ki sözleşmede: “32 megabaytlık bir hız sağlayacağız, işte 8 megabitlik, 16 megabitlik bir hız sağlayacağız.” Tabii, bunların hepsi fiberoptik yapılanmayla. Çok da gerideyiz diğer ülkelere baktığınızda, İnternet kullanıcı ülkelere baktığınızda, gelişmiş ülkelere baktığınızda. Ama, bunlar taahhütlerinin hiçbirini yerine getirmiyorlar ve vatandaşın cebinden büyük bir miktarı alıyorlar. Yani, 32 megabitlik bir para ödeniyor ama en iyi erişim hızı 8 megabiti geçmiyor. Bunu da burada tutanaklara geçsin diye söylüyorum, belki bu konuyla ilgili bir yasal düzenlemeye de hep beraber bir imza atabiliriz diye söylemek istiyorum arkadaşlar çünkü vatandaş bu şirketler ciddi anlamda soyuyor ama devlete olan yükümlülüklerini de yerine getirmiyorlar.

Burada sorum şu, çok basit: “2015” diye bahsedilmiş raporda, aktüel hâli nedir? TELEKOM’dan tahsil edildi mi, edilmedi mi?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akar.

Sayın Genel Müdürüm, arkadaşlarımızın bir kısmı dışarı çıktı. Cevaplayabilecekleriniz varsa hemen kısa cevap alalım, yoksa yazılı olursa bizim için daha iyi olur, bütün arkadaşlarımıza dağıtma imkânımız olabilir bu cevapları. Mümkünse yazılı olursa memnun oluruz ama şu anda hemen cevap verebileceğiniz birkaç konu varsa kısaca birkaç konuyu alalım.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Başkanım, bir araya girebilir miyim.

BAŞKAN – Tabii, tabii Sayın Tor, buyurun.

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Bir konu daha var burada.

Sayın Genel Müdürüm, şimdi, birtakım tahkim davaları açılmış; Irak devleti, DEPA Yunanistan şirketiyle tahkim davası var milletlerarası ticaret odasında, Baymina Enerji’nin tahkim davası var, Tepe İnşaat ve bunun bir tahkim davası var ve BOTAŞ aleyhine de 345 milyon dolarlık aleyhte neticelenmiş bir şey var. Bu davalardan, Tepe İnşaat ile Tepe-NACAP galiba yapılan yargılama sonucunda BOTAŞ, 37 milyon dolar, 12 milyon dolar, 12 milyon dolar, 6 milyon dolar gibi -yani, rakamlar şey olabilir-mahkûm edilmiş, yargılama gideri, ceza, tazminat ödemeye mahkûm edilmiş. Neden böyle oluyor? Çok büyük miktarlar. Yani, bunların sebeplerini de kısaca yazılı olarak bildirirseniz sevinirim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tor.

Sayın Genel Müdürüm, yazılı mı, nasıl...

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Sayın Başkanım, uygun görürseniz yazılı olarak cevaplasak daha teferruatlı olacak.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz. Bütün üyelerime ben dağıtmak istiyorum.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Çünkü, oldukça teferruatlı cevaplar var şu anda önümde. Bunların hepsini okusak bayağı bir vakit gerekecek.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, öyle yapalım, daha iyi olacak bizim için.

Değerli arkadaşlar...

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Sayın Başkanım, bir şey öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Özdiş, buyurun.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Bu petrol fiyatlarının düşmesi BOTAŞ’ı nasıl etkiledi? Onu da yazılı olarak alabilirim.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Onu da kayda alalım.

BAŞKAN – Onu da alalım, evet.

BOTAŞ Genel Müdürlüğünün 2011, 2012, 2013 ve 2014 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup ibranıza sunacağım.

2011 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

Sonuç:

BOTAŞ Boru Hatları ile Petrol Taşıma AŞ'nin 2011 yılı bilançosu ve 1 milyar 342 milyon 476 bin 597,99 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – Arkadaşlar, ibra edenler... İbra etmeyenler... İbra edilmiştir.

2012 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

Sonuç:

BOTAŞ Boru Hatları ile Petrol Taşıma AŞ'nin 2012 yılı bilançosu ve 606 milyon 244 bin 301,85 Türk lirası dönem net zararıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – İbra edenler... İbra etmeyenler... İbra edilmiştir.

2013 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

Sonuç:

BOTAŞ Boru Hatları ile Petrol Taşıma AŞ'nin kendi Yönetim Kurulunun 22/4/2014 tarih ve 2014/03-23 sayılı Kararı'yla kabul edilen 2013 yılı bilançosu ve 1 milyar 556 milyon 465 bin 156,37 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – İbra edenler... İbra etmeyenler... İbra edilmiştir.

2014 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

Sonuç:

BOTAŞ Boru Hatları ile Petrol Taşıma AŞ'nin Yönetim Kurulunun 3/4/2015 tarih ve 2015/07-60 sayılı Kararı'yla kabul edilen 2014 yılı bilançosu ve 587 milyon 277 bin 946,61 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – İbra edenler... İbra etmeyenler... İbra edilmiştir.

Böylelikle BOTAŞ Genel Müdürlüğünün 2011, 2012, 2013 ve 2014 yıllarına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının Komisyon görüşmeleri tamamlanmıştır. Hayırlı olsun.

Saat 14.45'e kadar birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati:13.46

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.51

BAŞKAN: Uğur AYDEMİR (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Ertuğrul SOYSAL (Yozgat)

SÖZCÜ: Tamer DAĞLI (Adana)

KÂTİP: Halil ELDEMİR (Bilecik)

BAŞKAN – Çok kıymetli arkadaşlar, 4'üncü Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

2.- İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulunun 2011, 2012, 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN – Çalışmalarımıza, İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulunun 2011, 2012, 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Öncesinde, Sayın Bakanımızdan başlayarak toplantımıza katılan kurum yetkilileri ile diğer kuruluş temsilcilerinin Komisyonumuza kendilerini tanıtmalarını rica ediyorum.

(Katılımcılar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Öncelikle Sayın Bakanıma teşekkür ediyorum katılımlarından dolayı; sağ olsunlar, var olsunlar.

Şimdi, sunum yapmak üzere Sayın Bakanımızın uygun gördüğü kişiye söz vereceğim. Sayın Bakanım veya uygun gördüğü bir kişi...

Sayın Bakanım, kime söz veriyoruz sunum yapmak üzere?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Sayın Başkanım, müsaadeniz olursa, ben, Komisyon üyelerine bir merhaba diyerek giriş konuşması yapmak istiyorum, sizin için de bir mahzuru yoksa. Ondan sonra da arkadaşlara sunum için söz vereceğim.

BAŞKAN – Biz çok teşekkür ederiz Sayın Bakanım.

Buyurun.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu üyeleri, çok değerli milletvekillerimiz, Sayıştay Grup Başkanı ve denetçileri; sizleri en kalbi duygularıyla selamlıyorum.

Eşine rastlanmayacak bir tarihi kültürel mirasa sahip Avrupa Kültür Başkenti, Avrupa Spor Başkenti unvanlarını almış ve 2015-2016 İslam İşbirliği Teşkilatı Gençlik Başkenti seçilmiş İstanbul'unuzun uluslararası olimpiik anlaşma şartlarına uygun olarak olimpiyat ve paralimpik oyunlarını hazırlaması amacıyla İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulu oluşturulmuş ve oyunların adaylık süreçleri bu kurul ve idari teşkilatıyla birlikte yürütülmüştür.

İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulu üstlenmiş olduğu göreve uygun olarak olimpiyat ve paralimpik oyunlarının İstanbul'a kazandırılması için bugüne kadar önemli çalışmalar gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda, geçmişten günümüze olduğu gibi bundan böyle de bu faaliyetlerini genel ve özel düzenlemelerin belirlediği sınırlar dâhilinde, hesap verilebilir bir anlayış ve şeffaflık içerisinde sürdürmeye gayret gösterecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisimizin yoğun yasama faaliyetleri nedeniyle geriye dönük dört yıllık hesap ve işlemlerin denetim toplantısı için bugün bir araya gelmiş bulunuyoruz. Sizlere, bu noktada, İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulu çalışmalarını hakkında bazı bilgiler sunmak istiyorum.

Malumları olduğu üzere, Türkiye olarak 2020 Olimpiyat ve Paralimpik Oyunları adaylık sürecini yaşadık. Adaylık sürecinin ilk aşaması aday adaylığı süreci olup, aday kentlerin başvuru dosyaları üzerinde yapılan ilk değerlendirme ve incelemeler sonucunda, İstanbul, Madrid ve Tokyo'yla birlikte Uluslararası Olimpiyat Komitesi tarafından aday kent olarak belirlenmiş, diğer aday şehirler Doha ve Bakü ise bu aşamada elenmiştir.

Çok daha yoğun tanıtım ve lobi çalışmalarının yürütüldüğü ikinci aşama çalışmaları sırasında, İstanbul'un uzun vadeli kentsel gelişim planlamasına uygun olarak hazırlanan ve tüm devlet garantilerini de kapsayan İstanbul 2020 Oyunları Projesi'nin ayrıntılarıyla açıklandığı resmî adaylık dosyası IOC'ye teslim edilmiştir.

İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulu, bu dönemde, ayrıca, gerek sporumuzun uluslararası arenada en büyük problemlerinden birisi olan dopingle mücadele gerekse de İstanbul'da spor altyapısının geliştirilmesi ve spor kültürünün kalıcı olarak yerleştirilmesi hususunda katkı sağlamak adına çalışmalar yapmıştır.

Olimpiyat Parkı içerisinde yer alan atletizm tesisleri 2015 yılı içerisinde uluslararası standartlara uygun bir şekilde yenilenerek ülke sporumuzun hizmetine kazandırılmıştır.

Kuruluşumuzca işletilmesi yürütülen Atatürk Olimpiyat Stadı'nda, denetime konu dönem içerisinde, ulusal ve uluslararası birçok futbol müsabakası ile çeşitli etkinlikleri kapsayan ciddi bir faaliyet yoğunluğu yaşanmıştır. Önümüzdeki dönemlerde de olimpiyat ve paralimpik oyunları adaylık süreçlerinde önemli değerlendirmelere konu olan İstanbul'un ve ülkemizin spor altyapısına yönelik yatırımlar ile spor kültürünün yerleştirilmesi için gerekli çalışmaların yapılmasına gayret gösterilecektir.

Gençlik ve Spor Bakanlığı olarak bizler de ülkemizi ulusal ve uluslararası arenada temsil edecek gençlerimizin yetişmesine büyük önem veriyoruz. Bu manada altyapı çalışmaları büyük önem arz ediyor. Altyapı demek gelecek demektir, altyapısız bir çalışma temelsiz bir binaya benzer. Bina ne kadar gösterişli olursa olsun, temelsiz olduğu için gelecek vadetmez.

Hem sporcularımızın yetişmesi hem de uluslararası büyük organizasyonlara ev sahipliği yapabilmek adına hızlı ve kaliteli tesisleşmeye önem verdik. Bu konuda önem verdiğimiz konulardan birisi de olimpiyat hazırlık merkezlerimiz olmuştur. Bunların da çalışmaları devam etmektedir. Bugün itibarıyla, 21 ilimizde 17 branşta toplam 1.014 sporcumuz var. Bu merkezlerimizde yer alan sporcularımız dünya ve Avrupa şampiyonalarında, gençlik olimpiyatlarında ve çeşitli organizasyonlarda toplamda 721 madalya kazanmışlardır.

Spor alanında önceliklerimiz arasında bulunan sportif altyapı ve sportif başarı kapsamında milletimizi sporla buluşturmak, sporda ülkemizin uluslararası alanda kazandığı başarının artması ve başarılı sporcuların desteklenmesi yönünde yapılan çalışmalar devam etmektedir. Yürütülen yoğun çalışmalar sonucunda Ekim 2016 itibarıyla lisanslı sporcu sayımız 7 milyon civarına gelmiştir.

Gençliğimize daha erken yaşlarda ulaşabilmek adına okul sporları faaliyetine de önem veriyoruz. Okul sporu faaliyetleri 2010-2011 öğretim yılında 21 branşta düzenlenirken, 2015-2016 öğretim yılında 39 branşta düzenlenir hâle gelmiştir. Okul sporu faaliyetlerine katılan sporcu sayısı 2012 yılında 532 bin iken, 2016 yılında 1,5 milyonu aşmıştır. 2016 yılında ülkemizde gerçekleştirilecek önemli

uluslararası organizasyonların sayısındaki artış, ülkemizin artık bir spor ülkesi hâline geldiğinin en güzel göstergesidir. Ülkemiz 2015 yılında 72 uluslararası organizasyona ev sahipliği yaparken, 2016 yılında bu rakam 197'ye ulaşmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 11-18 Şubat 2017 tarihinde Erzurum'da düzenlenecek Avrupa Gençlik Olimpik Kış Festivali, Avrupa'da genç sporcuların uluslararası deneyimlerinin artmasına olanak sağlayan önemli organizasyonlardan birisidir. EYOF'a 2017 yılında 45 ülkeden 1.000 sporcu ile 600 idareci ve antrenörün katılması beklenmektedir. Ülkemizde kış sporlarının tanıtımı ve yaygınlaştırılmasının yanı sıra, çok sayıda sporcumuzun uluslararası tecrübesinin artmasına olanak sağlayacaktır.

18-30 Temmuz 2017 tarihlerinde Samsun'da düzenlenecek İşitme Engelliler Olimpiyat Oyunları'na yani Deaflympics'e 5 kıtadan 120 ülke davet edilecektir. Samsun'da gerçekleştirilecek organizasyon ülkemizin tanıtımına yönelik etkisiyle gelecek dönemlerde ülke turizmine katkı sağlayacağı gibi, sporcularımızın uluslararası deneyimlerinin artmasına olanak sağlayarak da onların sportif alanda gelişmelerini destekleyecektir. Ayrıca, oyunların hazırlıkları amacıyla bölgeye yapılan kalıcı tesisler bölge halkının spor olanaklarına yenilerini ekleyecek ve ülkemizde sporun gelişmesine katkı sağlayacaktır.

Bunlara ek olarak, 2017 yılında ülkemizde düzenlenmesi planlanan birçok organizasyon mevcuttur. Dünya Ralli Şampiyonası, Sualtı Hokeyi Avrupa Şampiyonası, Paletli Yüzme Gençler Avrupa Şampiyonası, Dünya Büyükler Tekvando Şampiyonası bunların birkaç örneğidir.

Dopingle mücadeleimiz etkin bir şekilde devam etmektedir. Dopinge karşı sıfır tolerans prensibimizi taviz vermeksizin uygulamaktayız. Bu kapsamda yapılan çalışmalarımızın sonucunda -ki bu rakamların önemli olduğunu düşünüyorum- 2013'te yapılan 1.579 kontrolde kural ihlali sayısı 166 iken, 2015'te 2.066 örnekten 32'sinde yasaklı maddeye rastlanmıştır. 2016 yılında ise, alınan 2.503 numuneden sadece 13'ünde yasaklı maddeye rastlanmıştır. Dünya Anti-Doping Ajansı WADA Yasaklılar Listesi'ne göre doping maddesi ihtiva eden ilaç ve gıda takviye ürünlerinin ülkemize kaçak yollardan girmesi, reçetesiz satılması ve izinsiz kullanımının engellenmesi amacıyla Sağlık Bakanlığında gerçekleştirilen toplantıların sonucunda, Türkiye genelinde tüm gümrük kontrol kapılarında görev yapan personele WADA Yasaklılar Listesi'ne göre doping maddesi ihtiva eden ilaç ve ilaç türevleri hakkında seminer ve eğitimler verilmiştir. Ayrıca, Bakanlığımız Gümrük ve Ticaret Bakanlığı iş birliğiyle 2014 yılında Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca mevcut hızlı kargo sisteminde uyuşturucu maddelere ilişkin yapılacak olan çalışmaya doping maddelerinin de eklenmesi kararlaştırılmış ve uygulanmaktadır. Bununla birlikte, Türkiye genelinde tüm gümrük kontrol kapılarında gümrük muhafaza ile Jandarma Genel Komutanlığı personeline WADA Yasaklılar Listesi'ne göre doping maddesi ihtiva eden ilaç ve ilaç türevleri hakkında bilgilendirme eğitimi verilmesine de karar verilmiştir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 2016 yılı yatırım programlarını zaten yarın Plan ve Bütçe Komisyonunda dile getireceğim ama bazı rakamları sizlerle de paylaşmak istiyorum. 2016 yılı Yatırım Programı'nda yer alan 32 adet yüzme havuzunun -ki 37'si tamamlanmıştır- 328 adet futbol sahasının – bunun da 295'i tamamlanmıştır- 258 adet gençlik merkezinin -139 tanesi tamamlanmıştır- 284 adet spor salonunun -180 tanesi tamamlanmıştır- 30 adet atletizm pistinin de 18 tanesi tamamlanmıştır. TOKİ ve belediyelerle iş birliği içerisindeki devam eden stat inşaatlarımızdan da 8 tanesi tamamlanmıştır, 22 tanesi de devam etmektedir.

Çok değerli üyeler, ayrıca Bakanlığımızca son iki yıl içerisinde 482 adet proje tamamlanarak hizmete açılmıştır, 203 adet projenin yapımı devam etmektedir, 175 adet spor tesisinin proje, arazi ve ihale çalışmaları devam etmektedir.

Bakanlığımızca üzerinde hassasiyetle durduğumuz bir diğer konu ise sporcu sağlığıdır. Ankara’da Eryaman’da bulunan Spor Eğitim ve Sağlık Araştırma Merkezimizde 579’u millî sporcu olmak üzere, 1.526 sporcumuza sağlık ve performans destek hizmeti verilmiştir. 2016 yılı içerisinde millî takım mensubu 20 bin kişi özel sigorta sistemine göre her türlü kazaya karşı sigortalanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Denetleme Kurulu tüm çalışanlarıyla, denetimin yönetimin en önemli fonksiyonlardan biri olduğu inancıyla denetim faaliyetleri sırasında gerek Türkiye Büyük Millet Meclisimiz ve KİT Komisyonu gerekse Sayıştay tarafından ortaya konacak riayet etme konusunda bundan sonra da hassasiyetle çalışmalarına devam edecektir. Bu vesileyle, bugüne kadar denetim faaliyetleri kapsamında ciddi bir rehberlik anlayışı içerisinde kurumumuz çalışmalarına sağlanan destek için şükranlarımı ifade eder, iyi çalışmalarınızın devamını dilerim.

Bu noktada ben sözlerimi tamamlamak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, çok teşekkür ediyoruz. Bu kapsamlı sunumunuzdan dolayı özellikle teşekkür ediyoruz.

Şimdi üyelerimizden söz talep eden arkadaşlarımız varsa onlara söz vereceğim, yoksa önerilerin görüşmelerine geçeceğiz.

Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Olimpiyatlar, amatör spor kulüpleri Türkiye’de bir facia baktığınız zaman. Zaman zaman başarılar yakalansa da bunları, bu başarıları ben abartı olarak görüyorum, açık ve net söyleyeyim. Şöyle düşünüyorum: Galatasaray, evet, Şampiyonlar Ligi’nde ve UEFA’da şampiyon oldu ama Barselona her yıl şampiyon olduğu için kimse abartmıyor; biz Galatasaray’ı yıllarca kutladık. Biz böyle bakıyoruz. Bireysel başarıları, ufak başarıları, belli alanlarda yapılan küçük başarıları büyük başarılarımı gibi takdim ediyoruz ama 78 milyonluk bir ülkedeki amatör sporcu sayısına bakıldığında bunun bir başarı olmadığı, amatör spor kulüplerine bakıldığında bunun bir başarı olmadığı net bir şekilde görülüyor.

Yine, belki nüfus olarak bizimle yaklaşık nüfusa sahip Fransa örneğine, İtalya örneğine, İspanya örneğine, Almanya örneğine bakıldığında, bizden çok daha küçük İskandinav ülkelerinin örneklerine bakıldığında amatör spor kulüplerinin sayısının çok daha fazla olduğunu ve sporcu başına düşen amatör spor kulübü sayısının da veya kulüp başına düşen sporcu sayısının da çok düşük rakamlarda olduğunu görüyoruz. Yani, bizde çok sayıda bir kulübe düşüyor, onlarda da çok az düşüyor.

Bunlarla ilgili zaman zaman Türkiye Büyük Millet Meclisinde kanun teklifleri de verdim. Bizdeki en büyük problem, bu amatör spor kulüplerin problemlerinin çözülmemesi. Biz biraz bu işlerde kolaycılığa kaçıyoruz Sayın Bakan. Biz belediyeleri de, kamuyu da bu işe dâhil ederek bu işlerin çözüleceğini düşünüyoruz ama haksız bir rekabeti de oluşturuyoruz arada. Nasıl haksız rekabeti? Benim kentimde –atıyorum- belediyeye ait 10 tane spor kulübü var, onun yanında, 70 tane, 100 tane başka amatör spor kulübü var -futbol demiyorum, bütün branşlar için söylüyorum- ve belediyeler kamu kaynaklarını... Aslında belediyelerin amatör spor kulüplerine ayırması ve sporcu sayısına göre, büyüklüğüne göre eşit dağıtması gereken kaynakları kendi kurmuş olduğu spor kulübüne yansıtıyor ve diğerlerini de gönüllü insanların yapmasını bekliyoruz. Gönüllü insanlar fedakârlık yapıyorlar, gönüllü insanlar maddi kaynaklar yaratıyorlar; bunu suistimal edenler de oluyor, borçlandırıyorlar kulüpleri, başka şeyler yapıyorlar ama gönüllü insanlar ile devletin imkânlarını kullananları yarıştırıyoruz, bir defa bunun ortadan kaldırılması lazım. Şartlar ne olursa olsun ortadan kaldırılması lazım.

Geçen gün size bir soru önergesi yönelttim ama tam cevabını alamadım, Spor Genel Müdürlüğünden veya Spor Bakanlığından cevap gelmedi. Kocaeli’de yapılan bu amatör spor kulüplerine 700 bin TL civarında bir yardım yapılmış. Kimler yaptı sorusuna cevap alamadım. Yine, büyükşehir belediyelerinin o ayırması gereken payı hangi amatör spor kulüplerine verdiniz dediğimizde cevap... Burada bir siyasallaştırma falan aramıyorum yani mesele burada amatör spor kulüplerinin problemlerini çözmek, ciddi problemleri var. Başkaları, suistimal edenler de var. Belediyeler zamanında Millî Emlaktan yer kiralamışlar, üçüncü, dördüncü şahıslara kiralamışlar, bu yerleri geri alamıyorlar, bir katkısı da yok kulübe. Bu arada, kulübün borçlarına istinaden o gönüllü insanlar borçlandırılmış, bir çoğu davalarla uğraşıyor. Birçok problem var. Bunların çözülmesi gerekiyor. Bilemiyorum, gerekirse oturalım, bu konuda ortak akılla bir şeyler üretelim, bütün bu problemleri çözecek yasa tasarısını hep birlikte hazırlayalım, buna ihtiyaç var. Bir defa, kulüp sayısını artırmalıyız. Bu işe gönül veren, yöneten insan sayısını da artırmalıyız. Bununla beraber sporcu da gelecektir.

Okullara önem vermeliyiz diyoruz. Okullarda ki sporcu 500’den 3 bine çıktı ama bana göre hiçbir kıymeti yok. Hepimizin çocukları okullarda okuyor, hepimiz okullarda okuduk; biraz daha sistem olarak 21’inci yüzyılda gelişmiş olabilir ama o beden eğitimi derslerinde, okullardaki o spor salonlarında bir sporunun yetişmesi çok zor. İstisnalar kaideyi bozmaz yani birkaç tane istisnai örnek gösterilebilir ama o şartlarda yetişmez.

Yine, bir şey yaptınız -sizden önce başladı proje tabii- her kente aşağı yukarı bir stadyum yapıyorsunuz. Artık profesyonellerle uğraşmaktan veya profesyonellere destek olmaktan vazgeçtin. Benim kentim Kocaeli 1 milyon 780 bin nüfuslu bir kent; Birinci Lig’de, Süper Lig’de oynayacak bir futbol takımı yok. Sakarya hemen yanında, orada da yok. Benim kentimde yapılan stadyum ile Sakarya’da yapılan stadyum arasında 30 kilometre yol var, 30 kilometre toplamında. İkinin de profesyonel ligde, Birinci Lig’de takımları yok. Yazık günah bu paralara. Bir tane stat iki kenti idare eder; bir hafta dışarıda, bir hafta içeride oynar yani böyle planlanmalı diye düşünüyorum. Bu kaynaklarımız bu kadar çok değil ki yani illa benim kentimin stadı olması değil; iki sınırda bir stat yapılır, her iki kent kullanır bunu. Eksik var mı statlarda? Var tabii. Bundan sonra yapacağınız şeylerde bu önerimi de değerlendirseniz çok sevinirim yani bu şekilde düşünülürse çok sevinirim. Yoksa ne olacak yani bugün bir siyasi şov anlamına dönüştürülebilen bir açılış yapabilirsiniz ama üç gün sonra, beş gün sonra, üç sene sonra, beş sene sonra bunların kıymeti kalmayacak, atıl bir yatırım olarak duracak orada. Bir de kentlerin, yerleşim merkezlerinin çok dışına yapıldığı için statlar, o etrafındaki alanları da ticari alan veya ticaretin geliştirilmesi konusunda vatandaşın faydalanacağı alanlar olarak kullanmak mümkün olmuyor. Onun için de dünyanın parasının verildiği... Bilemiyorum, 30 bin kişilik bir stat kaç mal oluyor? 120 milyon ve civarında değişiyor şeyine göre. Büyük paralar harcanıyor. Daha efektif, verimli hâle getirilirse sevinirim diyorum Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Sayın Başkan, toplu mu şey yapayım?

BAŞKAN – Toplu toplu, en sonunda Sayın Bakanım.

Teşekkür ediyorum Sayın Akar.

Sayın Sertel’e söz veriyorum, buyurun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Bakan sporu yönetiyor; ondan önce de yönetildi, daha önce de yönetildi. Tabii, bütün dönemlerde karşımıza çıkan acı bir gerçek var: Türk sporu gerçek anlamıyla başarıya ulaşamıyor. Bunun temel noktası da altyapıya ve kaynağa yönelinmemesinden geliyor yani amatör spora, Türk sporunun altyapısını oluşturacak kaynağa yönelinmemesinden gündeme geliyor.

Şimdi, Süper Lig takımlarına bakın; 8 yabancıyla, 9 yabancıyla oynuyor. 2 Türk görüyorsanız çok mutlu oluyorsunuz. Kayınvalidem bile maçları seyrederken “Bu gâvur takımı hangi takım?” diyor Türk takımını seyrederken, sürekli yabancı isimler geçtiği için. “Biz kiminle oynuyoruz?” diyor. Kırmızı beyaz bir forma gördüğü zaman Türk Millî Takımı zannediyor, karşısındakini de yabancı bir takım zannediyor. Bu durum Türkiye’nin gerçeği. Ama, Sayın Bakan bir şeyden bahsetti, ona çok önemle altını çizip bir girmek lazım.

Sporda doping olayıyla Türkiye’nin uluslararası düzeyde gündeme gelmesinin yarattığı kötü durumlar da var. Yani, örneğin, biz halterde Bulgaristan’dan getirdiğimiz Naim Süleymanoğlu’yla, Halil Mutlu’yla başarılı oluyoruz. Halil Mutlu’da doping çıkıyor yani 3 olimpiyat, 5 dünya, 10 Avrupa şampiyonası olmuş, 2005 yılında doping çıkıyor ve iki yıl men alıyor. Yani, yine Sedat Artuç’ta 2005’te doping çıkıyor, o da iki yıl men alıyor. İyi bir koşucu, iyi bir atlet yetiştirdik diyoruz, Süreyya Ayhan, 2009’da bir doping çıkıyor, ömür boyu men alıyor. Yani, Kerem Gönülüm Millî Takım’ın, Fenerbahçe’nin basketbolcusu, bir yıl men alıyor doping nedeniyle. Ama, 2012’de Avrupa şampiyonu, 2013’te Avrupa Salon Atletizm Şampiyonu olan Nevin Yanıt iki yıl dopingden dolayı men alıyor. Ya, o kadar çok ki... Eşref Apak çekişte bronz alıyor, doping çıkıyor. Şimdi, burada aslında Gençlik ve Spor Bakanlığının da, federasyonların da çok önemle üstünde durması gereken, sporcuların hangi maddeyi kullanıp kullanmayacağına dair bilgi sahip olup olmamasına kadar getirip dayanıyor. Ya bilinçli doping yapılıyor ya da belli ilaçlar alınıyor ve doping çıkıyor.

Biz son dönemde atletizmde de Afrika ülkelerinden insanları Türkleştirerek, nüfus kâğıdı çıkararak, koşturarak başarı aramaya kalkıştık ve başarılı olduğumuzu zannediyoruz. İşte, Elvan’ın, diğerlerinin, o zenci kökenli insanların bizim için koşmasını Türkiye için başarı zannediyoruz. Boksta, güreşte, atletizmde sürekli başka ülkelerin yetiştirdikleri insanlara yöneliyoruz. İşte asıl sıkıntı temele dayanmamaktan kaynaklanıyor. Yerel yönetimlerin yaptığını Gençlik ve Spor Bakanlığı yapamıyor. Yerel yönetimlerin amatör spora verdiği değerle, formayla, topla, futbol sahasıyla, antrenman sahasıyla Gençlik ve Spor Bakanlığının hiçbir ilgisi yok, bunu samimiyetle söylüyorum. Yani, ben kendi yaşadığım kentten biliyorum, spor sahaları, spor alanları yapılıyor ve gençlere yerel yönetimler kucak açıyor.

Şimdi, diyeceğim şu... Tabii, bu İstanbul Olimpiyat Oyunlarını Hazırlık ve Düzenleme Komitesinin denetlenmesi için İstanbul’a da bizi davet ettiler, sağ olsunlar. Güzel bilgiler aldık, sorular sorduk, yanıtlarını aldık fakat bir gerçek var Sayın Bakan: Türkiye, olimpiyat yasasına sahip olan 200 ülke arasında neredeyse tek ülke ama bir türlü olimpiyat alamıyor yani ciddi bir olimpiyat yapamıyor, getiremiyor. Bir stat yapıyor, Atatürk Olimpiyat Stadı, muhteşem stat deniyor, futbol oynanmıyor yani rüzgârın şiddetinden dolayı hiçbir takım orada oynamak istemiyor. Son dönemde İstanbul Büyükşehir Belediyesi sahasızlıktan ve şeyden ötürü işte orada oynadı ama sahanın kusurları ve sahanın yapılışındaki arıza söz konusu deniliyor.

Bir de ben öğrendim ki 2024 olimpiyatlarına da biz talip değilmışiz, doğru mu değil mi?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Aday olmadık, doğru.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Aday olmadık. O zaman, bu Olimpiyat Düzenleme Komitesini niye tutuyorsunuz ki siz? 2024, bugün 2016, sekiz sene, sekiz sene sonrasına siz bir öngörü koyamıyorsunuz Sayın Bakan. Ne zaman biz olimpiyatları alacağız? Yani, biz 2024’ü görürüz, görmeyiz bilmem ama

2024 çok uzun bir vade, sekiz senelik bir vade. Ne zaman biz olimpiyatları alacağız Türkiye olarak? Yani, bizim diğer ülkelerle yarıştığımız zaman eksliğimiz ne, kusurumuz ne, bu ülkenin hatası mı var? Nedir bu ülkenin kusuru? Yani, tesisi yaparız, para var, gidiyoruz aday oluyoruz ama bir türlü başarılı olamıyoruz. Başarıyı aslında uluslararası düzeyde aramak lazım Sayın Bakan. İşte, Altay'ın İzmir'de düştüğü durumu başarısızlık olarak değerlendirebiliriz ama neden o duruma düştüğüne yönelik bir araştırma yapıldığı zaman temiz sermayenin, temiz toplumun ve paranın girmediği futbolun başarılı olması noktasında biz başarılı oluruz, yoksa istediğin futbolcu al, dünyanın en iyi futbolcularını getir buraya, oynat "Türk sporu kalkıyor, Milli Takım çok iyi..." İşte Milli Takım'ın hâlini de görüyoruz, nasıl yönetildiğini de görüyoruz, hangi federasyonun hangi anlayışla, hangi Milli Takım antrenörünün hangi anlayışla yönettiğini görüyoruz. Bütün bunların sonucunda Türkiye'de spor gerçekten en çok eleştirilen ve en çok üzerinde durulan bir hadise olarak karşımıza çıkıyor; başarılı değil, bunu kabul etmek lazım.

2024 olimpiyat adaylığı için sizden bu kurul 6 kez görüş istemiş Sayın Bakan, bir kez cevap vermemişsiniz. Siz bir kere Bakan olarak bu kurulu acaba ciddiye alıyor musunuz? Yani, sormak gerekiyor, niye biz aday olmuyoruz, niçin aday olmuyoruz, niçin erteliyoruz? 2050 yılına mı hedefiniz, 2060'ı mı hedefliyorsunuz? Bu konuda bu Olimpiyat Komitesinin ciddi biçimde tekrar kendini değerlendirmesi lazım ve ciddi ilişkiler kurup eğer lobiye lobi temelinde, eğer altyapı ve yatırımsa altyapı temelinde yürümemiz lazım.

Tabii, soracağım sorular da var, ben şimdilik bu kadarla yetiniyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Tümer, buyurun.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Türkiye'nin farklı illerindeki stadyumlara "arena" tanımlamasıyla farklı isimler konulmaktadır. Şimdi, Büyük Önder Atatürk ve yakın arkadaşı, 2'nci Cumhurbaşkanımız Sayın İsmet İnönü'nün adının İstanbul'daki stadyumdan silinmesi tabii bizim açımızdan da kabul edilemez. Tarihî değerlerimize, vatani için canını hiçe saymış, cephelerde savaşmış, ulusun birliği ve bütünlüğü için gözünü kırpmadan direnmiş bu ülkenin kurucularına daha saygılı olmak durumundayız diye düşünüyorum.

Adana'da yapılmakta olan yeni bir stadyum var, işte 5 Ocak Stadi, Adana'nın kurtuluşunu anlatan, simgeleyen bir isimde. Onun adının ne olacağını açıkçası tekrar merak ediyorum yani aynı kalması konusunda bir ricamız, bir talebimiz var. Buna gene bir "arena"yla yani ne olduğu bilinmeyen, güncel kelimelerle oluşturulmuş bir eğilimle yeni bir isim verilmesini çok doğru buluyorum.

Gençlik Spor il müdürlükleri bünyesinde "Gençler Namazda Buluşuyor" etkinlikleri yapıyor Genel Müdürlüğünüz. Sabah namazı kılan gençler cami bahçesinde kurulan kahvaltı sofrasında bir araya geliyor. Tabii, bu inancı devletin gençlere doğru bir şekilde anlatması çok doğru bir şey, ben de bunu kutluyorum ancak tabii devlet bütün inançlara eşit davranmak zorunda, hiçbir vatandaşını inancından dolayı farklı göremez. Aynı şekilde, Hristiyan, Musevi, Yezidi ya da Bahai gibi inançlara da onların da inançlarını yaşamaları, kendi mabetlerinde bir araya gelmeleri konusunda bir bütüncül var mı, böyle bir şeyler yapıyor musunuz, onu da merak ediyorum. Bu güzel bir şey, bunu kutluyorum.

Altyapının öneminden bahsettiniz. Çok önemli "Altyapısı, temeli olmayan bir bina." dediniz konuşmanızda. Şimdi, amatör spor kulüpleri kan ağlıyor, bunların bir gelirleri yok. Bütünşehir Yasası'yla büyükşehir belediyelerine verilmiş bazı yetkiler ama oradan ciddi bir şeyler alamıyorlar. Yani, benim gördüğüm kadarıyla insanlar sporda -özellikle futbolda- hiçbir din, dil, ırk farkı gözetmeksizin

ortak hedefle, ortak amaçla, ne bir ekonomik farklılığın ne sınıf farklılığının olmadığı bir alanda bir arada yaşıyorlar. Bunu gençlere ne kadar çok sporla ulaştırabilirsek Türkiye'nin geleceğinde birbirini anlayan, birbirine empati yapan, birbirlerinin inançlarına saygı gösteren nesiller yetiştirebiliriz diye düşünüyorum. O yüzden, amatör spor kulüplerine profesyonellerden bana göre çok daha güçlü destekler vermemiz gerekiyor. Ama, dinlediğimiz amatör spor kulüpleri... Hani, sadece spor ayakkabısıyla, futbol topuyla, formayla olmuyor bu işler. Spor kulüpleri yöneticileri hangi yerlerde, hangi kriterlerle kuruluyor, onları da bilmiyorum. Orada bir denetleme var mı? Yani, uyuşturucu satıcısı futbol spor kulübünde bir yönetici olabiliyor mu? Sizi eleştirmek için sormuyorum, soruyorum sadece. Bu konuda hem bir okul olması... Amatör spor kulüplerinde çocuklara eğitim veren hocaların bir kere ekonomik özgürlüğünü kazanmış, kimseye bağlı olmadan bir birey yetiştirecek hocalar olması, çocukların önünde bir hedef bir lider olması, en genç oldukları çağda, büyüme çağlarında, buluş çağlarında örnek alacakları hocalardan biri olması dileğiyle hem onların hem kulüplerin ekonomik ihtiyaçlarının kimseye muhtaç olmayacak şekilde, kimse önünde eğilmeyecek şekilde, hiçbir belediyeye, hiçbir siyasi görüşe eğilmeyecek şekilde ayakta durmaları gerektiğini düşünüyorum. Eskiden belli sayıda adam -gene örnek verebilirim- işçi çalıştıran fabrikaların mutlaka spor takımları vardı, kulüpleri vardı; voleyboldan, yüzmesinden her alanda takımları vardı. Geçmişte Adana kapalı spor salonunda yer bulamazdık, boş alan, boş an bulamazdık. Her an bir maç olurdu. Şimdi hepsi kapandı fabrikaların, hiçbir spor aktivitesi de gerçekleşmiyor.

Bir şey daha, Adana Karataş ilçesinde bir tarlada iki kalenin dışında herhangi bir şey yok, "stat" diye anılan yer bu yani, ne bir tuvalet, ne bir soyunma odası ne bir tribün var; bir ilçeden bahsediyoruz. Yatırım programı tabii yapılmıştır belki ama bunu da bu yatırım programında yoksa gelecek senenin yatırım programlarında... Hani, en azından insanların bir arada sosyalleşebileceği, spor yapabileceği bir alan sağlanması bir ilçede önemlidir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Özdiş, buyurun.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Teşekkür ediyorum.

Hoş geldiniz.

Herkesi saygıyla selamlıyorum tekrar.

Biraz önce değerli arkadaşım İnönü Tümer, gençlik spor il müdürlüklerinin "Gençler Namazda Buluşuyor" diye bir etkinliği organize ettiği anlamında altını çizerek bir şey söyledi. Sayın Bakandan özellikle dinlemek istiyorum: Bu doğru bir şey midir? Namaza gelmeyenlerin durumu ne olacak? Bu ayrıştırıcı bir tavır değil midir? Demokratik, laik Türkiye Cumhuriyeti'nin bir devlet kurumu böyle bir şey yapamaz. Bu, inanç dayatmasıdır; bu, yaşam biçimi dayatmasıdır. Düşünün bir müdürlükte 50 kişi var, 30'u geliyor, geriye kalan 20 kişiyi ayrıştırıyorsunuz, öyle mi? Bu, sizin işiniz değil beyefendi, Sayın Bakan. Diyanet İşleri Başkanı değilsiniz. Diyanet işleri Başkanlığında böyle bir çalışmayı anlayabilirim ama bu sizin işiniz değil.

GENÇLİK VE SPOR BAKANİ AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Sayın Başkanım, biz Türkiye Büyük Millet Meclisi KİT Komisyonundayız, değil mi?

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Evet.

GENÇLİK VE SPOR BAKANİ AKİF ÇAĞATAY KILIÇ – (Samsun) – Sayın Vekilimizin bu kadar bağırarak bize...

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Hayır bağırıyorum, benim konuşma tarzım bu. Yani, herhangi bir kastım yok o konuda.

BAŞKAN – Sayın Özdiş...

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Hayır, hayır, o anlamıyla yanlış anlamayın. Böyle bir bağırma olayı yok. Sadece itirazımı ben gündeme getiriyorum.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Sayın vekilim de eleştirisini dile getirdi, gayet...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ses tonu biraz yüksek.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Benim ses tonum biraz yüksek.

BAŞKAN – Sayın Özdiş, biraz mikrofonu kısalım.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Bu, çok ciddi...

OKTAY ÇANAK (Ordu) – Cümleleriniz sorgular mahiyette.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Evet, sorguluyorum, tabii. Sorguluyorum efendim, evet.

OKTAY ÇANAK (Ordu) – Cümleleriniz...

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Arkadaşım, vücut dilim, ses tonum biraz yüksektir, genelde öyledir, vücut dilim böyledir.

OKTAY ÇANAK (Ordu) – Doğru bir üslup değil.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – O size göre öyledir.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – ...farklı bir konu var.

BAŞKAN – Sayın Özdiş... Sayın Akar...

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Arkadaşım, çıkar sen de bizden sonra görev yaparsın.

BAŞKAN – Sayın Özdiş...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – ...dilediği gibi konuşur.

BAŞKAN – Sayın Akar...

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Bu bir ayrışmadır Sayın Bakan.

BAŞKAN – Sayın Özdiş...

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Buyurun Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum, bütün üyelerime teşekkür ediyorum. Nezaket kuralları içerisinde bugüne kadar toplantılarımızı getirdik. Sizin belki konuşma tarzınız...

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Hayır, bunda bir nezaketsizlik yok.

BAŞKAN – Sayın Özdiş, bir saniye.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Muradımız da bu değil ya, böyle bir şey olamaz zaten.

BAŞKAN – Sayın Özdiş, bir saniye.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Tabii, buyurun.

BAŞKAN – Sözü başında zaten ne söylüyorum? Nezaket kuralları içerisinde bugüne kadar toplantıları getirdik zaten. Bundan sonra da böyle devam edecek inşallah.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Hiç kuşunuz olmasın.

BAŞKAN – Bizim belki mikrofonun sesi de fazla yüksek olabilir yani arkadaşlar kıssınlar bunu biraz. Hakikaten belki siz farkında değilsiniz ama, konuşuyorsunuz ya, sanki burada kavga yapar gibi ses tonu yüksek çıkıyor, onu kısalım biraz.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Ses tonum öyle, konuşmadan biraz kaynaklı.

BAŞKAN – Teknik ekibe söyleyelim, sesi kısalım birazcık. Yoksa, hiç kimsenin tabii, farklı bir amacı yok, şeyi yok. Zaten Sayın Bakanımıza da teşekkür ettim sözlerimin başında, açılıшта. Kendileri buraya kadar geldiler ve bütün sorularımıza içtenlikle cevap verecekler. Hem bizim hem sizin ne kadar talebiniz varsa talepleri alacaklar, en sonunda da bize en güzel şekilde cevaplarını sunacaklar. Ama, birbirimizi yanlış anlamaya mahal verecek şekilde bu toplantıyı devam ettirmeyelim diyorum. Teknik ekipten rica ediyorum, mikrofonun sesini biraz kıssınlar. Hakikaten Sayın Özdiş yani bir an sanki böyle birisiyle kavga eder gibi ses geliyor.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Hayır, hayır, hayır.

BAŞKAN – Buyurun.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Öyle bir muradım yok.

BAŞKAN – Tabii, sağ olun.

Buyurun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Bugüne kadar da etmedi ya, öyle bir şey olmaz.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Yani, bu çok ciddi bir ayrıştırmadır. Şuna cevap verin lütfen: Kurumda 100 kişi çalışıyor, 200 kişi çalışıyor; böyle bir etkinlik yaptınız il müdürlükleri vasıtasıyla; bunların yarısı katıldı böyle bir etkinliğe, yarısı katılmadı. Bu, şuna benzemiyor mu: Oruç tutanlar, tutmayanlar; namaz kılanlar, kılmayanlar...

HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Kurumda yapılıyor.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Kurumda yapılıyor kardeşim, gençlik ve spor il müdürlüklerinde yapılıyor Sayın Halil Bey. Vekilim, nerede yapılıyor bu?

HASAN TURAN (İstanbul) – Sayın Bakan cevap verecek.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Bu, ülkenin geleceği açısından çok ciddi tehlikeli bir gelişmedir diye düşünüyorum, inancım bu. Lütfen bundan derhâl vazgeçin, tekrar bir değerlendirin, bu çok yanlış bir şey. Yani, hiç kimse, hiçbirimiz...

BAŞKAN – Anlamak için soruyorum Sayın Özdiş: Siz Bakanlığımızla alakalı mı söylüyorsunuz yoksa Türkiye geneli için mi söylüyorsunuz bu soruyu?

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Efendim, genel bir değerlendirme yapıyoruz. Sayın Bakan burada, ben de genel bir değerlendirme...

BAŞKAN – Hayır, Türkiye’yle alakalı bir değerlendirme mi yapıyorsunuz yoksa Bakanlıkla alakalı mı?

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Ya, Gençlik ve Spor Bakanlığı il müdürlükleriyle ilgili “Gençler namaza” olayıyla ilgili bir düşüncemi belirtiyorum.

BAŞKAN – Tamam, soruyu anlamak için...

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Şimdi, hiç kimse konumu, görevi, mertebesi, rütbesi ne olursa olsun kimseye inanç temelli, -öyle mi- yaşam biçimi temelli herhangi bir şey dayatamaz. Hele Anayasa’ında laiklik yazan...

AHMET TAN (Kütahya) – Yüzde 99’u Müslüman ya, bu kadar da şiddet göstermeyin ya!

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Ne şiddeti kardeşim?

AHMET TAN (Kütahya) – Olur mu kardeşim?

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Şiddet middet göstermiyorum ben.

AHMET TAN (Kütahya) – Ne vereceğiz millete o zaman biz?

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Nasıl?

AHMET TAN (Kütahya) – Gençlerimize ne vereceğiz?

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Kardeşim, gitsin camide namazını kılıyorsa kılsın. Gençlerine liyakat vereceksin arkadaşım. İşte bu zihniyet bu memleketi 15 Temmuz'a getirdi biliyor musun, aynen getirdi.

BAŞKAN – Sayın Özdiş, lütfen...

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – 15 Temmuz'a getirdi bu zihniyet, yapmayın kardeşim.

BAŞKAN – Sayın Özdiş, lütfen, rica ediyorum, konuşmanızda “bu zihniyet” diye...

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Ya, bu yaklaşımı söyledim, söylemeyecek miyim kardeşim?

BAŞKAN – Şimdi, arkadaşımız ne diyor? “Bu zihniyet” dediğin nedir? “Türkiye’de yaşıyoruz, yüzde 99...”

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – “Yüzde 99’u Müslüman olan bir ülkede bunun ne mahzuru var?” dedi.

AHMET TAN (Kütahya) – Gençlerimize ne öğretmemizi bekliyorsunuz.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Gençlerine ilim öğreteceksin, irfan öğreteceksin, dürüstlük öğreteceksiniz.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Sayın Sertel...

ATİLA SERTEL (İzmir) – O zaman Diyanet İşleri de Spor Bakanlığının işlevini üstlensin, o yapsın.

BAŞKAN – Sayın Sertel, Sayın Tan, lütfen söz talep ederek söz isteyelim çünkü kayıtlara geçmesi lazım konuştuklarımızın.

Sayın Özdiş, tamamlayalım lütfen.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Bunu ülkenin geleceği açısından son derece sakıncalı buluyorum arkadaşım, son derece tehlikeli buluyorum. Dün FETÖ’ydü, yarın başka bir olayla karşı karşıya geliriz, çok açık ve net. Sayın Bakandan rica ediyorum, istirham ediyorum, lütfen bunu tekrar değerlendirsinler. Böyle bir dayatmanın yanlış olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Söz alabilir miyim.

BAŞKAN – Sayın Akar’ın tekrar biz söz talebi var, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, zaman zaman yüksek sesle konuştuğumuz oluyor, hakaret unsuru taşımadığı sürece kimse kimseye nasıl konuşacağını tarif etmemeli. Burada herkes eşit şartlarda, eğer millî iradeyse millî iradenin oylarıyla seçilmiş Türkiye Büyük Millet Meclisinin mensuplarıyız, milletvekilleriyiz. “Yok, yüksek sesle konuştun, bağırarak konuştun, çağırarak konuştun.”, hakaret unsuru taşımadığı sürece kimsenin müdahale hakkı yok.

Evet, Müslüman bir ülkeyiz, yüzde 99’umuz Müslüman. Bu ülkede kendini Müslüman addedip diğer taraftan Müslüman kabul edilmeyen farklı mezheplere ait insanlar var. Diyanet İşleri Başkanlığı var bu ülkede, bir mezhebin temsilcisi hâline dönüştürülen bir Diyanet İşleri Başkanlığı var. Aslında herkese eşit hizmet sunması gereken, bir kişi dahi olsa hizmet sunması gereken bir Diyanet İşleri Başkanlığı var. Neredeyse Millî Eğitim bütçesinden, Dışişleri bütçesinden, birçok bütçeden büyük bir bütçeyi kullanıyor, bu yapacak bu işleri. Gençlik ve Spor Bakanlığının kurumu adından da anlaşılacağı gibi çocukların ilim irfan çerçevesinde sporla iştigal etmelerini sağlayacak, bunu geliştirmek için uğraş verecek, onun inancını geliştirmek için uğraşmayacak. İnancını geliştirmek istiyorsa Diyanetimiz var, camilerimiz var, Kur’an kurslarımız var devlet denetiminde. Cemaatleri de kastetmiyorum, bana göre cemaatlerin tümü kapatılmalı, asla izin verilmemeli. Diyanetimiz var, Kur’an kurslarımız var resmî hocalarımız. Devletin öğretmenlerinden daha fazla para alıyor bu ülkede beş vakit namaz kıldıran hocalar, lojmanları var. Çalıştıralım bunları, kimse bunlara karşı çıkmıyor. Ama Gençlik ve Spor Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Kültür Bakanlığı inançla uğraşmamalı, bu işlerle uğraşmamalı. Evet, namaz kılıyor insanların birçoğu, evet, kılmayan da var ama hepsi Müslüman bunların, nasıl ayırtıracacağız. Yarın bu çocukların birbirlerini inanç bazlı etkilemeleri ya da ötelemeleri için altyapı mı oluşturacağız. Hayır, herkes inançlarında özgürdür. Siz Fetullah’ı beğenmiyorsunuz, o sizden daha Müslüman olduğunu iddia ediyor. Nasıl yapacağız bütün bu işleri ya. Onun için bu işleri, arkadaşlar, devlet işlerinden uzaklaştırmamız lazım. Onunla ilgili kurum var, o kurumu doğru yapması konusunda denetleyeceğiz. Spor Bakanlığının da stadını denetleyeceğiz, amatör spor kulüplerini konuşacağız, gençlerimizin spora nasıl teşvik edileceğini konuşacağız, bunları konuşacağız, doğru olan bu.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Akar, ben teşekkür ederim.

Tabii, söz nasıl buralara geldi, anlamıyorum. Gençlik ve Spor Bakanlığımızı konuşurken birden Diyanete, camiye yani bu lafı nasıl buraya getirdik, bir türlü, hâlâ düşünüyorum, bulmuş değilim.

Sayın Çanak, buyurun.

OKTAY ÇANAK (Ordu) – Sayın Bakanım, çok kıymetli hazırun; şimdi, tabii, aslında bu KİT toplantısının konusunun İstanbul Olimpiyatları olması lazım. Yani milletvekili arkadaşımızın konusu çok burayla ilgili değil. Yani burada herkes gündeme ait bir şeyler konuşup, sporla, amatör sporla, profesyonel sporla, olimpiyatlarla ilgili bir şeyler konuşmalı.

Sonra, şu var...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Bakan konuştu, cevap verdik.

OKTAY ÇANAK (Ordu) – Yo, bir şey söyleyeceğim de.

Şimdi, burada bir bakanlığın ya da bir idarenin gençlerin namaz kılması, inancıyla alakalı bir faaliyette bulunmasından niye rahatsızlık duyuluyor?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Rahatsız olmadık, kimse rahatsız olmadı.

OKTAY ÇANAK (Ordu) – Şimdi, bir rahatsızlık var ki bu dile getiriliyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ya, sen nasıl...

OKTAY ÇANAK (Ordu) – Haydar Hocam, sözümü kesmezsen...

Bak şimdi, Amerika’da...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – ...rahatsızlık duyuyorsunuz.

BAŞKAN – Haydar Bey, Sayın Akar lütfen dinleyelim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir saniye Başkanım.

BAŞKAN – Ama şu var Sayın Akar, şunun için söylüyorum...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Birbirimizi anlamalıyız, onun için söylüyorum.

OKTAY ÇANAK (Ordu) – Ya, elbette anlıyoruz ama şu var...

BAŞKAN – Sayın Çanak, bir saniye.

Sayın Akar, değerli arkadaşlar, bir hatip konuşurken, bir üyemiz konuşurken, diğer bir arkadaşımız konuşurken diğer bir arkadaş sözünü kesmiyor bugüne kadar, Sayın Çanak’ın da sözünü kesmeyelim.

Buyurun Sayın Çanak.

OKTAY ÇANAK (Ordu) – Bugüne kadar kamu kurumlarında başörtülü insanlar çalıştığı için bu ülkede elzem duyan -değil mi- sıkıntı duyan insanlar vardı. Ne oldu? Başörtülü insanlar hâkim oldu, savcı oldu, öğretmen oldu; devlet mi yıkıldı?

Bakın, salı günü Amerika’da bir seçim oldu, değil mi? Amerika seçimi niye salı günü yaptı? Pazar günü insanlar kiliseye gitsin diye. Yani bu tür düşüncelerin devlet yapısında bir görev olarak, bir karar olarak alınmasının bu millete ya da başka milletlere...

ATİLA SERTEL (İzmir) – ...yapmadı.

OKTAY ÇANAK (Ordu) – Ya, bir örnekseme veriyorum, bir anlayıştan bahsediyorum. Onun için burada bazı şeylere öcü olarak bakmanın faydası yok. Kaldı ki Gençlik ve Spor Bakanlığı kurumlarla alakalı bir organizasyon yapmıyor. Kendi illerinde yaşayan gençlerle ilgili, kurumda çalışmayan, resmî illiyet bağlantısı olmayan insanlarla ilgili bir organizasyon yaptı. Burada bir ayırıştırma yok, burada meseleyi kolaylaştırma var. Meseleyi böyle anlamak lazım. Yoksa namaz kılan gençlikten asla rahatsızlık duymamak lazım, bunu desteklemek lazım. Bu başka cemaatler için, başka inançlar için de geçerli. Bunu yapan bakanlığı da tebrik etmek lazım, bunu söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çanak.

Değerli arkadaşlar, bugün ilk defa gündemin dışına çıkarak bir tartışma içerisine girdik. Şöyle: Üyelerimizden kim söz talep ediyorsa onlara sözü veriyoruz ve konuşması bitene kadar da sükunetle dinliyoruz. Öyle değil mi arkadaşlar? Bugüne kadar hep öyle oldu. Bugüne kadar hiçbir arkadaşımız bir arkadaşımızı kırıcı laf söylemedi. Çok güzel, sükunet içinde Komisyonumuz toplantılarına devam etti. Yalnız, benim sizlerden bir ricam var değerli arkadaşlar, bu toplantı bugün, yani şu andaki toplantımız biraz Plan Bütçe Komisyonundaki toplantılara benzemeye başladı. Ben dört yıl da Plan Bütçe Komisyonu üyeliği yaptım. Orada Gençlik ve Spor Bakanlığı toplantısı olurdu, bütçesine gelip sunuşunu yapardı. O gün sunumun içerisinde, Bakan sunumunu yaptıktan sonra değerli arkadaşlarımızın her biri söz alırdı, Türkiye gündemini konuşurlardı yani bugün gündemde ne varsa her şeyi konuşurlardı. Ama bizim bu, hakikaten ihtisas komisyonu, denetim yapıyoruz. Değerli arkadaşlar, konumuzun dışına çıkarsak bu denetimleri yapma şansımız kalmaz, önerileri konuşma şansımız kalmaz. Lütfen, ben sizlerden rica ediyorum.

Bakanımıza yine teşekkür ediyoruz, gelmişler, incelik göstermişler, bizim Komisyonumuza bilgi sundular. Başka arkadaşlarını da görevlendirebilirlerdi. Bizi saymışlar sevmişler, gelmişler, sağ olsunlar. En güzel şekilde bu toplantımızı, İstanbul Olimpiyatları Denetimini en güzel şekilde yapalım ve gönderelim.

Ben bugüne kadar hiçbir yerde Gençlik ve Spor Bakanlığının statlarda namaz kılan-namaz kılmayan diye... Ki futbolla da çok ilgilenen bir insanım, sporla çok ilgilenen bir kişiyim.

Sayın Özdiş, Akhisarlıyım, Akhisar Belediyesporla da çok yakından ilgileniyorum, inanır mısınız, hiçbir yerde ben, hiçbir kurumlarında namaz kılan-kılmayan diye bir ayırım görmedim bugüne kadar, hiç görmedim ama. Ha, dediğiniz şeyler belki Diyanet camiasında olabilir, belki mezhep ayrılığı filan, onu bilemiyorum, vardır demiyorum, belki görmüş olabilirsiniz de. Ama belki de en son itham edeceğimiz bakanlık Gençlik ve Spor Bakanlığı bu noktada sizin konuşmalarınızda. Dolayısıyla, onun için sordum, Türkiye gündemiyle mi alakalı konuşuyorsunuz yoksa Bakanlıkla mı alakalı konuşuyorsunuz diye onun için özellikle sordum.

Arkadaşlar, bu konuşmalarla herkes bir rahatladı, konuştu. Ben tekrar gündemimize dönmeyi hepimizden rica ediyorum. Bir an önce İstanbul Olimpiyatlarının denetimini yapalım ve daha sonra, tartışacaksak da gündemden sonra, size söz veriyorum, salonu açık tutacağım, akşama kadar da konuşuruz. Ama önce işimizi yapalım.

Evet, teşekkür ediyorum değerli arkadaşlar.

Buyurun Sayın Özdiş.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Şimdi, tekrar, tutanaklara geçsin diye söylüyorum: Hiç kimse, hiçbir kurum, hiçbir kişi, hiçbir zümre bir yaşam biçimini, bir dinsel davranış biçimini dayatma hakkına sahip değildir.

BAŞKAN – Aksini iddia eden var mı Sayın Özdiş?

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Oradan hareketle, biraz önce söylediğimiz olay Diyanet İşlerinin görevidir. Ben o anlamıyla... Şimdi, bir kurumda namaz kılanlar-kılmayanlar, oruç tutanlar-tutmayanlar; böyle bir ayırımın, niyet ne olursa olsun, çok iyi niyetli olabilir...

BAŞKAN – Ama somut bir şey söyleyin Sayın Özdiş. Bakınız, töhmet altında bırakıyorsunuz. Yani bunu söylerken...

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Ama çok ciddi sıkıntıları beraberinde getirebilir diye, ben bu anlamda, altını çizmek için söyledim.

BAŞKAN – Ha, getirebilir. Tamam.

Sayın Özdiş, bu temennidir ama böyle bir şey Türkiye’de vakıa... Şu anda yoktur öyle bir şey. Hele hele Gençlik ve Spor Bakanlığında ben böyle bir şeye... Ama siz rastladıysanız, Sayın Bakanım burada, hemen ismini söyleyelim...

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Ben doğru bulmadığımı söyledim, altını çizerek söylüyorum.

BAŞKAN – Ama şimdi... Evet, neyse, tamam.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Özdiş.

Sayın Bakanım, şimdi, arkadaşlarımızın konuşmalarını not aldınız. Size yöneltilen sorular olmuş olabilir notların içerisinde. En sonunda bunlara cevap vereceğiz. Ben şimdi önerilere geçiyorum. En sonunda, topladığımızda soruların hepsini beraber cevaplayacağız.

Evet değerli arkadaşlar, 2011 yılı görüşmelerine başlıyoruz.

2011 yılına ait dört öneri bulunmaktadır.

Birinci öneriyi okutuyorum:

Öneri 1:

Kamulaştırılmasına karar verilmekle birlikte, 2942 sayılı Kanun'un 21'inci maddesi gereğince kamulaştırılmasından vazgeçilen, olimpiik park içerisinde yer alan ve IV. etap olarak adlandırılan, İstanbul Başakşehir İlçesi İkitelli Mevkiinde bulunan taşınmazların olimpiik park alanından çıkarılıp çıkarılmayacağı hakkındaki nihai kararın; İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Başakşehir Belediye Başkanlığı, Spor Genel Müdürlüğü, İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulu ile Türkiye Milli Olimpiyat Komitesince oluşturulacak uzman bir heyet tarafından verilebilmesi için gerekli girişimlerde bulunulması,

BAŞKAN – Evet, cevap için buyurun.

İSTANBUL OLİMPİYAT OYUNLARI HAZIRLIK VE DÜZENLEME KURULU GENEL SEKRETERİ ERTAN DÖNMEZ –

2011 yılına ilişkin Öneri 1'e cevap:

Söz konusu taşınmazlarla ilgili olarak alınan “Kamulaştırmadan Vazgeçme Kararı” doğrultusunda, başta İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı olmak üzere ilgili kurumlar nezdinde gerekli başvurular yapılmış ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından da söz konusu alanın Bölge Parkı olarak düzenlenmesi hususunda imar planlarında değişiklik yapılması için çalışmalar başlatıldığı belirtilmiş. Kurumlardan görüş istenmiş. Bu konu İOOHDK toplantılarında da ele alınmıştır. Bu konuya ilişkin gelişmeler takip edilmeye devam edilecektir.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bu bahsedilen yerler Millî Olimpiyat Komitesinin yerleri mi yoksa özel kişilikten kamulaştırılmasına karar verilen yerler mi? Bir cevabı alayım, ona göre devam edeceğim çünkü.

İSTANBUL OLİMPİYAT OYUNLARI HAZIRLIK VE DÜZENLEME KURULU GENEL SEKRETERİ ERTAN DÖNMEZ – Sayın Vekilim, bu alan şahıs alanları. Öncesinde kamulaştırılmasına karar verilmekle birlikte 2001 yılındaki krizden sonra kamulaştırılmasından vazgeçerek yani HDK kararları doğrultusunda kamulaştırılmasından vazgeçilen alanlarla ilgili bölgeler.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, orada birçok parselin olduğunu biliyorum, 1.900'e yakın parsel var orada, şahıslardan toplanmış. Şahıslar da millî bir amaç için bunun kamulaştırılmasına belki dava açmadılar, belki farklı davrandılar ama sonuçta malı mülkü veya arsaları elinden alınmış millî bir dava için. Şimdi, 1.900 tane parseli İstanbul Büyükşehir Belediyesiyle imarda anlaşır, anlaşmaz, işte orayı devretsek, park yapsak; böyle bir şey olmaz ya, bu mülkiyet hakkına aykırı bir olay. Bunu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gitse vatandaş, bu şekilde kamulaştırmaktan vazgeçip de başka bir amaç için kullandığınızda kazanır bu davayı. Burada yapılması gereken şey mülkleri vatandaşlara teslim etmek. Ondan sonra da İstanbul Büyükşehir Belediyesi orada başka bir iş yapacaksa gitsin, kamulaştırmasını kendisi yapsın, sizin üzerinizden yürütmesin bunu. Bana göre doğrusu bu. Bilemiyorum, Sayıştay ne diyecek bu konuda.

BAŞKAN – Sayıştayımızın görüşünü alalım, buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Efendim, burası olimpiik spor alanı olarak 1998 yılında belirlendi. Demin Genel Sekreterin de ifade ettiği gibi, 2001 yılında Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü, Bakanlık makam oluru alarak kamulaştırmadan vazgeçti, dördüncü etap olarak konuştuğumuz şu anda. Burası dört etapta, birinci, ikinci, üçüncü etaplar, üç etap tamamen kamulaştırıldı. Şu anda tamamen orası spor kompleksi. Ancak 2001 yılında Bakanlık makam oluru alınarak kamulaştırmadan vazgeçildi. Maalesef bugüne kadar mülkiyet hakkının ihlali olan bu durumun bir an önce çözüme kavuşturulmasını istiyoruz. Çünkü orada imar düzeltilmeden vatandaş hiçbir şey yapamıyor. Ya kamulaştırılmalı ya vazgeçelim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şunu mu dememiz gerekiyor: Bunlar eski statüsüne kavuşturulmalı yani, kamulaştırılmaları...

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – İmar kısıtlamasının ortadan kalk...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Anladığım kadarıyla şöyle bir şey yapılmış: Bu ihtiyaçtan belirlenmiş, bu alanlara kamulaştırma kararı verilmiş, İstanbul Büyükşehir Belediyesi bir imar tadilatı yapmış, spor alanına çevirmiş. Orasını ticari alandan ya da konut alanından çıkartmış. Aslında yapılması gereken tekrar bu arazileri eski statüsüne döndürmek. Yani o kamulaştırmaya karar verildiğinde İstanbul Büyükşehir Belediyesinin yaptığı imar tadilatını tekrar eski hâline döndürmek ki vatandaşın mağduriyetinin giderilmesi orada, bana göre doğru olan bu. Bizim de arsamız olabilir, sizin de. Siz buna izin verir miydiniz, böyle bir şeye, vermezsiniz. Madem aldınız millî amaçlar için, olimpiyat yapacağınız dediniz, bu arazilere ihtiyacımız var dediniz, şimdi kakmışsınız benim arazimi amacı dışında İstanbul Büyükşehir Belediyesi park... Zaten orası koca bir alan, üç etap, her taraf olimpiyat park alanı bana göre. Bence vatandaşa döndürülmesinde fayda var yani.

BAŞKAN – Bir de Sayın Akar, İstanbul Büyükşehir Belediyesi temsilcisi varsa arkadaşlarımızdan, bir onların görüşlerini alalım.

Ne yapıyorsunuz, ne aşamada bu işlemler?

Sayın Bakanım, buyurun.

GENÇLİK VE SPOR BAKANİ AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Eğer sayın vekillerimiz de kabul ederse cevabı ben vereyim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

GENÇLİK VE SPOR BAKANİ AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Bu, daha önceki yıllar içerisindeki kamulaştırmayla alakalı ve mülkiyet haklarıyla ilgili olarak daha sonraki senelerde Haydar Bey'in dile getirmiş olduğu gibi, bazı anlaşmazlıkların ortaya çıkmasıyla beraber tabii ki Hazırlık Denetleme Kurulunda gündeme gelen bir konu. İstanbul Büyükşehir Belediyesi zaten doğal üyesi olması hasebiyle bu konu hem belediye açısından hem de, aynı zamanda yerelde de, biliyorsunuz, malum orada Başakşehir Belediyesinin de alanı içerisine giriyor. Tüm taraflarla beraber bunun tekrar konuşulup buradaki var ise mağduriyetlerin veya başka bir yolla anlaşma yolları mevzubahis ise... Çünkü bazı mülk sahiplerinin veya arazi sahiplerinin farklı noktadaki talepleri de olabiliyor, bunlar da gündeme geliyor. Dolayısıyla burada alınan karar şu yönde oldu: Hem İstanbul Büyükşehir Belediyemizin hem Başakşehir Belediyesinin hem de, aynı zamanda, bu, emlakla ilgili olabilecek olan ve arsa üzerindeki bir sıkıntıyla ilgili olabilecek başka kurumların var ise orada müdahil olması gereken bir konuyla alakalı tekrar bir araya gelip bunun en kısa süre içerisinde, ivedilikle, hem vatandaşımızın mağduriyeti varsa giderilmesi hem de, aynı zamanda bizim alanımızın yani dile getirmiş olduğunuz o olimpiik alanın da bir an önce herhangi bir olumsuzluk olmadan tam yapısına kavuşması konusunda

zaten karar alındı. Bununla ilgili olan çalışmalara da bizim arkadaşlarımız da, bu noktada Genel Sekreterimiz yakın takip ediyor, onda şeyiniz olmasın. Bu bir süreç yani bir günde olmuyor maalesef çünkü çok ciddi şey var.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Bakan, şimdi, 2011 yılı Sayıştay Raporu’nda... Muhtemelen bunların kamulaştırılması daha önceki yıllara dayanıyor, 2020’de olimpiyat yapacağımız vesilesiyle daha eski. Vatandaş zaten uzun yıllardır mağdur edilmiş. 2011’de yazılan bir rapor 2016’da henüz sonuçlanmamışsa ve henüz 1 toplantı yapılmış, 2 toplantı yapılmış ve bu problem çözülmemişse uzun yıllar çözülmecek demektir.

Bakın, güzel bir şey öneriyorum aslında. Hiç bu işlere, toplantılara filan, İstanbul Büyükşehir, Başakşehir, biz ne düşünüyoruz, komite ne düşünüyor değil, bu işi kullanmıyor musunuz, mülkiyet hakkına da saygı göstererek vatandaşları eski hâline dönüştürerek iade edilmesi yerlerine. Ve kullansın, vatandaş, yeri var, kamulaştırma yapmıyor devlet, kamulaştırma yapacağım diyor, parasını vermiyor.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Haydar Bey, şöyle bir durum var: Şu anda hâlâ mülkiyetini ve ikametini kullanan vatandaşlar da var orada. Yani şey alınmış olarak değil, kendisi şu anda yerinde.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ama satamıyor örnek, değerlendiremiyor.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Dolayısıyla, şimdi, tabii ki 2011 Sayıştay Raporu’nda, eyvallah, bu, dile getirilmiş ama biz de bu noktada, şu anda...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İnşallah, o zaman seneye çözmüş olacağız bu işi.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Süreç alan bir şey yani bir günde olmayacağını siz de takdir edersiniz. Ama biz bu noktada özellikle yaptığımız toplantıda, son toplantıda artık bunun ivedi şekilde, suhuletle çözülmesi noktasında irademizi koyduk. İnşallah bunu da en kısa süre içerisinde taraflarla halledeceğiz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, bu Spor Bakanlığı, şeyde falan değil, bütün aşağı yukarı kurumlarda böyle şeyleri yaşıyoruz, alanda da yaşıyoruz, görüyoruz. Vatandaşın, belli bir çevrede, örneğin bizim çöp entegre tesisin etrafındaki...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – İhtilaflar doğuyor tabii.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – ...veya bir barajın etrafındaki şeyi... Baraj yapılması planlanıyor, orası kamulaştırma alanı olarak ilan ediliyor, vatandaş kılını kıpırdatamıyor. Ne satabiliyor, ne kamulaştırma bedeli ödeniyor, uzun yıllar böyle kalıyor. Ama bu haksızlık vatandaşa. Yani empati yapıp ben kendimi yerlerine koyuyorum, doğru değil. Önümüzdeki sene çözmüş...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Önümüzdeki dönem içerisinde yaptığımız toplantıda bunu çözmüş olarak huzurunuzda oluruz diye...

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Çünkü çalışmalar yapılıyor şu anda.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Sayıştaya sormak istiyorum: Sayın Başkan, bu konu 2015 yılında yine gündemde var mı öneri olarak?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Bir önceki yıl önerileri arasında yer alıyor ama izlemeye devam edeceğiz.

BAŞKAN – Tamam.

Değerli arkadaşlar, biz bunu 2011’in gündeminden çıkaralım, 2015’e zaten geliyoruz, izleriz o zaman.

Önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer öneriyi okutuyorum:

Öneri 2:

Atatürk Olimpiyat Stadyumu ile bağlantılı Olimpiyat Parkının batısından geçen ve İSKİ arıtma tesislerine giriş yolu olarak yapılan yol ile 2005 yılında UEFA Şampiyonlar Ligi Maçı öncesinde Stadyumu Başakşehir’e bağlamak için yapılan yolların bakım, onarım, elektrik giderleri ve işletme masraflarının Hazırlık ve Düzenleme Kurulunca hem mali olarak hem de işletmecilik açısından yük olmaya başladığı göz önüne alınarak, söz konusu yolların şehir içindeki diğer yollarla birlikte düşünülmesi, bakım, onarım ve işletmesinin İstanbul Büyükşehir Belediyesine devredilmesi.

BAŞKAN – Cevap için buyurun.

Bu devredildi mi devredilmedi mi?

İSTANBUL OLİMPİYAT OYUNLARI HAZIRLIK VE DÜZENLEME KURULU GENEL SEKRETERİ ERTAN DÖNMEZ – Devredilmedi efendim, hâlen imar planlarına işlenmiş değil. Uygun görürseniz kurumumuzun resmî cevabını aktarayım.

BAŞKAN – Tamam, buyurun.

İSTANBUL OLİMPİYAT OYUNLARI HAZIRLIK VE DÜZENLEME KURULU GENEL SEKRETERİ ERTAN DÖNMEZ –

Cevap 2:

İOOHDK Genel Sekreterliği tarafından 14/3/2012 ve 19/9/2012 tarihli iki ayrı yazıyla İstanbul Büyükşehir Belediyesine bildirilerek mezkur yolların bakım onarım ve işletmesinin İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından devralınması talep edilmiştir. 2012 Yılı faaliyetlerimize ilişkin raporda yer alan öneri üzerine İstanbul Büyükşehir Belediyesine yolun devri hususunda 3/12/2013 tarihli yeni bir yazı daha gönderilmiş ve cevabi yazı 30/1/2014 tarihli yazı ile belediyeye bağlı Avrupa Yakası Yol Bakım Müdürlüğüne yolların devri ile ilgili çatışmaların devam ettiği bildirilmiştir. Söz konusu yolların devir konusunun sonuçlandırılmasına yönelik çalışmalar devam ettirilecektir.

Söz konusu yolun bakım onarımı ve işletilmesi ile ilgili bütün çalışmalar ve masraflar İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılmakta olup bu konuda kurulumuz bütçesinden herhangi bir harcama yapılmamaktadır.

BAŞKAN – Evet, Sayıştayımızın görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Gereği yapıldığı için ve şu anda masraflar belediye tarafından karşılandığı için çıkarılabilir.

BAŞKAN – Evet, önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3’üncü öneriyi okutuyorum.

Öneri 3:

Olimpiyat parkı içerisinde bulunan, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından Otogar-Bağcılar Raylı Toplu Taşıma sistemi inşaatı kapsamında işi taahhüt eden firmaya ücretsiz tahsis edilen alanın protokol kapsamında eski haline getirilmesi gerektiğinden;

- Müteahhit Firmanın beton imalat işi kalmadığından İstanbul Büyükşehir Belediyesine tahsisli yerde bulunan beton santralinin kaldırılması,

- Depolanan toprağın taşınması ve sahanın eski mevcut hâline getirilerek Hazırlık ve Düzenleme Kuruluna teslim edilmesi yönünde İstanbul Büyükşehir Belediyesi nezdinde ivedilikle girişimlerde bulunulması,

BAŞKAN – Evet, cevap için buyurun.

İSTANBUL OLİMPİYAT OYUNLARI HAZIRLIK VE DÜZENLEME KURULU GENEL SEKRETERİ ERTAN DÖNMEZ - Öneri 3'ün cevabı: Olimpiyat Parkı arazisi içerisinde bulunan, Raylı Sistem inşaatı kapsamında yüklenici firmaya tahsis edilen alanla ilgili olarak protokol kapsamında yer alan işlerden;

- Olimpiyat Parkı arazisi içerisinde yer alan tahsisli beton santrali kaldırılmıştır.

- Olimpiyat Park sahasında kurulan Gülermak-Doğuş şantiye mobilizasyon alanı kaldırılmıştır.

- Protokol kapsamındaki en önemli iş kalemi olan arazi üzerindeki geçici stok sahasında daha önce başlatılan ancak yarım bırakılan hafriyat kaldırma işlemleri girişimlerimiz sonucunda yeniden başlatılmış olup, İBB Raylı Sistemler Daire Başkanlığı Yetkili Kontrol Mühendisleri ve İOOHDK teknik elemanları tarafından kontrol edilen çalışmalarda stok sahasında bulunan hafriyatın kaldırılması sağlanmıştır.

Özetle, Sayıştay raporlarının önerisi yerine getirilmiştir.

BAŞKAN – Evet, Sayıştayımızın görüşünü alıyoruz.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Gereği yerine getirildiği için çıkarılmasını arz ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önerinin gündemden çıkarılmasının oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer öneriyi okutuyorum:

Öneri 4:

Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Evet, cevap için buyurun.

İSTANBUL OLİMPİYAT OYUNLARI HAZIRLIK VE DÜZENLEME KURULU GENEL SEKRETERİ ERTAN DÖNMEZ -

Cevap 3: Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyeler de yerine getirilecektir.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2012 yılı görüşmelerine başlıyoruz.

2012 yılına ait bir öneri bulunmaktadır, öneriyi okutuyorum:

Öneri 1:

Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevap için buyurun.

İSTANBUL OLİMPİYAT OYUNLARI HAZIRLIK VE DÜZENLEME KURULU GENEL SEKRETERİ ERTAN DÖNMEZ -

Cevap 1: Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyeler de yerine getirilecektir.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2013 yılı görüşmelerine başlıyoruz.

2013 yılına ait bir öneri bulunmaktadır, öneriyi okutuyorum:

Öneri 1:

Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevap için buyurun.

İSTANBUL OLİMPİYAT OYUNLARI HAZIRLIK VE DÜZENLEME KURULU GENEL SEKRETERİ ERTAN DÖNMEZ -

Cevap 1: Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyeler de yerine getirilecektir.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2014 yılı görüşmelerine başlıyoruz.

2014 yılına ait iki öneri bulunmaktadır, 1'inci öneriyi okutuyorum:

Öneri 1:

İstanbul'un 2024 sonrasında düzenlenecek Olimpiyat ve Paralimpik Oyunlarına adaylığı konusunda uygulanacak stratejileri belirlemek üzere Hazırlık ve Düzenleme Kurulunca çalışma yapılması/yaptırılması.

BAŞKAN – Cevap için buyurun:

İSTANBUL OLİMPİYAT OYUNLARI HAZIRLIK VE DÜZENLEME KURULU GENEL SEKRETERİ ERTAN DÖNMEZ -

Cevap 1: İstanbul kenti, 2020 Olimpiyat ve Paralimpik Oyunlarına adaylık sürecinde yapılan çalışmalar sonucunda önemli kazanımlar elde etmiş, nihai değerlendirme aşamasında Madrid gibi güçlü bir adayı eleyerek final oylamasına kadar gelmeyi başarmış ve uluslararası spor kamuoyunda saygın ve güçlü konumunu ortaya koyarak her zaman iddialı bir aday olduğunu göstermiştir. Getirilen öneri doğrultusunda, İstanbul'un 2024 yılı sonrasındaki dönemler için Olimpiyat ve Paralimpik Oyunlarına adaylığı konusunda uygulanacak stratejileri değerlendirmek üzere konu Hazırlık ve Düzenleme Kurulu gündemine alınacaktır.

BAŞKAN – Evet, Sayıştayımızın görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Efendim, önemli bir konu bu. İzleyeceğiz müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, önerinin izlemeye kalmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Öneri 2:

Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevap için buyurun.

İSTANBUL OLİMPİYAT OYUNLARI HAZIRLIK VE DÜZENLEME KURULU GENEL SEKRETERİ ERTAN DÖNMEZ -

Cevap 2: Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyeler de yerine getirilecektir.

BAŞKAN – Önerinin izlemede kalmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Evet arkadaşlar, her dört yıla ait önerilerin görüşmeleri sona ermiştir.

Şimdi kurumla alakalı öneri ve görüşlerin dile getirilmesi, soru-cevap işlemi için geneli üzerinde görüşme açıyorum. Talep eden Komisyon üyelerine söz vereceğim. Sayın Bakanımız veya uygun gördüğü bir kişi Komisyon toplantımızda Komisyon üyelerimizin yönelttiği sorulardan cevaplandırılması hazırlık gerektirenlere toplantı tutanaklarının tarafınıza tebliğinden itibaren on beş gün içerisinde yazılı cevap verilmesi gerekmektedir.

Evet, şimdi, arkadaşlar, Komisyon üyelerimizden söz talep eden arkadaşlarımıza söz vereceğiz.

Sayın Sertel, buyurun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Evet, ben sordum. Sayın Bakandan ister sözlü ister yazılı, nasıl yanıt verirse kabulümüz.

Bu ülkede Olimpiyat Yasası var fakat olimpiyat alamadık. 2024'e de, Olimpiyat Oyunlarına başvuru yapmamışsınız. Bunun gerekçesini açıklamanız gerekir. Önünde başvuru veya düzenlenecek bir olimpiyat da olmadığına göre bu kurulun işlevini nasıl açıklayacaksınız? Bu kurul ne işe yarar?

2024 Olimpiyat adaylığı için kurulan ve 6 kez sizden, Bakanlıktan bu konuda görüş isteyen, Olimpiyat adaylığı için... Bakanlık olarak siz bu kurula niye yanıt vermediniz? Yani bu iddialar doğru mu? Bunu da açıklamanızı rica ediyorum.

Türkiye'nin Olimpiyat Oyunları konusunda önümüzdeki sürece ilişkin plan ve stratejileri nelerdir? Hangi olimpiyatlara başvuracaksınız? Yani diğer ülkelerin istemediği olimpiyatları bize verildiği zaman başarı hanenize mi yazacaksınız? Başarı bence bir olimpiyatın İstanbul'da gerçekleşmesidir. Başvuru yapıldığı takdirde İstanbul'un başarılı olma şansını da şu an nasıl görüyorsunuz?

Yine bir soru soracağım: Ülkemizde sporcuların Olimpiyat Oyunlarında başarısız olmasını neye bağlıyorsunuz? Özellikle çok övünülen ve sporda kalkınmanın olduğu söylenen bir dönemde Olimpiyatlarda kimi ülkeler 50 madalyayla dönerken biz 8 madalyayla yetinir bir ülke olduk. En son Rio Olimpiyatlarında da ne yazık ki genel sıralamada 41'inci olduk. Bu 41'inciliği de nasıl karşılıyorsunuz? Komitenizde olimpiyat sporcularını olimpiyatlara hazırlama konusunda yaptığınız çalışmalar var mı? Nelerdir? Federasyonlarla aranızdaki diyalog nedir? Onu da ekleyerek bana bilgi vererseniz çok memnun olurum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Sertel.

Sayın Karakaya, buyurun.

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulunun değerli temsilcileri; bu görüşmenin, denetim faaliyetlerinin Kurul açısından, ülkemiz açısından öncelikle hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Tabii, işin birçok genel siyasetle de bağlantılı değerlendirmeleri yapıldı. Konuya dönmek anlamında değil ama tabii teknik olarak çalışan bir komisyon. Bakan da gelince iş biraz Komisyonunda siyaset tarafına doğru da kaydı ama bağlantılı olan yerler de vardı. Amacım tekrar konuya dönmek

değil. buradaki çalışmalar ağırlıklı olarak, hep tüm milletvekillerimiz muhalefetiyle, iktidarıyla teknik ve denetim üzerinde götürülüyor. Sonuç itibarıyla burada önemli ölçüde bu milletin kaynaklarının yönetimi var, idaresi var. Dolayısıyla vebali de yüksek olan bir Komisyon.

Tabii ki diğer KİT'lerin birçoğunda olduğu gibi ben öncelikle şuradan başlıyorum: İşin hani operasyonel değerlendirilmesinden ziyade, işlevsel olarak bu kuruma, kuruluşa, kurulduğu gündeki gereklerin hâlâ devam edip etmediğinin mutlaka bir sorgulanması gerektiğine; değişen şartlara göre eğer yeniden yapılandırılması gerekiyorsa yeniden yapılandırılması, değilse, ihtiyaç yoksa ona göre bazı kararların alınması gerektiğine inanıyorum. Yani sürekli olarak o başlangıçtaki gereklerle uygunluğun devam edip etmediğinin mutlaka test edilmesi gerektiğini düşünüyorum. O bir soru olarak da biraz önce geldi. Mutlaka bu yönüyle belli değerlendirmeler veya işlev, fonksiyon değişimleri söz konusu olabilir.

Biraz daha teknik olarak, ben raporlamaya biraz baktım. Tabii, raporlama, biraz da Kurulun yapısından kaynaklanan, diğer KİT'lere benzemeyen, özellikle finansal yapı ve işleyiş açısından bir durum söz konusu. Yani bir üretim yapmıyor, ticari bir faaliyet yok. Dolayısıyla raporlamada da nasıl yapılacağına ilişkin ciddi bir tedirginlik olmuş. Buradaki sunulan raporlama -Sayıştay da o konuda bir değerlendirme yapabilir ama- Kurulu anlatan bir mali raporlama değil, kesinlikle değil. Örneğin buradaki asıl gelir faaliyeti alınan işte fon ve transferler var, o Kurulun mali raporlaması içerisinde diğer faaliyetler içerisinde, diğer faaliyetlerden elde edilen gelirler olarak alınıyor ki esas faaliyet geliri burada. Yani bütünüyle ilgili sorunlar var. Bunun ben raporlamanın özellikle bu Kurul ve benzeri kurumlar için de bir gözden geçirilmesi gerektiğine inanıyorum.

Burada gördüğüm, bazı yine finansal yönetim açısından çarpıklıklar diyeyim, daha doğrusu, arka planını görmediğim için, yüzeyde gördüğüm şeyler, örneğin 2013 yılında hazır değer olarak kasa ve bankada 12 milyon civarında bir nakit var ama aynı dönemde mali borçlar da var, yani bankalardan kullanılmış kredi var, kredinin 3-4 katı nakit var. Dolayısıyla bunun zamanlama farkı olabilir. Sonuçta finansal durum tablosu dediğiniz bilanço bir anlık durumu gösterir yıl sonu itibarıyla ama böyle bir soruyu sorma ihtiyacı duydum. Yani nakit finans yönetiminde bir sıkıntı var mı? Aslında önemli ölçüde bir bilanço büyüklüğü var. 2014 rakamları bile 350 milyon civarında.

Yine şöyle kabaca baktığımızda şüpheli alacaklar var. Yani ticari bir faaliyet değil, kurum değil ama yine mali tablolar üzerinden yaptığım değerlendirmede bazı elektrik harcamaları dolayısıyla bazı kurumlardan olan alacaklar var, belediyeden olan alacaklar var çünkü bilançoda önemli bir kalemden gelecek aylara ait gelir tahakkukları var Büyükşehir Belediyesiyle alakalı. Yani burada alacaklarla ilgili, başta da Büyükşehir Belediyesi olmak üzere bir şey yaşanıyor mu; bir zafiyet ya da tahsilat konusunda herhangi bir sıkıntı var mı? Onu öğrenmek istiyorum.

Bir başka konu, personelle ilgili, 2014 yılında yine burada verilen rakamlara bakacak olursak, ortalama 41 kişi deniyor. Aynı yıl içinde önemli ölçüde personel azaltması yoluna gidilmiş ama personel ücretlerine baktığımızda, buradaki yine raporlanan rakamlardan söylüyorum- ortalama bir şey çıkarttığınızda, 7 bin civarında, 7 bin TL/ay bir maliyet ortaya çıkıyor toplam personel giderleri. Ortalama olarak yine bu rakam. Dolayısıyla 2014 rakamlarıyla bunu değerlendirmek lazım. Yani satın alma gücü ifadesiyle, daha doğrusu bugünkü satın alma gücüne getirmeye çalışırsak bu rakam daha yukarılarda bir rakam olacak güncel para ifadesiyle ama başka giderler de olabilir. Onları bilemiyoruz. Buradaki ödenen ücretlere ilişkin, minimum ve maksimum ücretlere ilişkin bir bilgi istiyorum. Bunun haricinde raporlamayı söyledim. Çok da önemli gördüğüm mali raporlama açısından geçmişe yönelik herhangi bir şey yok.

Ben, tekrar, bu görüşmelerin, denetim faaliyetlerinin Kurula ve ülkemize katkı vermesi dileğiyle çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum Sayın Karakaya.

Evet, Sayın Bakanım, gelen sorulardan cevaplanması gereken -hepsi gerekiyor da- hemen hazırda cevaplayabilecekleriniz varsa cevapları alalım, hazırlık gerektirenleri ise daha sonra, on beş gün içerisinde tarafımıza iletirseniz çok seviniriz.

Sayın Bakanım, buyurun.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, baştaki sorularla birleştireyim mi, yoksa genel bir şey mi yapayım?

BAŞKAN – Mümkünse hepsini toparlayın.

ATILA SERTEL (İzmir) – Ortaya karışık.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Yoksa ortaya bir şey.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, yazılı da alabiliyoruz. Yazılı olursa bütün üyelerimize de dağıtıyoruz, burada olanlar var, olmayanlar var, ona göre cevaplırsınız.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Evet.

Sondan başlayayım müsaadenizle.

Mevlüt Bey’in dile getirmiş olduğu personelle ilgili konu da tabii, Sayıştayın bize yaptığı bir denetim ve öneride personel azaltmasıyla alakalı bir teklifi oldu, daha doğrusu talebi oldu. Bu noktada da azaltılma yapıldı. O değişiklikler ondan kaynaklanıyor. O ücretlerle ilgili ve genel şeylerle alakalı bütün yapıyı ben yazılı olarak size iletayım hem de bütün üyelerimize de gelmiş olsun.

Tabii, Atıla Bey’in son sorduğu sorularla alakalı bütün genel hepsi olduğu için ben şöyle bir genel gireyim artık, isterseniz, müsaadenizle.

BAŞKAN – Yazılı olursa...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Onların hepsine zaten yazılı gelir de benim şimdi vereceğim cevaplar içerisinde mutlaka bir sürüsü cevaplanır diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Haydar Bey’le daha önce zaten Mecliste, Genel Kurulda da bazen sohbet ettiğimizde dile getirmiş olduğu amatörlerle alakalı, amatör spor çalışmalarıyla ilgili bazı konular vardı. Örneğin biz orada şöyle bir adım attık. Bizim tesislerimizden ve spor tesislerimizden, bizim uhdemizde olan tesislerin hepsinden amatör kulüpler artık ücretsiz olarak faydalanabiliyor. Yani eskiden bir amatör kulübün, bahsettiğimiz bu spor kulüplerinin gidip bizim tesisleri kullanması düşük de olsa bir ücrete tabiydi. Amatör sporlar için bunu kaldırdık bu sene itibarıyla. Dolayısıyla artık böyle bir desteği de vermiş olarak tüm amatör kulüplerimizin o anlamdaki en azından masraflarını kaldırmış ve teşvik etmiş durumdayız. Bu kalemi onların masraf giderlerinden düşmüş durumdayız.

Sporcularımızın yetiştirilmesi konusunda -tabii ki genel gireceğim ama- yoğun bir çalışmamız var. Bu olimpiik hazırlık merkezlerinden bahsettik. Şu anda 1.014 sporcu ama bu sayı artacak ve bu arkadaşlar artık 2020-2024 projeksiyonlarıyla çalışıyorlar. Bu 2016 Rio Olimpiyatlarına ilk kez katılmış çok genç sporcu kardeşlerimiz var. Örnek vermek gerekirse okçulukta herkesin yakından takip ettiği, işte biraz da isminden dolayı öne çıkan Mete Gazoz, 17 yaşında bir kardeşimiz, okçu kardeşimiz. İlk kez olimpiyatlara erken yaşta katılma şansını elde etti. İyi de bir sınav verdi aslında, bir tur da geçti fakat 2020 için şimdiden çalışmaya başlamış olmakla beraber, öz güveni de biraz yüksek bir

kardeşimiz, sorduğunuz zaman “Rakibin ya da kimi örnek alıyorsun?” kendine diye “En iyisi benim, kendimi örnek alıyorum.” deyip böyle öz güveni de yüksek olan ve 2020’de şimdiden bizim madalya potansiyeli olarak ortaya koyduğumuz bir arkadaşımızın performans sınavı. Bunun gibi örnekler var.

Bunlar bizim olimpiik merkezlerimizde şu anda olan sporcu havuzlarımızın içerisinde hazırladığımız, yetiştirmeye çalıştığımız kardeşlerimiz ama buradaki en önemli konu, arkadaşlarımızın çok değerli milletvekillerimizin konuları gündeme getirirken onu atlادık aslında. Asıl önemli noktamız orada bizim. Türkiye’de bizim şu anda en önemli unsurlarımızdan birisi -sporla uğraşan herkes bunu bilir- bizim çok daha yüksek sayıda uluslararası standarda erişmiş antrenöre ihtiyacımız var. Yani antrenörünüz olacak ki sporcunuzu da en iyi şekilde ve bu uluslararası anlamda yetiştireceksin. Bizim şu anda başlattığımız, 2016 Rio Olimpiyatlarından sonra başlatmış olduğumuz ilk hamlelerden bir tanesi gerçekten uluslararası arenada, uluslararası spor camiasında belli bir noktaya gelmiş, kendini ispatlamış antrenörlerin Türkiye’de antrenör yetiştirmeleri. Onlara bu anlamda teknik destek vermeleri, yapılan bilimsel anlamdaki çalışmaların da Türkiye’ye getirilip burada değerlendirilmesi ve bir diğer konu da özellikle ve özellikle sporda en önemli bir şey -çünkü bu bir rekabet ortamı içerisinde yapılan durum- rakiplerinizin ne yaptığını takip etme. Bu çok önemli bir şey. Yani sizin önünüzdeki müsabakalar içerisinde karşınıza gelecek olan rakibiniz kendini nasıl hazırlıyor, ne durumda, performansı nedir? Bunların takip edilmesi lazım. Bu çok önemli bir şey.

Bir diğer ayak da sağlık. Türkiye’de artmakla beraber hızlanan ve artan yapı içerisinde sporcularımızın çok daha profesyonel anlamdaki bir sağlık desteğiyle kendilerini hazırlaması gerekiyor. Tabii, burada en büyük şanslarımızdan birisi, gerçekten Cumhurbaşkanımız spordan da geldiği için bu konuları çok yakın takip ediyor, dolayısıyla istişare imkânımız da daha fazla olduğundan dolayı gerçekten farklı bir yapıya yönlendirmekle alakalı şu anda ciddi bir çalışmamız var. Örneğin benim olimpiatlardan sonra dile getirmiş olduğum bir konu var. Bunların örnekleri Japonya’da var, Almanya’da var, Fransa’da var, Rusya’da var, Amerika’da var. Onların olimpiyat merkezi diye adlandırdıkları, bizim de belki olimpiyat akademisi mi diyeceğiz ya da köyü mü diyeceğiz, bir şekilde ona bir isim bulacağız tabii. Bizim, bütün spor dallarının, olimpiik anlamdaki spor dallarının bir arada olduğu kendilerinin burada beraberce hazırladıkları iki tane tesise ihtiyacımız var. Bunun bir tanesi İstanbul yakınında ve İstanbul çevresinde, diğeri Anadolu’da belirleyeceğimiz bir mekânda olacak, bir lokasyonda olacak çünkü erişim açısından da. Ama bunun içerisinde her açıdan sporcuya destek verecek olan bir yapı, yani sağlığından tutun psikolojik, beslenme, farklı anlamdaki eğitimlerin verilebileceği, rakiplerinin takibinin, kendisini geliştirmek istediği noktada yardım alabileceği kişilerin olduğu bir yapı.

Kulüplerimizin sayısının artırılması kesinlikle doğru ama kulüplerimizin sayısını artırırken sadece sayı anlamında arttırmakla yetinemeyiz. Bunların kendilerini idame ettirmeleri, gelir seviyesindeki gelirlerini elde ettirmeleri noktasında çok ciddi bazı kriterler çerçevesinde bunu yapmamız gerekiyor çünkü kulübü açtım, buraya üç tane sporcuyu koydum, tamam ben bir kulüp kurdum. Böyle olmaz. Bunların belli kriterler içerisinde yönlendirilmesi ve yönetilmesi gerekiyor. Büyük kulüplerimizin özellikle burada önemli bir yükü olacak. Bu gelecek projeksiyonumuzun içerisinde şimdiden başladığımız bir çalışma. Çünkü sporcunun asıl yetiştiği yer kulüpler. Tabii ki federasyonların bu noktada sorumlulukları var, görevleri var. Onların özellikle uluslararası yapı içerisinde organize edecekleri ve yönetmeleri gereken konular var ama sporcular kulüplerde yetişiyor, beraber oldukları, antrenörün oldukları, bir spor kültürünün olduğu o kulüplerden onlar gelip belli bir başarıyı elde edebiliyorlar. Onun için onun üzerindeki çalışmamız özellikle önem arz ediyor.

Tabii ki Atıla Bey'in dile getirmiş olduğu bir konuda da ilginç bir gelişme oldu. Evet, Türkiye'de maalesef geçmiş dönemler içerisinde ama sadece Türkiye'de değil, tüm dünyada -bakın, belki burada bazı uluslararası anlamdaki sporcuların isimlerini dile getirmek doğru değil, onun için onların isimlerini dile getirmeyeceğim ama- uluslararası arenada da, uluslararası spor camiasında da maalesef ve maalesef doping gibi birtakım olumsuzluklarla anılan çok ünlü, bilinen diyelim sporcular oldu. Olmamalı ama oldu. Bu, aynı zamanda sportif kültür içerisindeki başarı odaklı ve sadece belli bir başarıyı elde edecek olan bir sporcunun sürekli alınıyor olmasıyla alakalı da bir -nasıl diyeyim- kısırdöngü aslında. Yani bugün "Usain Bolt" dediğiniz zaman herkes biliyor. Şimdi, onun karışacağı bir olumsuzlukla çok da fazla bilinmeyen bir sporcunun karışacağı bir olumsuzluk arasında fark var. Niye? Örnek olması açısından veya takibi açısından. Ama şunu dile getirmek istiyorum. Evet, maalesef doping vakaları oldu fakat bu doping vakaları -bunlarla ilgili hiçbir şekilde de bir bahane aramıyorum- olmamalı ve bu noktadaki duruşumuz da açık ama şunu da görmemiz gerekiyor. Sporcu veya olumsuzlukla anılan veya yasaklı maddeyle yakalanmış olan sporcu bu işin görünen yüzü; o, aysbergin tepesi. Bunun altındaki, onu oraya getiren bir spor yapısı içerisindeki bir eksiklikle bizim mücadele etmemiz gerekiyor. Bunun için de dünya nasıl bir yöntem seçti, özellikle Uluslararası Olimpiyat Komitesi, işte Uluslararası Antidoping Ajansı ile alakalı olarak çalışmalarını genişletip, hızlandırıp kendisinin bünyesinde olan ve üyesi olan... Bu arada biraz evvel de bir haber geldi. Onun için Atıla Bey, aslında Türkiye artık doping ile alakalı olarak olumsuz anılmıyor. Geçmişte oldu, doğru. 2012'de biz olumsuzlukla da anıldık, 2008'de. Ama sadece Türkiye değil, birçok ülkenin sporcusu maalesef bu noktada olumsuzlukla anıldı. 2016 Rio Olimpiyatlarına menedilen ülkeler oldu branş branş. Halter bunlardan bir tanesi, Türkiye menedilmedi ama başka ülkeler menedildi ve katılımına izin verilmedi IOC tarafından. Biz, elhamdülillah, 2016'ya herhangi bir olumsuzluk gölgesi altında gitmedik. Şu ana kadar da çok şükür yaşadığımız bir olumsuzluk yok ama bunun altında çok ciddi bir çalışma var. Bunu da özellikle dile getirmek istiyorum ve burada yoğun mesai harcayan arkadaşlarımıza da teşekkür ediyorum. Bunun aslında meyvelerini de Türkiye olarak gördük. Birincisi, WADA Başkanının Türkiye'de İstanbul'da yapmış olduğu konuşmada "Türkiye doping ile mücadele eden ülkeler kendilerine Türkiye'yi örnek alsın" dedi. Bunu Türkiye'de söyledi ve biraz evvel bir haber geldi, şu anda artık Türkiye'nin temsili açısından bence önemli gördüğüm bir konu.. Türkiye Cumhuriyeti'ni temsil etmek üzere ben Gençlik ve Spor Bakanı olarak WADA üyesi seçilmiş durumdayım ve bu da ilk kez biraz evvel geldi haberi, kesinleşti. (Alkışlar) Dolayısıyla ülkemizi inşallah en iyi şekilde...

BAŞKAN – Hayırlı olsun Bakanım.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Teşekkür ediyorum.

Bu, hepimizin başarısı, yani bu, spor camiamızın ve gerçekten yaşadığımız olumsuzluklara karşı hep beraber bir araya gelip de biz bunu aşmak durumundayız, bunu yaşatmamalıyız bu ülkeye dediğimiz bir noktada beraberce başardığımız bir şey. İnşallah, bu anlamda da ülkemizi en iyi şekilde temsil etmeye çalışacağım.

Tabii ki farklı ülkelerin sporcularını veya farklı ülkelerde doğmuş olan sporcuların Türkiye adına uluslararası müsabakalara katılmaları, yani halk arasında ve genel kültürde "devşirme sporcu" olarak bilinen yapıdır ki ben onu, "devşirme" sözünü açıkçası çok doğru bulmuyorum çünkü bir kişi, bir ülke adına ve o ülkenin bayrağı adına ter dökmeyi, yarışmayı kabul ediyorsa, talep ediyorsa ve bunun da hakkını veriyorsa o artık bizim kardeşimizdir. Ha şunu söylemiyorum: Biz yurt dışından Türkiye'ye gelecek olan sporcularla madalyaları alalım. Asla bunu söylemiyorum. Zaten bundan dolayıdır ki Millî Eğitim Bakanlığımızla yaptığımız protokol çerçevesinde ki bunu bu sene yaptık. Artık ilkökul 4'ten sonraki tüm öğrencilerimiz taranacak. Neyle taranacak? Sportif anlamdaki kabiliyetleri doğrultusunda.

Yani burada bir tespit yapılacak, burada bir havuz oluşacak. İşte atıyorum, birisinin atlama mesafesi uzundur, birisinin kolu şeydir, gelecekte bunlar profesyonellerle, beden eğitim hocalarıyla ve aynı zamanda bu işte uzman olan arkadaşlarla beraber yapılacak olan bir çalışma ve buradan, biz, bu kardeşlerimizi sekiz yıllık, on iki yıllık planlar çerçevesinde kulüplerimizle beraber inşallah geleceğe hazırlayacağız ve yetiştireceğiz. Dolayısıyla bu anlamda da bu çalışmalarımıza hızlı bir şekilde devam edeceğiz.

Evet, 2024 için aday olmadık. 2024 için aday olmamamızla beraber, biliyorsunuz, son düzlükte aday olan şehirlerden birisi olan Roma da çekildi son iki hafta, üç hafta kadar önce yaptığı açıklamada. 2020 adaylığımızda biz çok ciddi bir tecrübe edindik. Ben o dönem içerisinde bu görevde değildim ama tabii ki oradan gelen bilgi birikimi ve toplanan tecrübenin aktarıldığı bir noktadayım. Dolayısıyla 2024 için bir nefes alalım, kendimizi de çek edelim, kendimize de bakalım, acaba neden, nerede bir eksiklik yaptık veya bizde mi eksiklik var veya uluslararası camia içerisinde bizim lobicilikte mi bir eksikliğimiz var veya onlarda mı bir farklılık var, bu, neden oldu diye bir inceleme tabii ki yapmak üzere de kendimize nefes aldık. 2028 var ondan sonra, daha sonra başka yıllar olacaktır ama şunu her zaman söylüyorum: Cumhurbaşkanımızın da dile getirmiş olduğu bir konu var. Türkiye mutlaka bir olimpiyat yapacaktır. Türkiye, zaten bunun doğal ülkesidir, konumu, yapısı. İstanbul da bir şehir olarak iki kıtayı bir araya getiren, farklı kültürleri barındıran, geçmişinden günümüze farklı inançların da merkezi olmuş olan hem ülkemiz hem önemli bir medeniyet şehri olan İstanbul doğal bir olimpiyat şehridir, yapısı itibarıyla zaten olimpiik ruhu ve olimpiik sporcu ruhunu, olimpiyatların ruhunu temsil eden doğal bir şehirdir. Dolayısıyla bence bu anlamda İstanbul'un Hazırlık Komitesinin sorgulanması değil, "daha iyi nasıl bir çalışma yaparız, beraberce ülkemizi bu uluslararası spor camiasının içerisinde nasıl daha iyi bir noktaya taşıyoruz"ı çalışmalıyız. Biz geçen hafta Uluslararası Olimpiyat Komitesi Başkanı Sayın Bach'la da beraberdik İsviçre'de. Orada bunları konuştuk. Dolayısıyla inşallah, bu çalışmaları ülkemizin sporu adına farklı noktalara taşımak üzere yapacağız. Tabii ki sadece ve sadece İstanbul'la kısıtlı kalmıyor, yani Hazırlık ve Denetleme Kurulunun yaptığı olimpiik ruhun ve sporcunun yetiştirilmesi, onun desteklenmesi çalışmaları çerçevesinde de ülkemize ciddi bir katkı koyuyor.

Tabii, İbrahim Bey'in ve -yanlış hatırlamıyorsam- Zülfikar Bey'in dile getirmiş olduğu gönüllülük esasına dayalı olan Gençlik ve Spor Bakanlığımızın altında yaptığımız çalışmalarla ilgili olan eleştirilere de bir cevap vermek istiyorum müsaadenizle Başkanım.

BAŞKAN – Tabii, tabii, müsaade.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Oraya geçeyim mi yoksa teknik bir şey varsa bekleyeyim mi?

BAŞKAN – Sayın Bakanım, yok. Cevapları almaya devam edelim ama vaktimiz de bizim sınırlı.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Öyle mi?

BAŞKAN – Evet.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Ne kadar vaktimiz var?

BAŞKAN – Vallahi çok kısa sürede toparlarız diye düşünmüştük.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Peki, o zaman hızlı bir şekilde cevap vereyim.

BAŞKAN – Yazılı da cevapları alabiliyoruz biliyorsunuz tabii ki.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Eyvallah ama bunun cevap gerektiren bir konu olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Biz Gençlik ve Spor Bakanlığı olarak gençliğimizin gelecekle alakalı olarak yetiştirilmesi, desteklenmesi çalışmalarını farklı kurumlarla ortak protokoller çerçevesinde yapıyoruz ve devam ediyoruz ve yapacağız. Bu iki kurumdaki bir tanesi de mesela DİEMSTER Başkanlığıdır bir diğeri de Millî Eğitim Bakanlığıdır. Bu sadece anda verebileceğim örneklerle ilgili olarak söylüyorum.

Dile getirmiş olduğunuz Gençler Sabah Namazında Buluşuyor Projesi, zannedersem, bu noktada İbrahim Bey’de yanlış bir bilgi var. Personel değil çünkü siz çalışan ve giden gelmeyen konusunu da dile getirdiğiniz için. Çalışanlarla alakalı değil, gençlerle ilgili, gençlik merkezlerimize gelip de orada gönüllülük faaliyetlerine katılan farklı kardeşlerimizin olduğu ve dediğim gibi gönüllülük esasına dayalı projelerdir bunlar ve bunları neden biz? Örneğin Diyanet İşleri Başkanlığımızı dile getirdiniz. İşte Diyanet İşleri Başkanlığıyla ortak yapıyoruz zaten. Yani sonuçta Gençlik ve Spor Bakanlığının kendi bünyemizde bizim din görevlilerimiz memur olarak görev yapmıyor ama biz Diyanet İşleri Başkanlığıyla yaptığımız protokol çerçevesinde buradaki yaptığımız çalışmalara zaman zaman onlardan destek alıyoruz. Bu, onlardan bir tanesidir ve tekrar altını çiziyorum: Tamamen ve tamamen gönüllülük esasına dayalıdır. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımızla da beraber yaptığımız çalışmalar var. Örneğin sevgievlerinde veya yetiştirme yurtlarında bulunan genç kardeşlerimiz veya çocuklarımıza, örneğin Kredi ve Yurtlar Kurumunda barınan kardeşlerimize duyuru yapıyoruz. Diyoruz ki biz bu hafta sonu veya bu akşam sevgievlerine ve aynı zamanda yetiştirme yurtlarına bir ziyaret yapacağız; siz ağabeyleri ve ablaları olarak, daha büyük yaşta olan üniversite öğrencileri olarak burada katılmak ister misiniz, destek vermek ister misiniz? Oraya da gelen oluyor. Aynı şekilde en az 12 kişinin bir araya geldiği herhangi bir sosyal faaliyet talebi olduğu takdirde bunlar da gerçekleştiriliyor. Yani bunun içerisinde dil eğitimi var, bu gençlik merkezlerinde yapılıyor, Kredi ve Yurtlar Kurumunda da yapılıyor. Aynı şekilde bu seyahatler, geziler, bunlar yapılıyor ve yapılmaya devam edilecek.

İbrahim Bey bir şey dile getirdi: “Demokratik ve laik bir cumhuriyetin bunu yapmaması gerekir.” Ben kesinlikle size bu konuda katılmıyorum. Demokratik ve laik bir cumhuriyetin kültüründen geleneğinden ve inancından kaynaklanan değerlerini, gençlerine ve gelecek nesillere en eşit şekilde herkese karşı durarak aktarma görevi vardır. Biz sadece ve sadece bu anlamda görevimizi yapmıyoruz. Biz farklı kültürel çalışmaları da yapıyoruz. O zaman sizin düşüncenize göre bizim hiçbir kültürel faaliyet yapmamamız gerekir.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Bir şey sorabilir miyim Sayın Bakan?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Bitireyim ondan sonra.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Cevap vermeniz için.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Buyurun.

BAŞKAN – Sayın Özdiş, karşılıklı olmasın. Lütfen, sonra.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Ben, müsaadenizle bitireyim, ondan sonra buradayım zaten.

BAŞKAN – Buyurun.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Ve şunu söylüyorum: Bakın, katılması hiç kimsenin zorunlu değil bunlara ve siz eğer farklı inançları dile getirdiniz. Bakın, AK PARTİ iktidarlarında farklı inançlara karşı yapılan çalışmalar ortadadır, Van Akdamar’da yapılan çalışma ortadadır. İstanbul’daki birçok cemaatin, yabancı cemaatin, yani farklı inançlara mensup olan cemaatin Hükümetimizden taleplerinin nasıl karşılandığı ortadadır. AK PARTİ iktidarları dönemindeki yapılan

değişiklikler ve inanç anlamındaki engellerin önündeki engellemelerin kaldırılması zaten ortadadır. Eğer kardeşlerimizin bu noktada bir talebi olursa bu da alınır, değerlendirilir. Bu, doğal bir şeydir. Ama şunu üstüne basa basa söylüyorum: Eğer bizim Gençlik ve Spor Bakanlığı olarak görevlerimizden bir tanesinin de gençliğimize, millî ve manevî değerlerimizi mümkün olan en iyi şekilde aktarmak bizim görevimiz değil diye düşünürsek veya böyle algılandığımızı düşünürsek burada yanılırız. Hem kuruluş amacımızda vardır hem de açıkçası -ben bunu genç bir milletvekili olarak diyeyim, ben genç sayılırım- bu bizim görevimizdir, geleceğe millî ve manevî değerlerimizi aktarmak. Değerlerimizin içerisinde bakın, biz Çanakkale'ye de gidiyoruz. Gençlerimizi Çanakkale'ye de götürüyoruz. Aynı zamanda Dumlupınar'a da seyahatler düzenliyoruz, Sarıkamış'a da gidiyoruz. Bunların hepsini yapıyoruz. Niye yapıyoruz? E bunlar bizim millî değerlerimiz. Kurtuluş Savaşı'mızda yapılan, ortaya konan, Türkiye Cumhuriyeti'mizin kuruluşuna giden yollarda ortaya konan çalışmaların hepsini ortaya koymak ve hatırlatmak -zannedirim- aynı zamanda gençliğimize de bunları aktarmak bizim görevimiz diye düşünüyorum. Biz bu çalışmalara devam edeceğiz çünkü bunları -tekrar altını çizerek söylüyorum- gönüllülük esasıyla yapıyoruz; katılmak isteyen kardeşlerimiz katılır, katılmak istemeyenler de katılmaz ama aynı zamanda Devletimiz Diyanet İşleri Başkanlığıyla bunu yaptığımızı da hatırlatmak istiyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Söz talebi, Sayın Sertel, buyurun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Bakan, çok teşekkür ediyorum. Yani ayrıntılı bilgi verdiniz ama bazı sorularıma da herhâlde yazılı yanıt vereceksiniz.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Bütün esik kalan her şeye yazılı cevap vereceğim.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Tabii, tabii.

Yani konuşmalarınız içerisinde doping olayından söz ettiğiniz için ben doping olayına girdim. Tabii ben de Türkiye'nin dopingsiz, temiz bir ülke, ahlaklı ve faziletli bir ülke olarak tanınmasında yarar görüyorum. Hem kendimizi belli millî, manevî değerlerle örtüştüreceğiz, sonra gideceğiz orada madalya almak için, olmaz yani, Şamil'in madalyasını geri almak, bronz madalyanın geri alınması gerçekten Türkiye'nin yüzünü kızartır. O konudaki duyarlılığınız için de ayrıca teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, bu, tabii, gündem dışı ama her zaman her yerde bulunmadığınız için İzmir'in Alsancak Stadı konusunu gündeme getirmek istiyorum. O stat iki-iki buçuk sene oldu yıkıldı. İzmir Büyükşehir Belediyesi de Gençlik ve Spor Bakanlığına önemli bir alanı da bahşetti, verdi yani geçti, feragat etti kendi hakkından.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Biz uzun süredir istiyorduk.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Tabii, tabii...

Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Aziz Bey'le ben sıklıkla görüşürüm. Çünkü Alsancak Stadı'nın bir tarihî yapısı var yani o, bir misyon. Orada İzmir takımları çok önemli maçlara imza attılar ve stat, Altay'ın stadıydı. Fakat o stadı yapmıyorsunuz Sayın Bakan. Yani orada, İzmir'de bizim takımlarımız çok uzunca bir süredir cezalandırılır noktaya geldi. Futbol oynayacak sahaları yok, oynanan zeminler çok kötü. Sonunda, işte, bizim şu anda Genel Sekreterimiz, İzmir Milletvekilimiz olan Kamil Okyay Sındır'ın temelini attığı, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu'nun tamamladığı 6.500-7 bin kişilik Bornova Stadı'nı yaptılar ki maçlar orada oynanıyor. Hem Göztepe orada oynuyor hem diğer takımlar orada oynuyor. Daha çok Göztepe oynuyor, Altınordu da oynayacak.

İzmir futbol açısından uzunca bir süredir Süper Lig’de temsil edilemiyor. Bunun nedenleri var ama statla ilgili Karşıyaka’da Göztepe Stadi’nda da bir izin söz konusuydu, mahkemelik bir durum söz konusuydu. Sanıyorum orada da bir geri çekilme oldu ama size benim naçizane önerim, bir İzmir milletvekili olarak, eğer ileride bir sıkıntı duymak istemiyorsanız o bölge halkından, Göztepe’den, Karşıyaka’dan, orada kentsel yoğunluğun çok doruk noktada olduğu yerlerde yapılan statların sonuçta oraya hayır getirmeyeceğini söylemek istiyorum. Yani bu konuda ısrar ettiler arkadaşlar. Siz nasıl bakıyorsunuz bu konuya, onu da bilmiyorum.

Diğer konuda da Sayın Bakanım, arkadaşlarımızın duyarlılığı tamamen Türkiye’nin hayrınadır. Geçmiş dönemde de Fetullah Gülen için “Cemaat, çok makbul adam, eli öpülesi adam, özlenen, sayılan, sevilen, Türkçe Olimpiyatları’nda övgüler düzülen, Mecliste bir CHP’li vekil hakaret ettiğinde üstüne yürünülen...” bir noktada idik ve yani, işte, siz de çok iyi biliyorsunuz ki Pensilvanya’ya giden vekiller başlarını örtüp önlerinde durdular...

BAŞKAN – Sayın Sertel...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Şimdi gelinen noktada bu terör örgütünün gelişmesinde bir göz yumma hadisesi oldu.

BAŞKAN – Sayın Sertel... Sayın Sertel...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Bir dakika, bitiriyorum...

Şunu söylemek istiyoruz biz. Bakın arkadaşlar, şunu söylemek istiyoruz: Şimdi, İzmir’de yaşanan bir olay var. “Sözler Köşkü İlim ve Kültür Derneği” diye bir dernek var. Bu dernek kendisini “Risale-i Nurcu” olarak tanıtıyor ve İzmir’de Millî Eğitim İl Müdürlüğünden aldığı izinle okullara gidiyor ve okullarda Risale-i Nur okunmasının ve namaza davetin propagandasıyla devam ediyor.

Şimdi, okullarda ders verecek olan öğretmenlerdir, din dersi öğretmenleri vardır, bunu kabul ederim ki doğrudur. Yine, Diyanet vardır.

BAŞKAN – Sayın Sertel, Sayın Bakanımız Millî Eğitim Bakanı değil yalnız, lütfen ama...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Şimdi, geleceğim ona...

BAŞKAN – Ama gündemimize gelin, bakın statla alakalı, tamam.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Biz yine kötü insan olalım, bizi yine bazı adlandırmalarla arkadaşlar değerlendirsınler ama Türkiye’de insanlara çok önemli şeyleri söyleyen insanlar yani bazı şeyler kötü görülebiliyor, değerlendirilmiyor. Biz zaman da söylendiğinde, işte Ergenekon davalarında falan söyledüğimizde burada mahkemelerde bize “Kötü.” diyorlardı.

BAŞKAN – Sayın Sertel, lütfen sözlerinizi toparlayınız, rica ediyorum.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Toparlıyorum...

Sayın Bakandan ben rica ediyorum. Diyanet kendi işlevini görsün, Gençlik ve Spor Bakanlığı gençlerin tabii ki ahlaklı yetişmesini sağlasın, tabii ki manevi değerlere önem versin ama namaz kılmayı ayrıcalık gibi bir noktaya getirmek doğru değil.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ederim Sayın Sertel.

Arkadaşlar, hakikaten Sayın Bakanımızı...

Sayın Bakanım, biz burada her zaman Bakan ağırlayamıyoruz yani komisyonlarımızda Bakan göremiyoruz. Sizi gördük, bütün içimizi dökmek istiyoruz, sizden bütün sorulara cevap vermenizi talep ediyoruz ama şimdi, Sayın Bakanım, Sayın Sertel gündemin dışına çıktı, birkaç soru sordu ama yani aynı cevabı sizden alabiliriz de. Yalnız vaktimiz de bizim çok sınırlı. Ben çok kıymetli üyelerimizden

rica ediyorum, söz talepleriniz var ama şunları ibra edelim, Sayın Bakanımın da vakti varsa ben sizi Bakanımızla baş başa bırakayım, millî eğitimden, Diyanetten, spordan, olimpiyattan, Sayın Bakanımın rica edelim, konuşalım ama benim bir gündemi bitirip toparlamam gerekir.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI AKİF ÇAĞATAY KILIÇ (Samsun) – Siz gündeminizi bitirin, ondan sonra cevaplara geçelim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akar, sözümü bitireyim.

Özellikle bizim arkadaşlarımızın da programları var, randevuları var; hepsi gözümün içine bakıyor. Nasıl ki başlarken hepinizin gözünün içine ben bakıyorum, eksik olunca başlatamıyoruz veya sizden yardım istiyoruz, arkadaşlarımız da benim gözümün içine bakıyorlar, “Sayın Başkanım, bitir, toparla.” diyorlar. Ben sizden özellikle rica ediyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, ibra ederiz, arkadaşlar gidebilirler. Şimdi, Sayın Bakan birtakım şeyler söyledi, bunlar çok önemli şeyler efendim.

BAŞKAN – Ama şimdi Sayın Akar, tamam, söz vereceğim ama böyle bir usul yok. Sayın Bakandan sonra tekrar söz alıp tekrar gündemi uzatmanın da bir manası yok. Sayın Bakanım sorulara cevap verdi, veremediklerine yazılı cevap verecek. Hani, aklımıza takılan bir şey varsa Sayın Bakanı ben burada misafir edeceğim, Sayın Bakanla tekrar cevaplarını beraber muhabbet ederek konuşalım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Herkesin işi var da Sayın Bakanın işi yok mu Sayın Başkan?

BAŞKAN – Ya, Sayın Bakanım bugün bize baksın. Sayın Bakanım, bugün bize bakın siz.

Ben arkadaşlarımın yüksek anlayışına sığınarak Sayın Özdiş ve Sayın Akar’dan özellikle rica ediyorum. Şunu ibra edeyim, ben toplantıyı kapatayım, sonra konuşmamıza devam edelim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Peki.

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, teşekkür ediyorum.

Şimdi, her dört yıla ait raporların sonuç bölümlerini okutup ibranıza sunacağım:

2011 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

Sonuç:

İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulunun 2011 yılı bilançosu ve 26 milyon 897 bin 968 Türk lirası gelir fazlasıyla sonuçlanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – Evet, ibra edenler... İbra etmeyenler... İbra edilmiştir.

2012 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

Sonuç:

İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulunun 2012 yılı bilançosu ve 28 milyon 997 bin 465,74 Türk lirası gelir fazlasıyla kapanan gelir ve gider hesabı tasvibe sunulur.

BAŞKAN – Evet, ibra edenler... İbra etmeyenler... İbra edilmiştir.

2013 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

Sonuç:

İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulunun 2013 yılı bilançosu ve 51 milyon 642 bin 622,41 Türk lirası gider fazlasıyla kapanan gelir ve gider hesabı tasvibe sunulur.

BAŞKAN – Evet, ibra edenler... İbra etmeyenler... İbra edilmiştir.

2014 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

Sonuç:

İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulunun 2014 yılı bilançosu ve 63 milyon 543 bin 818,65 Türk lirası gelir fazlasıyla kapanan gelir ve gider hesabı tasvibe sunulur.

BAŞKAN – Evet, ibra edenler... İbra etmeyenler... İbra edilmiştir.

İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulunun 2011, 2012, 2013 ve 2014 yıllarına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının Komisyon görüşmeleri tamamlanmıştır. Hayırlı olsun.

TEDAŞ ve bağlı ortaklıkları, Tasfiye Hâlinde Türkiye Emlak Bankası AŞ ve Marmara Teknokent AŞ'nin 2013 ve 2014 yılları bilanço ve netice hesaplarını görüşmek için 10/11/2016 Perşembe günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum. Hayırlı olsun.

Kapanma Saati: 16.39

